

Búkũ Ûpĩ drĩ ãĩĩ rĩ

Úpĩ'bã ãjô ãjô Āhāzĩyā drĩ gá rĩ

¹ Úpĩ Āhábũ 'bã ándrá drājó 'bo rĩ 'bã vúlé gá, sũrũ Mõwábũ drĩ mvu dó sũrũ Įsĩrayĩlĩ drĩ rũ rĩ sĩ rá.

² Û'dũ ālu, úpĩ Įsĩrayĩlĩ drĩ ú'dĩ Āhāzĩyā 'bã ándrá adrujó rũmũ ĩ'di drĩ sē rĩ agá táwũnĩ āmbógó Sāmāriyā drĩ gá rĩ sĩ, a'dé dó bāwũ gbālé areke rũ rĩ agāsĩ āzĩla adrā dó ũnzĩ-ũnzĩ. Įjô 'dĩ sĩ, Āhāzĩyā pē dó 'bá ãjô ujílēpi la kí tĩ, jô dó ĩ'banĩ, “Įmũ Bāālĩ-Zēbũbũ ādróná Įkĩrónĩ gá rĩ rũ sĩ ĩ'di zĩjó má icó nõ adrílé ānũ 'dĩ agá rĩ sĩ rá yā áni.”

³ Wó mālāyĩkā Úpĩ drĩ jô nábĩ Įlĩyā angálēpi táwũnĩ Tĩsĩbē drĩ gá rĩ ní, “Įnga, imũ drĩ ufulé 'bá ãjô ujílēpi úpĩ Sāmāriyā gá rĩ ní rĩ kí abe āzĩla izĩ kí, ‘Įmi mũ ãjô zĩlé ādróná Įkĩrónĩ drĩ Bāālĩ-Zēbũbũ tĩ gá la Ādróná Įsĩrayĩlĩ drĩ 'bã dó adrujó 'dáyũ rĩ sĩ yā?”

⁴ Įjô 'dĩ sĩ, Úpĩ jô dó Āhāzĩyā ní ini, ‘Mĩ icó adrílé ānũ mínĩ įsũlé 'dĩ agá rĩ sĩ ku. Mĩ mũ drālé rá āndá-āndá ru.’ ” Įjô 'dĩ sĩ, Įlĩyā mũ dó ãjô 'dĩ vũ nzelé úpĩ ní rá.

⁵ 'Bá ijó ujílépi rĩ kí dó mụ gōlé úpí rùlé 'bo, úpí zị dó kí, "Ìmi āgō vùlé gbōrú ìni ã'du ijó sī yā?"

⁶ Umvi kí ĩ'diní, "Ágóbí āzị amụ drī ụfulé āma abe, jọ āmaní, 'Īgō úpí ĩmi tị āpēlépi rĩ rùlé vùlé āzila ĩjọ ĩ'diní, "'Dĩ ijó Úpí 'bā jolé rĩ 'i; Mi 'bá ijó ujílépi rĩ kí tị pē ijó zịjọ ādróná ĩkīrónī drī Bāālī-Zēbúbū tị gá la Ādróná Īsīrayīlī drī 'bā dó adrujọ 'dáyụ rĩ sī yā? ĩjọ 'dĩ sī mí icó dó adrílé ānū míní ĩsùlé 'dĩ agá rĩ sī ku. Mĩ mụ drālé rá āndá-āndá ru!" ' ' "

⁷ Úpí zị dó 'bá ijó ujílépi rĩ kí, "Ágóbí amúlépi drī ụfulépi ĩmi abe sī ijó 'dĩ kí jojó rĩ la indré íngō áni?"

⁸ Umvi kí ĩ'diní, "Ágóbí 'dā sū bōngó idélé ānākpá íniríkó sī la āzila sērī ĩ'diní sùlé rĩ ĩ'di sērī idélé íniríkó sī la."

Úpí jọ, "'Dā Īlīyā Tīsībē gó ru rĩ 'i."

⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí pē dó āsīkārī āmbógó āsīkārī kālī tōwú kí drīlé gá rĩ 'bā tị āsīkārī ĩ'diní drī celé rĩ kí abe sī Īlīyā arújó. Āsīkārī āmbógô mụ dó kpere Īlīyā rú ĩ'diní rĩ agá 'bé drī gá 'dāā āzila jọ dó ĩ'diní, "Nábī Ādróná āni 'dĩ, úpí jọ, 'Mí asị vū gá!' "

¹⁰ ĩjọ 'dĩ sī, Īlīyā umvi ijó ĩ'diní, "Ádrī adru nábī Ādróná āni la, lē ācī 'ba a'dé 'bū gālē āzila 'bā ĩlīkī ĩmi āsīkārī mīdrī kālī tōwú 'dĩ kí abe pírí rá!" 'Dā 'bā ũngúkú gá, ācī a'dé dó angájó 'bū gālē āzila ivé dó sī āsīkārī āmbógô kí āsīkārī ĩ'diní drī celé rĩ kí abe pírí rá.

11 Úpí pē vâ āsīkārī āmbógó āzí tī āsīkārī kālī tōwú ī'di 'bā drī celé rī kí abe sī Īlīyā arújó. Āsīkārī āmbógó jò dó Īlīyā ní, “Nábī Ādróná āni 'dī, úpí jò íni, ‘Mí así vū gá gbōrú!’ ”

12 Īlīyā umvi dó ī'baní, “Ádrī adru nábī Ādróná āni la, lē ācí 'ba a'dé 'bū gâlê āzila 'bā ĩlīkī ĩmi āsīkārī mídrī kālī tōwú 'dī kí abe pírí rá.” 'Dā 'bā ũngúkú, gá ācí a'dé dó angájó 'bū gâlê āzila ivé dó sī āsīkārī āmbógó kí āsīkārī ī'diní drī celé rī kí abe pírí rá.

13 Úpí pē vâ āsīkārī āmbógó āzí tī pâlê na la sī āsīkārī kālī tōwú ī'diní drī celé rī kí abe ĩdī sī mujó Īlīyā arújó. Wó Āsīkārī āmbógó tī pêlê nāmbā na sī rī ca Īlīyā rú lé rá āzila sī āja vū gá ī'di drīlê gá āzila jò, “Nábī Ādróná drī 'dī, má a'í mī ásí ĩgbê sī sī, āma āti'bo mídrī 'dī kí ídri pajó fô!

14 Índre, ācí a'dé angájó 'bū gâlê āzila ivé āsīkārī āmbogo tá drīdrī ĩrī rī kí āsīkārī ī'badrī kí abe rá. Wó ími ásí 'ba adru mání ĩgbê ru sī āma a'bejó ídri rú fô!”

15 Mālāyíkā Úpí drī jò dó Īlīyā ní, “Ísī, ĩmụ dó āsīkārī āmbógó be, mī idé ī'di sī ũrī sī ku.” ĩjò 'dī sī, Īlīyā angá dó ụrụgá āzila así dó sī mujó ī'di be úpí rûlê.

16 Jò dó úpí ní, “'Dī ĩjò Úpí 'bā jolê rī 'i; ĩmi mụ ĩjò zílê ādróná ĩkīrónī drī Bāálī-Zẹbúbū tī gá la Ādróná ĩsīrayīlī drī 'bā dó adrujó 'dáyú rī sī yā? Mí ní ĩjò 'dī idéjó rī sī, mī icó dó adrílê ānū míní ĩsúlê 'dī agá rī sī ku. Mī mụ drâlê rá āndá-āndá ru!”

17 Įjō 'dī sī, úpī Āhāzīyā drā dó sī rá cécé Úpī 'bā ándrá jolé nábī Īlīyā tī gāsī rī áni.

Āhāzīyā 'bā drājō ngótī ágóbī kóru rī sī, ádrīpī Yórāmū acá dó úpī ru ī'dī kējī gá nī. Acá úpī ru ílī ĩrījō Yēhōrāmū Yēhōsāfātī ngópi 'bā adrujō úpī ru Yúdā gá rī sī.

18 Įjō úpī Āhāzīyā 'bā idélé rī kí úsī kí pírī bŭkŭ Įşīrayīlī drī sī įjō ūpi 'bā kí ngalé rī kí sījō rī agá cí.

2

Īlīyā 'dujō 'bŭ gâlė rī

1 Sávā Úpī 'bā ándrá lējō Īlīyā 'dujō lōbīyōnā sī 'bŭ gâlė rī la dó mŭ acálė ānirú 'bo, įsŭ Īlīyā kí Īlīsā be gērī gá, angá kí 'dī sī āngŭ umvelė Gīlīgālī rī gá.

2 Īlīyā jō dó Īlīsā ní, “Mí adru 'dā, Úpī pē āma tī sī mujō Bētēlī gá.”

Wó Īlīsā jō, “Úpī 'bā adrujō ídri āzīla mínī adrujō ídri rú rī áni, má icó ími a'belė ku.” Įjō 'dī sī mŭ kí dó Bētēlī gâlė āngŭ ālu gá.

3 Nābiya Bētēlī gá 'dāā rī amŭ kí dó Īlīsā rŭ āzīla zī kí ī'dī, “Īnī Úpī la mŭ āmbógó mīdrī 'dulė āndrŭ rá rī gá rá yā?”

Īlīsā umvi dó ī'banī, “Ānī įjō 'dī rá, wó lē įjō įjō įjō 'dī drī gá ku.”

4 'Dā 'bā ūngúkŭ gá, Īlīyā jō, “Īlīsā, mí adru 'dā, Úpī pē āma tī mujō Yērīkō gá.” Wó Īlīsā jō, “Úpī 'bā adrujō ídri āzīla mínī adrujō ídri rú rī

áni, má icó ími a'belé ku.” Íjọ 'dĩ sī, 'bá 'dĩ mù kí dó Yẹríkọ gálé ǎngũ ǎlu gá.

⁵ Nābiya Yẹríkọ gá 'dǎá rī amú kí dó Ílísǎ rú ǎzila zì kí ì'di, “Ínì ínì gá Úpí la mù ǎmbógó mídrì 'dùlé mí rú 'dǎ ǎndrũ rá rī gá rá yǎ?”

Ílísǎ umvi ì'baní, “Ánì íjọ 'dĩ rá, wó lẹ ìjọ íjọ íjọ 'dĩ drì gá ku.”

⁶ Dǎ 'bǎ ũngúkú gá, Íláyǎ jọ, “Ílísǎ, mí adru 'dǎ, ǎ'dusiku Úpí pẹ ǎma tì sī mujó mǐrì Yōrídánì gá.” Ílísǎ jọ, “Úpí 'bǎ adrujó ídri ǎzila mínì adrujó ídri rú rī áni, má icó ími a'belé ku.” Íjọ 'dĩ sī 'bá 'dĩ mù kí dó sī ìrìtrá ǎngũ ǎlu gá.

⁷ Nābiya kí agá 'dǎá nābiya ǎzì ǎfũ kí kǎlì tōwú, mù kí dó drìlẹ gá ǎzila tu kí pá rá rá ru, ja kí tì ǎngũ Íláyǎ 'bǎ kí sī pá tujó Ílísǎ be mǐrì Yōrídánì drì tì gá rī gálé ru.

⁸ 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá, Íláyǎ ǎtrũ dó kǎnzũ ì'didrì 'i, tra ì'di ngúlú ru ǎzila gbǎ dó sī ìyì 'a. Ìyì awa dó sī ru 'a ìrì, wókò ǎndá gá ǎzila ìjì gá, Íláyǎ za kí dó sī Ílísǎ be ǎngũ ǎ'í drì gāsì.

⁹ Kí dó mù zalé 'bo, Íláyǎ zì dó Ílísǎ 'i, “Ílũ mání, ìlẹ má idé dó mínì ǎ'du 'dĩ sī ú'du drì ma mǐrú 'dǎ ku rú?”

Ílísǎ umvi, “Bá rì, ìfẹ mání ũkpó mídrì pǎlẹ ìrì sī cécé mínì fẹlẹ nābiya ǎzì rī 'baní rī áni fô!”

¹⁰ Íláyǎ umvi dó Ílísǎ ní, “Íjọ mínì zìlẹ 'dĩ ì'di íjọ ǎzì ũkpó-ũkpó la, wó mí icó ìsù la rá ídrì ǎma ndre 'du agá mǐrú 'dǎ rī sī cé rī gá. Jò ìni ku, mí icó ìsùlẹ la ku.”

¹¹ Ì'baní mù agá ǎzila dī agá íjọ jọ sī 'dĩ gá 'dǎ, rùgbùgbù gárì ǎcí ru ǎzila fǎrásì ǎcí ru la ǎfũ kí

āzila co kí dó sī 'bá ĩrĩ 'dā kí 'bā drĩdrĩñĩ āzila lõbíyọ́nǎ 'dụ dó ĩláyǎ 'bũ gǎlé.

¹² ĩlísǎ la dó mụ ndrelé la ála ĩláyǎ 'dụ íni, ri dó awálé, “Má átépi! Má átépi! Mí kẹjẹnjẹ Isirayĩlĩ tǎmbalépi rĩ 'i! Mí a'be dó mání ma rá 'dọ!” 'Dǎ 'bā ũngúkú gá, ndre dó ĩláyǎ ĩdị ku. Ūcōgō sī ĩlísǎ asi dó bōngó ĩ'di ụrụ 'bá gá rĩ 'bā 'a ĩrĩ.

¹³ ĩlísǎ a'dụ dó kǎnzũ ĩláyǎ drị a'délépi rĩ 'i, ko dó drị gǎlé vúlé āzila tu dó pá mĩrĩ Yōrídánĩ tị gá 'dǎá.

¹⁴ 'Dǎ 'bā ũngúkú gá, ĩlísǎ 'dụ dó kǎnzũ ĩláyǎ drị a'délépi rĩ āzila mụ dó sī ĩyị 'a gbǎlé, zị dó, “Ú'di'da Úpí, Ādrónǎ ĩláyǎ drị dó íngǎlé yǎ?” ĩ'di dó mụ ĩyị 'a gbǎlé 'bo, ĩyị awa dó ru 'a ĩrĩ wókō āndá gá āzila ĩjị gá, za dó sī rá.

¹⁵ Nǎbiya Yẹrĩkō gá ándrá ĩ'di ndrelépi rǎrá ru rĩ kí dó mụ ĩ'di ndrelé 'bo, jọ kí dó, “Úrindí ĩláyǎ drị ĩ'di ĩlísǎ 'bā drị gá cí!” Mụ kí dó drị ụfulé ĩ'di be āzila ǎvũ kí dó vũ gá ĩ'di drịlẹ gá.

¹⁶ Jọ kí ĩlísǎ ní, “Índre drĩ, ǎma ǎti'bo mídrị 'dĩ, ǎma abe 'dǎ 'bá ũkpó ru kǎlị tǔwú la kí cí. Ífẹ 'bā mụ kí āzila 'bā ndrũ kí ǎmbógó mídrị ĩláyǎ 'i. Sǎwǎ ǎzị sī Úrindí Úpí drị 'dụ nǒ lẹ'dị ĩ'di ụrụgá āzila 'bā nǒ lẹ'dị ĩ'di 'bé drị gá jǔku á'bụ ǎzị agá yǎ ǎni.”

Ĩlísǎ jọ, “Yụ, lẹ ĩpě 'bá 'dĩ kí tị ku.”

¹⁷ 'Bá 'dĩ fu kí ĩjọ 'dĩ kpere ĩlísǎ 'bā acá agá drĩnzǎ sī sī ĩjọ 'dĩ gǎjó. ĩjọ 'dĩ sī ĩlísǎ jọ dó, “Ĩpě dó kí tị.” Pě kí dó ǎgọbị kǎlị tǔwú 'dǎ kí tị āzila ndrũ kí dó ĩláyǎ ụ'dụ na, wó ịsụ kí ĩ'di ku.

18 Āgobī 'dī kī dó mụ āgōlē Īlīsā rụ Yẹrịkọ gá 'dōlē 'bo, zị dó kī, “Ájọ ándrá ĩminí ĩmụ ku rī gá ku yā?”

Tálí Īlīsā 'bā idélé rī kī

19 Ụ'dú ālu, 'bá drīlẹ ru táwũnī Yẹrịkọ drị agá rī amụ kī Īlīsā rụ āzila jọ kī ĩ'diní, “Índre, úpí āmadrī, táwũnī 'dī úsị ĩ'di āngũ ũnī-ambamba la agá cécé míní ndrelé 'dī áni. Wó ịjọ āzị āmaní drīnama rú alagá 'dā rī, ịyị ala gá 'dī ĩ'di ũnzí-ũnzí āzila ākónā āfũ ụnọkụ ala gá 'dī agá ku*.”

20 Īlīsā jọ, “Īmi ají mání bākúlẹ ú'dí la āzila ĩ'bā ā'ị ala gá cí.” Ịjọ 'dī sī ají kī dó ĩ'diní bākúlẹ ú'dí ā'ị trū la.

21 'Dā 'bā ũngúkú gá, mụ dó ịyị táwũnī agá 'dāá rī gá āzila 'be dó ā'ị 'i ịyị agâlẹ, jọ dó, “Úpí jọ íni, ‘Á'bā dó ịyị 'dī ālá ru 'bo, ícọ dó drā fēlẹ ku āzila ākónā la dó āfũ ụnọkụ 'dī agá rá.’ ”

22 Ịjọ 'dī sī, ịyị ace dó ālá ru kpere ú'dí'da cécé Īlīsā 'bā ándrá jolé rī áni.

23 Īlīsā a'be dó Yẹrịkọ rá āzila mụ dó Bẹtẹlị gá. ĩ'diní mụ agá gẹrị gá 'dā, anzị āzị kārīlẹ rú la āfũ kī táwũnī agâlẹ āzila i'dó kī dó ĩ'di idelé. Jọ kī, “Ágóbí drīkā tandala 'dī, ídā mi 'dā rá, ágóbí drīkā tandala 'dī, ídā mi 'dā rá!”

24 Īlīsā uja dó tị āzila ndre dó āngũ anzị 'dī 'ba rùlẹ, wā dó sī kī rụ Úpí drị sī. 'Dā 'bā ũngúkú gá, ụbọgụ āmbogo āmbogo ịrị āróní rú ũmbā ũnzí

* **2:19 2:19** Búkú āzị rī kī agá úsī, “ịyị ala gá rī ĩ'di ũnzí āzila ĩ'di fē ũkú 'bā ngótịná agá rī la āfũ rá.”

la ãfũ kí dó mĩrĩ agálé ãzĩla uce kí dó kãrĩlẽ anzi
kãlĩ sụ drĩ ãrĩ 'dã kí ãzá kpépké.

²⁵ 'Dãã rĩ sĩ Ìlísã mụ dó 'bé Kãrĩmẽlĩ gá ãzĩla
gõ dó Sãmãrĩyã gá.

3

Yẽhōrāmũ 'bã ãpĩ najó Ịsịrayĩlĩ gá rĩ

¹ Ílĩ mụdrĩ drĩ ãrõ Yẽhōsãfátĩ 'bã ándrá adrujó
ũpĩ gá Yúdã gá rĩ sĩ, Yẽhōrāmũ Āhábũ ngópì acá
dó úpì ru ãngũ Ịsịrayĩlĩ drĩ 'bã wókõ Ụrụ rĩ gá.
Na dó ãpĩ táwũnĩ ãmbógó Sãmãrĩyã drĩ gá ílĩ
mụdrĩ drĩ ãrĩ.

² Idé ándrá ãjó ãnzĩ la Úpĩ drĩlẽ gá, wó
ũnzĩkãnã ã'didrĩ ca ándrá átépĩ 'badrĩ ãndrẽ be
rĩ gá ku ã'dusĩku nze ándrá irã ãnzĩlẽ ãnzĩ-ãnzĩ
Bãálĩ drĩ átépĩ 'bã idélẽ rĩ rá.

³ Wó ãbĩ ándrá ru ãjó ãnzĩ Yẽrōbũwámũ Nẽbátĩ
ngópì 'bã ándrá ngalé ãzĩla ã'di 'bã ándrá 'bá
Ịsịrayĩlĩ drĩ kí drĩ cejó kí idéjó rĩ kí agá mgbe-
mgbe.

⁴ Úpĩ Mōwábũ drĩ Mésã 'bã kãbĩlõ kí ándrá
ũ'bĩ ru. ã'di ándrá ílĩ ãlu-ãlu sĩ úpì Ịsịrayĩlĩ drĩ
nĩ kãbĩlõmvá kí fẽ 100,000 mūsórõ rú ãzĩla ã'di
kãbĩlõ 'bíko lĩlẽ kãbĩlógó 100,000 kí ụrụ'bá gá rĩ
agụ fẽlẽ mūsórõ rú ãndĩ.

⁵ Wó Āhábũ la ándrá mụ drālẽ 'bo, úpì
Mōwábũ drĩ Mésã uja dó mvulẽ úpì Ịsịrayĩlĩ drĩ
ú'di rĩ rụ rĩ sĩ rá.

⁶ Cọtì úpì Yẽhōrāmũ atrá dó ãsĩkárĩ Ịsịrayĩlĩ drĩ
kí pírì ãzĩla ã'dó kí dó ãcĩ angájó táwũnĩ ãmbógó
Sãmãrĩyã gá rĩ sĩ.

7 Ī'baní mụ agá gẽrĩ gá 'dâ, uja dó ú'dúkó tị fêlé úpí Yúdâ drị Yêhōsāfātĩ ní, jọ, “Úpí Mōwábũ drị mvu má rụ rĩ sĩ rá. Mí icó mụlé má be sĩ ã'dị 'dijó ĩ'di be rá yã?”

Umvi, “Ma mụ rá. Āma mí be 'bá ãlu rĩ kî, ãsĩkárĩ mádrị kí fārásĩ mádrị kí abe mîni.”

8 'Dã 'bã ùngúkú gá, Yêhōsāfātĩ zị dó Yêhōrámũ 'i, “Āma dó mụ gẽrĩ íngō gāsĩ yã?”

Yêhōrámũ umvi dó, “Āma dó mụ ã'dị i'dólé kōtórō Ídômũ drị gāsĩ.”

9 Íjọ 'dĩ sĩ, úpí Įsırayıĭ drị kí úpí Yúdâ 'badrị Ídômũ be rĩ abe mụ kí dó ã'dígá rá. Kí dó mụ ru apílẹ kōtórō agá 'dãá ú'dú ázırĩ 'bo, ãsĩkárĩ 'dĩ 'baní ãnãkpá mụlépı kí vú gāsĩ rĩ abe įyı ukó dó rá.

10 'Dã 'bã ùngúkú gá, úpí Įsırayıĭ drị jọ dó, “‘Bárĩ! Úpí ají dó ãma ũpı na 'dĩ kí sĩ amújó ãma fējó ũdrájó ãsĩkárĩ Mōwábũ drị 'dĩ kí drılẹ gá yã?”

11 Wó Yêhōsāfātĩ úpí Yúdâ drị zị, “Nábĩ āzı Úpı āni āmanı sĩ icójó įjọ zıjó Úpı tı gá ĩ'di rûsĩ la dó 'dáyü yã?” 'Dã 'bã ùngúkú gá, ãsĩkárĩ āmbógó ãsĩkárĩ súrú Įsırayıĭ drị 'bãni āzı ãlu la umvi dó, “Īlísā Sāfātĩ ngópı ĩ'di 'dâ cí. Ī'di ándrá jō Nábı Īlıyā 'bã āzāko nı.”

12 'Dã 'bã ùngúkú gá, Yêhōsāfātĩ jọ dó, “Īlísā ĩ'di nábı mgbā la, Úpı la įjọ jọ ĩ'di rûsĩ.” Įjọ 'dĩ sĩ, úpí Įsırayıĭ drị 'i, Yêhōsāfātĩ 'i āzıla úpı Ídômũ drị 'i mụ kí dó sĩ Īlísā rú.

¹³ Īlīsā zī dó úpī Ṣṣirayīlī drī Yēhōrámū 'i, “Mi amú má rú ā'du ijó sī yā? Ímū Nābiya mī átēpī 'badrī mī āndrē abe rī 'ba rú.”

Úpī Ṣṣirayīlī drī Yēhōrámū umvi dó, “Má icó mulé ku, ā'dusīku Úpī umve āma ūpi na 'dī kí āngū ālu gá sī āma fējó āsīkārī Mōwábū drī kí drī gá.”

¹⁴ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Īlīsā jọ dó, “Úpī Ūkpó 'dīpī mání āzī ngajó ī'dinī rī 'bā adrujọ ídri rī áni, ádrī tá ārútáná fē úpī Yúdā drī Yēhōsāfátī ní ku, má icó tá ími ndrelé ku jōku ásī 'bālé ími drī gá ku.

¹⁵ Wó ú'dī'da, mī ají drī mání 'bá úngó colépi la.”

'Bá úngó colépi rī 'bā drī dī agá úngó co sī 'dī gá 'dā, ūkpó Úpī drī así dó Īlīsā drī gá.

¹⁶ Īlīsā jọ dó, “'Dī ijó Úpī 'bā jolé rī 'i, 'Ma mụ āngū ā'í 'dī fēlé adrulé pírī ñyí ru,

¹⁷ ā'dusīku Úpī jọ: Ími icó uzogó ndrelé 'dī agá jōku ālúkúkū ndrelé lī agá ku, wó á'bụ 'dī 'a la mụ galé ñyí sī tré, ñyí la dó adru ñyō rú ĩminí mvulé ānākpá mídrī kí abe.’

¹⁸ 'Dī ijó āzī Úpī ní perepere la. Ī'di vā mụ ími āzā kolé sī āsīkārī Mōwábū drī kí ndējó rá.

¹⁹ Ími táwūñī andre celé bōrō ūkpó sī 'dī kí andi pírī rá āzīla táwūñī ala gá ijó ru ijó ru 'dī kí abe. Ími ife 'dāá ālá-ālá rī kí aga pírī vū gá, ĩmi ñyí pírī kí tị āzū cí āzīla ĩmi ámvú 'dāá ālá-ālá rī kí aga írā ũ'bā pírī cí.”

²⁰ Ī'di dó mụ calé drūsī ũ'bútī sī sáwā sī ídétáná idéjọ rī gá, ñyí i'dó dó adílé angájọ Ídōmū gálé

āzila iti dó āngū pírí.

²¹ 'Bá Mōwábū drī kí dó mụ pírí arelé la ūpi na 'dī amụ kí ā'dī gá ĩ'ba rụ íni, ĩjọ 'dī sī 'bá pírí icólépi ā'dī 'dīlépi rá i'dójó 'bá āmbogo gá cajó kārīlẹ́ gá rī kí pírí ūmve dó kí ũ'bālẹ́ lōkókōrī Mōwábū drī kí agāsī pírí cí.

²² Kí dó mụ angálẹ́ ũ'bútịníní 'bo, ịsụ kí dó ịtụ la dī ịyị drī gá. 'Bá Mōwábū drī pá tulépi rará ru rī 'baní, ịyị rí dó indrelẹ́ ika rú cécé árí áni.

²³ 'Bá Mōwábū drī jọ kí, “Dā árí! Ūpi na 'dā acé kí ā'dī 'dīlẹ́ kí drīdrīnī gá āzila ụ'dí kí dó ru āyá-āyá 'bo. Īmi amụ, āma amụ kí mụlẹ́ āko acelépi kámbī ĩ'badrī agá 'dāá rī kí ralé!”

²⁴ Wó āsīkārī Mōwábū drī kí dó mụ afílẹ́ kámbī āsīkārī Ịsīrayílī drī 'badrī agá 'bo, āsīkārī Ịsīrayílī drī angá kí dó ā'dī gá āzila 'dī kí dó ā'dī ĩ'ba abe kpere ĩ'bā kí apá agā. Āsīkārī Ịsīrayílī drī dro kí dó kí vú kpere āngū ĩ'badrī Mōwábū drī agá āzila ụ'dí kí dó kí rá.

²⁵ Andi kí dó táwūnī kí rá āzila 'bá ālu ālu u'bé dó írā ụnókú āla rī drī gá kpere írā 'bā ụnókú drī aku agá cí. U'bé kí dó kídí kí tị pírí cí āzila ụlị kí ife ālá-ālá rī kí pírí vū gá. A'be kí lú táwūnī Kírī Hārẹsẹtī drī 'i bōrō la sīlẹ́ írā sī rī kí abe. Wó āsīkārī ā'dī 'dīlépi rōgbógbō sī rī ce kí ĩ'di āzila u'bé kí vā ĩ'di írā sī ĩndī.

²⁶ Úpí Mōwábū drī la dó mụ ndrelẹ́ la ā'dī ndẹ́ ĩ'di úmgbó rá, 'dụ dó āsīkārī ā'dī 'dīlépi ménéná sī rī kí ĩ'di be 700 tá tí sī lẹ́jọ āngū nǹjọ apájọ úpí Ídōmū drī rụ, wó ũ'bī tí.

²⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá, a'dụ dó ngópī kǎyú tá tí drúzị ũpī nalépi ĩ'di kẹjị gá rī 'i āzila fẹ́ dó ĩ'di

ídétáná ivélé ivé ivê rĩ rú bõrõ táwũnĩ andre cejó
rĩ drĩ gá. Ádrã ãmbógó la a'dé dó 'bá Ịsịrayĩlĩ drĩ
kí drĩ gá, nze kí dó ru vúlé ãzıla gõ kí dó ãngũ
ĩ'ba drĩ gá.

4

Ìlísã 'bã ùkú ãwúzị ru lēmērí rĩ 'bã ãzã kojó rĩ

¹ Û'dú ãzí sị ãwúzị ãzí ùkú ágóbị ándrá nábị rú
la ãni amụti nābiya 'badrị agá la amụ awálé Ìlísã
drīlẹ́ gá, jọ, “Ámbógó, átí'bó mídrị má ágò drā
rá, ínị rá ĩ'di ándrá 'bá ãzí Ûpĩ ụřlẹpi rá la. Wó
ú'di'da íni, 'bá ãzí ándrá ĩ'diní sị ĩ'di 'bã sẹndẹ
'dujọ dẹnọ́ rú la amụ sị lẹjọ anzi mádrị ĩrị 'da kí
'dujọ ĩ'di 'bã átí'bó ru.”

² Ìlísã zị dó ãwúzị 'i, “Má icó dó ími ãzākolé
íngoní? Ílũ mání, ãko mídrị jó agá 'dāá cí rĩ dó
ã'du?” ãwúzị umvi dó, “Áko ãzí átí'bó mídrị drị
jó agá 'dāá cí la 'dáyụ, rá la ã'du ãzí jágĩ agá 'dāá
ĩmbíráná la.”

³ 'Dā 'bã ùngúkú gá, Ìlísã jọ dó ãwúzị ní, “Ímụ
mị jīránī pírí 'ba rú, mí á'ị ĩ'badrị ãkójó ịsá ru la
kí, mí á'ị kí kālāfe ũ'bí la sị.

⁴ 'Dā 'bã ùngúkú gá, ĩfi dó anzi mídrị kí abe
jó agá ãzıla ĩmi ụpị dó ími tị cí. ĩmi ũsũ dó ãdu
ākójó 'dā kí agá pírí. Ākójó galẹpi 'bo rĩ, ịse ĩ'di
búlú gá.”

⁵ Ịjọ 'dĩ sị, ãwúzị mụ dó ãkójó kí atrá trũ, 'dā
'bã ùngúkú gá fi kí dó anzi ĩ'di drị kí abe jó agālẹ,
ụpị kí dó ru tị cí. Anzi ĩ'di drị ri kí dó ĩ'diní ãkójó
ịsá ru rĩ kí ajílẹ, ri dó ã'du tólẹ ãkójó 'dā kí agá.

⁶ Ākójó kí dó mụ galé pírí ādu sī 'bo, ũkū jọ dó ĩ'di 'bā ngópì āzì ālu la ní, “Mí ají mání ākójó āzì.” Ngópì umvi ĩ'diní, “Ākójó āzì ĩsá ru la dó 'dáyù.” 'Dā 'bā ũngúkú gá, ādū tu dó pá áđíná gá cí.

⁷ Āwúzì la dó mụ ātí'bó Ādróná drì ní ìjọ ru idélépì ādū be rī lūlé 'bo, ātí'bô jọ dó ĩ'diní, “Ímụ, mí ụzì dó ādū 'i āzìla mí ũfē dó sī dẹnō ìmì drì gá rī kī. Mì 'i anzì mídrì kí abe ìmì ayú dó sèndē acelépi rī sī ākónā najó.”

Īlīsā kí ũkú Sūnámũ gá rī be

⁸ Ụ'dụ ālu Īlīsā mụ dó Sūnámũ gá, 'dī táwũnī ũkú āzì málī trū la 'bā ándrá sī u'ájó rī 'i. Ūkú 'dī umve dó Īlīsā 'i sī amújó íná najó ĩ'di be. Ụ'dụ ālu ālu sī Īlīsā 'bā alì agā sī mujó táwũnī Sūnámũ gá, ĩ'di dó amụ ākónā nalé ũkú 'dī drì lícó gá.

⁹ Ūkú 'dī jọ dó ágô ní, “Índre drī, ánī rá ágóbì sáwā pírí sī amulépì āmadrì 'dā 'dī ĩ'di 'bá āzì Ādróná āni alá la.

¹⁰ Lē āma idé ĩ'diní rúmũ āzì werená ru jọ āmadrì 'bā drì gá āzìla lē ā'bā ala gá gbóló, mēsā, kúrīšī āzìla tárā. Ìjọ 'dī sī, ágóbì drī dó amụ āmarù 'dā 'bo, ĩ'di dó sī fi u'álé ala gá.”

¹¹ Ụ'dụ ālu Īlīsā mụ dó 'bá 'dī 'badrì kogá, fi dó rúmũ ĩ'didrì gōrófā sī gá ụrụ gálé rī gá sī avìjọ ala gá 'dāá.

¹² Pē dó ātí'bó ĩ'di drì Gēházī 'bā tì sī ũkú Sūnámũ ízó ru 'dā umvejó. Ála dó mụ ũkú 'dī umvelé 'bo, ũkū tu dó pá Īlīsā drìlẹ gá 'dāá.

13 Ìlísã jọ dó Gēházĩ ní, “Ílũ ùkú 'dã ní, ‘Àma u'a àyĩkō sī ìjọ míní àma tãmbajó rĩ sī. Ìjọ àmaní icólé idélé míní rá rĩ dó ã'du? Lē ãjọ ìjọ múké la ímì drĩ gá úpí ní jōku àsīkárĩ àmbógó ní yā?” “ Ûkũ umvi dó, “Yù 'bá mádrĩ lícó gá rĩ kí 'bāngá áma tãmba múké.”

14 Ìlísã zì dó Gēházĩ 'i, “Wó àma icó dó ì'diní rá la ã'du idélé?” Gēházĩ umvi, “Ûkũ 'bã ngótĩná ágóbì la 'dáyù, wó ágò de vā rá.”

15 Ìlísã jọ dó Gēházĩ ní, “Mí umve ùkũ 'i.” Ála dó mù ùkũ umvelé 'bo, amù dó pá tulé kējìtì gá.

16 Ìlísã jọ dó ùkũ ní, “Mì mù ngótì ágóbì rulé ímì drì gá cé sáwā 'dō gá ílì drĩsì rĩ sī.” Ûkũ ga āgātā rá jọ, “Yù, úpí mádrĩ, mí ulé ma íni ku. Mì 'bá āzì Ādróná drì ngalépi la.”

17 Wó ùkú 'dĩ uja 'a ìsùlé rá āzìla tì dó ngótì ágóbì ílì 'dã 'bã vùlé gá cé sáwā ándrá Ìlísã 'bã jolé rĩ gá.

Ìlísã 'bã ùkú Sūnēmũ gá rĩ 'bã ngótĩná ingajó rĩ

18 Ngótĩná la dó mù zolé 'bo, ú'dù āzì sī bĩ dó átépì vù 'bá ākónā ùkũnālèpi rĩ 'barù ámvù agálé.

19 Rũgbùgbù ngótĩná i'dó dó awálé, “Áma drĩkā! Áma drĩkā!” Átépì jọ dó ātí'bó ì'didrì āzì ālu la ní, “Í'dù ì'di agulé āndrē rùlé.”

20 Ātí'bó 'dã la dó mù ngótì 'dulé sī ì'di agujó āndrē rùlé 'bo, āndrē rù dó ì'di drìgá kpere ìtù ágágá. 'Dã 'bã ùngúkú gá, mgbā drā dó rá.

21 Ûkũ mu dó mgbâ 'bã ävũ lalé gbóló ätí'bó Ädróná drĩ drĩ 'bã drĩ gá, ùpĩ dó kējĩtĩ cí äzĩla äfũ dó ämvé.

22 'Dã 'bã ùngúkú gá, ùkũ umve dó ágô 'i äzĩla jọ dó ì'diní, "Mí äpè mání ätí'bó äzí älu la tị kãyĩnõ sị. Älë mụlé drĩfulé nábtị Ädróná drĩ Ìlísä be. Wó ma mu ägölé gbörú."

23 Ûkũ 'bã ágô zị, "Ílë mụlé drĩfulé ì'di be ändrũ la ä'du ïjọ sị? Ändrũ adru ùmũ ù'dụ ìmbá ú'dí rĩ drĩ ïnzịjọ rĩ 'i ku jōku ù'dụ Sābātũ drĩ 'i ku." Wó ùkũ umvi, "Íjọ äzí ùnzị la 'dáyũ."

24 'Dã 'bã ùngúkú gá, 'bã dó íniríkó kãyĩnõ ùngúkú gá äzĩla jọ dó ätí'bó ì'didrĩ ní, "Ícẹ dó mbëlë-mbëlë; itu pá ku kpere mání jọ agá la itu pá."

25 Íjọ 'dĩ sị, ùkũ ko dó drĩ mụlé ätí'bó Ädróná drĩ Ìlísä rụ 'bé Kārĩmẹlĩ gá.

Ätí'bó Ädróná drĩ la dó mu ùkũ ndrelé rá-rá ru 'bo, jọ dó ätí'bó ì'di drĩ Gēházĩ ní, "Índre drĩ, ùkú Sūnámũ ízó ru rĩ la amụ 'dānu.

26 Ícẹ mụlé ì'di zìlé äzĩla ízị ì'di, 'Mí múké yā? Mí ágô 'i múké yā? Mí ngópị 'i múké yā?' "

Ûkũ umvi, "Íjọ pírí kí múké."

27 ì'di dó mu calé ätí'bó Ädróná drĩ rùlé 'bé pá gá 'dāã 'bo, rụ dó ì'di 'bã pá. Gēházĩ amụ tí lēlé ì'di selé rá, wó ätí'bó Ädróná drĩ jọ, "Mí a'be ì'di cā! ì'di ìni ùcōgō äzí ämbógó la agá, wó Úpí uci ïjọ 'dĩ mání cá äzĩla lū mání ïjọ 'dĩ nga ru ìni ä'du ïjọ sị yā la ku."

28 Ūkū zī dó nábī Īlísā 'i jọ, “Úpí mádrī, ázị ándrá mi sī mání ngótị ágọbị fējó rá yā? Ájọ ándrá míní, ‘Lě ífě átị ásị ngótị ágọbị āzị 'dáyụ la sī ku rī gá ku yā?’ ”

29 Īlísā jọ dó Gēházī ní, “Ítō bōngó mídrī tị cí, í'dụ túré mádrī ímí drịgá ìndī āzila ícẹ dō. Ídrī drị ụfụ 'bá āzị be rá, lě ízị ì'di ku, wó 'bá āzị drị ímí zị rá, lě mí umvị ì'di ku. Íla túré mádrī mgbā 'bā mėlẹtị gá.”

30 Wó mgbā 'bā āndrē jọ Īlísā ní, “Úpí 'bā adrujọ ídri āzila míní adrujọ ídri rī áni, má ícọ 'bāngá ímí a'belé ku.” Íjọ 'dī sī Īlísā angá dó rá āzila bī dó ūkū vú.

31 Gēházī afụ dó ru drīlẹ gálẹ sī túrē lajọ mgbā 'bā mėlẹtị gá, wó ụ'dúkọ āzị arelé rá la yụ jọku āko āzị ícélẹpị la mgbā 'i ídri la 'dáyụ. Íjọ 'dī sī Gēházī gō dó vúlẹ Īlísā rúlẹ āzila jọ dó ì'diní, “Mgbā angá 'bāngá ku.”

32 Īlísā la dó mụ acálẹ lịcọ 'dāgá 'bo, fị dó jọ agálẹ á'dụsī āzila ịsụ dó mgbā drā rá, úla ì'di gbólọ Īlísā drị drị gá.

33 Íjọ 'dī sī Īlísā ụpị dó kējị tị cí āzila zị dó íjọ Úpí tị gá.

34 'Dā 'bā ūngúkú gá, la dó ru mgbā drị gá, 'bā ru tị mgbā 'bā tị gá, 'bā ru mịfị kị mgbā drị kị drị gá āzila 'bā ru drị kị mgbā drị kị drị gá. Ì'di 'bā ru aku agā mgbā 'bā drị gá 'dīgá 'dā, mgbā 'bā ụrụ' 'bá ì'dó dó acálẹ ācị ru.

35 'Dā 'bā ūngúkú gá, Īlísā angá dó ụrụgá, apí dó āngū jọ agá 'dāá drị gá vúlẹ, drị gá vúlẹ sáwā were sī, 'dā 'bā ūngúkú gá aku vā ru mgbā drị

gá. Sávā 'dāgá mgbā co dó ūmvu pālé ázîrî āzila nŋĩ dó ru mīfī kī rá.

³⁶ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Īlísā umve dó Gēhāzī 'i āzila jọ dó ĩ'diní, "Mí umve drī ūkú Sŋnámŋ ĭzó ru rī 'i. Ījọ 'dī sī umve dó ūkú rá. Ūkú la dó mụ amúlé 'bo, Īlísā jọ dó ĩ'diní, Í'dụ dó mī ngótī 'i."

³⁷ Ūkú 'be dó ru Īlísā 'bā pālé gá, āvŋ dó drīlẹ la gá 'dāá sī ĩ'diní āwā'dīfō fējó. 'Dā 'bā ūngúkú gá, a'dụ dó ĩ'di 'bā ngótī 'i āzila āfŋ dó āmvé.

Tálí idélé sávā rilē drī sī rī kī

³⁸ Sávā āzī sī Īlísā āgō dó táwŋŋ Gīlīgālī drī agá vúlé, wó rilē 'de sávā 'dā sī āngŋ 'dāgá nī. Ū'dụ ālu amŋtī nábī 'badrī amŋ kī rilé ĩ'di drīlẹ gá sī ĩmbátánjá ĩsŋjọ, Īlísā jọ átí'bó ĩ'didrī ní, "Í'bā úmvú āzī āmbógó la ācī drī gá āzila mī a'dí dó sī tẹbī nābīya 'dī 'baní."

³⁹ Nābīya 'dā kī 'bā āzī ālu la mụ dó ásé agálé tẹbī ĩnī ndrŋ trŋ, isŋ úrŋjŋ ásé agá la āzila ūtī dó úrŋjŋ kī wēwē rú úmgbó ĩ'diní ícólé a'dúlé rá rī sī. A'dụ dó kī āzila rē dó kī sī lōpérēté a'díjọ, wó nī ála sī drā drā rī gá ku.

⁴⁰ Úfē dó lōpérēté nābīya 'baní, wó kī dó mụ 'bīlẹ la werenjá ru 'bo, ĩsŋ kī dó ĩ'di ūmbá-ūmbá, ĩ'dó kī dó uzálé, "Átí'bó Ādrónjá drī, lōpérēté 'dī ĩ'di ūmbá-ūmbá, ĩ'di 'baní drā fē rá!" Ījọ 'dī sī mbe kī dó ĩ'di ku.

⁴¹ Īlísā jọ dó, "Īmī ají drī mání ānáfóró āzī." 'Dā 'bā ūngúkú gá, yī dó ānáfórō úmvú agálé āzila jọ dó, "Tẹbī dó múké, ĩfē dó ĩ'di 'bá 'baní nalé." 'Dā 'bā ūngúkú gá, tẹbī acá dó múké.

⁴² Û'dú ãlu ágóbĩ ází angá Bãálĩ-sãlísã gá, aji áti'bó Ádróná drĩ ní lűcěré ú'dí walépi ámvú agá 'dãá drĩ drĩ rĩ kí, mũkátĩ kálĩ ĩrĩ idélé áná umvelé bálě rú ãfűlépi drĩ drĩ rĩ sĩ rĩ kí abe gűtíyã sĩ. Ĭlísã jọ dó ĩ'diní, “Ífě ãko 'dĩ kí amụti nãbiya 'badrĩ 'banĩ, 'bã na kí dó sĩ kí benĩ.”

⁴³ Áti'bó Ĭlísã drĩ, jọ, “Á'du? Má icó ãko werená 'dĩ kí fělé nalé 'bá túrú-túrú 'banĩ ígoní ru?” Wó Ĭlísã amvi ĩjọ 'dã ĩdĩ, “Ífě ãko 'dĩ kí amụti nãbiya 'badrĩ 'banĩ, 'bã na kí dó sĩ kí rá, ã'dusĩku Úpĩ jọ, ‘Nábĩ ãlu ãlu la ãko ịsụ nalé rá ãzıla ĩmbĩ la kí ace cí.”

⁴⁴ ĩjọ 'dĩ sĩ, ágóbĩ 'bã dó ãko 'dĩ kí nãbiya kí drĩlě gá rá. Na kí dó kí rá ãzıla ĩmbĩ la ace kí dó cí cécé Úpĩ 'bã jolé rĩ áni.

5

Nãmánĩ 'bã adríjọ ãyánĩ ãrídřĩ sĩrĩ

¹ Sãwã 'dã sĩ úpĩ sűrű Sírĩyã drĩ fě ándrá ãrútáná ãmbógó Nãmánĩ ándrá adrulépi ãsĩkárĩ ĩ'didrĩ kí 'bã ãmbógó ru rĩ ní ã'dusĩku Úpĩ fě ándrá sűrű Sírĩyã drĩnĩ ã'dĩ ãmbógó la kí ndějọ ĩ'di rűsĩ rá. Nãmánĩ ándrá ãsĩkárĩ ázi ã'dĩ 'dijná gá lőjűgő la, wó ãrĩ* na ándrá ĩ'di rá.

² Sãwã ázi ãsĩkárĩ Sírĩyã drĩ 'banĩ ándrá mụjó 'bá Ịsịrayĩlĩ drĩ kí rajó rĩ sĩ, arụ kí ándrá ĩzóná ázi ĩmbíráná la angájọ Ịsịrayĩlĩ gálé, úfě dó ándrá ĩzóná 'i ázi ngalé Nãmánĩ 'bã ũkúnĩ áti'bó ru.

* **5:1 5:1** Árĩ ĩ'di ãyánĩ ndúndú ándrá 'bá ínĩ izalépi rĩ kí.

³ Īzónā jə dó āmbógó ĩ'didrī Nāmānī 'bā ũkūnī,
 “Āmbógó mádrī Nāmānī drī tá mụ agá nábī
 Sāmāriyā gá rī rụ la tá múké! Nábī Sāmāriyā
 gá rī la tá ĩ'di adrí ārí ĩ'di nalépi 'dīgá rá.”

⁴ Ījọ 'dī sī Nāmānī mụ dó úpí rùlé āzīla nze dó
 ĩ'dinī Ījọ ĩzóná ĩmbíráná ándrá arùlé Īsīrayīlī gá
 rī 'bā jolé ĩ'dinī rī 'bā vú.

⁵ Úpí Sírīyā drī umvi, “Ímụ, ma wárāgā tị pē
 úpí Īsīrayīlī drī ní sī ími vú nzejó rá.”

Ījọ 'dī sī Nāmānī ko dó drī sī mụjó rá, 'dụ dó
 sīlīvā kịlọ 300, gólūdī kịlọ kālī ázīrī drī tōwú āzīla
 bōngó ũnī-ambamba mịfī níríná rī kí ífī mụdrī
 agulé fētáná ru.

⁶ Wárāgā Nāmānī 'bā agulé úpí Īsīrayīlī drī ní
 rī gá jọ, “Wárāgā 'dī sī ma ātī'bó mádrī Nāmānī
 tị pē mírú, mí adrí dó sī ĩ'di āyānī ārí 'bā ĩ'di najó
 rī sī.”

⁷ Úpí Īsīrayīlī drī la dó mụ wárāgā 'dī lālé 'bo,
 gbōgbō asi dó ĩ'di 'bā bōngó kí rá āzīla jọ dó,
 “Ma Ādróná 'i yā? Ma icó 'bá 'dīlé āzīla ingalé
 ídri rú rá yā? Úpí Sírīyā drī icó 'bá ārí 'bā nalé
 rá rī 'bā tị āpēlé mārú sī ĩ'di adríjó íngoní ru?
 Mání ndrejó la rī sī lē íni rī gá Ījọ ĩsùlé má be!”

⁸ Ātī'bó Ādróná drī Īlísā la dó mụ arelé la úpí
 Īsīrayīlī drī asi ĩ'di 'bā bōngó kí rá, fē dó ĩ'dinī
 ú'dúkọ tị íni: “Mí asi dó mī bōngó kí rá la ā'du
 Ījọ sī yā? Mí āpē Nāmānī 'bā tị mārú 'dōlé, ĩ'di
 dó sī nī la rá nábī āzī Īsīrayīlī gá 'dā cí.”

⁹ Ījọ 'dī sī Nāmānī mụ dó ĩ'di 'bā fārāsī kí abe
 āzīla gārī ā'dī drī kí abe, tu dó sī pá Īlísā drī kējī
 tị gá.

10 Īlīsā pē 'bā āzī ījō ujīlēpi la tī sī jojó la Nāmānī ní, “Ímu, mí ūjī mi pâlē ázīrī mīrī Yōrīdānī gá, ími ūṛu'bā la dó sī acá ándrá údu rī áni āzīla mi dó sī adrí ārí ími nalēpi rī gá rá.”

11 Wó Nāmānī uja dó acalé ūmbā sī, mu dó sī rá, jō, “Má ūrā tátí nábī Īlīsā la āfū mārū āmvé 'dōlé, ī'di pá tu áma andre gá āzīla ī'di dó sī Úpī Ādróná ī'di drī zī, ī'di tá dó sī drī ī'didrī 'bā áma ūṛu'bā ārí 'bā nalé rá rī 'bā drī gāsī, ma tá dó sī adrí rá.

12 Mīrī Dāmāsīkīyā gá Ābānā kí Fārīpārī be nde kí mīrī Īṣīrayīlī gá rī kí rá. Má icó tátí áma ūjīlé kí agá sī acájó múké rī gá ku yā?” Ījō 'dī sī, Nāmānī uja dó ru ūmbā trū mgbūrū-mgbūrū vúlé.

13 Wó ātī'bó Nāmānī drī asé kí dó ī'di ānirú, zī kí dó sī ī'di, “Āmbógó, nábī drī tá míní ījō āzī āmbógó la lū ngalé, mí icó tá ngalé la ku yā? Drī dó lú míní jō la, ímu ími ūjīlé, mi dó sī adrí rá yā áni, mi tá dó bāsī lú ījō ī'di 'bā jolé 'dī 'bā vú ūbī.”

14 Ījō 'dī sī Nāmānī mu dó mīrī Yōrīdānī gâlē rá āzīla su dó ru jūrū-jūrū ala gâlē pâlē ázīrī cécé ātī'bó Ādróná drī 'bā ándrá lūlé ī'dinī rī áni. Ījō 'dī sī, ūṛu'bā la acá dó ūré ru cécé ngótīnā ĩmbíráná la drī áni.

Rõmgbó Gēhāzī 'bā idélé rī āzīla drīrīma fēlé ī'dinī rī

15 'Dā 'bā ūngúkú gá, Nāmānī gō kí dó ātī'bo ī'didrī kí abe pírī ātī'bó Ādróná drī Īlīsā rūlé. Tu dó pá nábī drīlē gá āzīla jō dó, “Ánī dó rá āngū

āzī rī kī agā pírī Ādróná 'bāngá 'dáyū, rá la lú āngū Iṣirayīlī drī gá. Nábī, má a'ī mīdrī mī ā'ī mánī fētáná ātí'bó mīdrī 'bā ajilé 'dī 'i fô!"

16 Wó nábī Īlísā umvi dó, "Cécé Úpí mánī āzī ngajó ī'diní rī 'bā adrujó ídri rú rī áni, má icó fētáná āzī ā'īlé ku." Nāmánī 'bā tánī ī'di ūṇmī agá rá tí Īlísā gā 'bāngá úmgbé.

17 Nāmánī jò dó, ídrī dó fētáná mánī fēlé míní rī gā úmgbé yā áni, 'bārī ífē dó ātí'bó mīdrī ní ūṇókú kâyīnō īrī 'bā kī icólé 'dūlé nī la angájó āngū 'dī gá 'dā, ma dó sī ī'di 'dū agulé mádrī lícó gálé īndī fô†! I'dójó āndrū mujó drī gá má icó dó fētáná ivélé ivé ivé la kī fēlé idétáná kī abe ādróná āzī ndú la ní ku rá la lú Úpí nī.

18 Má a'ī Úpí 'i sī áma trūjó ijó ālu 'dī sī. Āmbógó mádrī úpí drī mụ filé jó ādróná Rīmónī drī agá sī ī'di īnzījó, drī ru ātī áma drī gá, Úpí 'bā trū ma rá ádrī vā āvū īndī rī gá.

19 Īlísā jò dó Nāmánī ní, "Ígō dó lícó gá ásī īgbē sī."

Nāmánī la dó mụ mụlé were 'bo,

20 ātí'bó Īlísā drī Gēházī uja ijó ūrālē ī'di agálé, "Mgbā rī gá āmbógó mádrī idé ūnzī ī'diní Nāmánī a'bejó mujó íni fētáná a'īnā kóru rī sī. Cécé Úpí 'bā adrujó ídri rú rī áni, ma mângá ágóbī Ārāméyāgó rú 'dā 'bā vú dro sī āko āzī a'ījó ī'di drī rá."

21 Ijé 'dī sī, Gēházī afu dó ru sī Nāmánī vú drojó. Nāmánī la dó mụ ī'di ndrelé ī'diní ācē

† 5:17 5:17 Nāmánī lē ándrá ūṇókú 'dī 'i sī mujó ālītārī sījó drī la gá.

agā ī'di vú gāsī 'dī gá 'dā, zī dó Gēhāzī 'i, “Ījō āzī ūnzī la cí yā?”

²² Gēhāzī umvi dó, “Ēē, āmbógó mádrī āpē áma tī sī lūjō la míní nābiya kārīlē rú ĩrī la angá kí āngū 'bé 'a rú Īḡurayīmū drī agâlē āzīla acá kí drī lú sáwā 'dī sī. Āmbógó lē dó sī ífē ínī sīlīvā ífī-ífi la kí kīlō kālī na drī tōwú āzīla bōngó ūnī-ambamba mīfi nírīgá la kí ĩrī.”

²³ Nāmānī umvi dó, “Má a'ī mi ásī pírī sī, í'du sīlīvā ífī-ífi rī kí 6,000.” Fē vā ī'dinī bōngó kí tī ndú-ndú ĩrī, tō dó bōngó 'dā kí jūrúwā ĩrī la kí agá āzīla pē dó ātī'bó ī'didrī āzī ĩrī la kí sī Gēhāzī ní fētánjá 'dī kí agujó.

²⁴ Wó 'bá 'dī kí dó mụ acalé 'bé pá gá 'bo, Gēhāzī a'dú dó fētánjá 'dī kí ātī'bo 'dā kí drī gá rī sī rá āzīla pē dó kí tī vúlé.

²⁵ Ī'di dó mụ mụlé āmbógó ī'di drī rúlé 'bo, Īlísā zī dó ī'di, “Gēhāzī, mí āfū dó ínī íngólé?” Gēhāzī umvi, “Ámụ tá āngū āzī gá ku.”

²⁶ Wó Īlísā zī ī'di, “Īnī úrindí mádrī tá sáwā Nāmānī 'bā asījō fārāsī ī'didrī sīgá rī sī sī drī ụfujó mí be rī sī cí rī gá ku yā? 'Dī sáwā sī séndē, bōngó, mīzēyītū, zābībū, kābīlō, mōnīgó, ātī'bo ágóbī jōku ūkú ru rī kí a'ījō rī 'i yā?

²⁷ Míní ĩjō 'dī idéjō rī sī, mi 'i, anzī mīdrī kí, anzī mīdrī mụlé tīlē drīlē gâlē rī kí abe āyānī ārī drī Nāmānī uru'bá gá rī la mụ ĩmi nalé jā'dā.” Gēhāzī la dó mụ jó 'dā a'belé 'bo, ārī na dó ī'di rá, ínī la uja dó ru imve rú cécé ūfú áni.

Nekenjá 'bã atújó ãyĩ drĩ gá rĩ

¹ Û'dujú ází sĩ, 'bá amũtĩ nãbiya 'badrĩ agá la amũ kí ándrá nábĩ Īlísã rú ázĩla jọ kí ĩ'dinĩ, “Cécé mínĩ ndrelé 'bo 'dĩ 'bã áni, āngũ āmanĩ sĩ drĩ fujó* mĩtrũ 'dĩ ĩ'di āmanĩ ĩmbíránjá rú ambamba.

² Īfē āmanĩ drĩlę mgbọ sĩ mụjó Mĩrĩ Yōrĩdánĩ 'ba tĩ gálę, āngũ ife 'bã kí sĩ adrujọ wēwē rú 'dã gálę, āma dó sĩ jọ ází ú'dĩ sĩ drĩ fujó mĩtrũ la sị 'dãá.” Īlísã umvi, “Dã múké, ĩmụ silę la.”

³ Nãbiya 'dã kí 'bã ālu rĩ a'ĩ Īlísã 'i sĩ mụjó ĩ'ba a'be, Īlísã jọ 'dã múké, mã mụ rá.

⁴ Ījọ 'dĩ sĩ, Īlísã mụ dó ĩ'ba a'be rá.

'Bá 'dĩ kí dó mụ calę Mĩrĩ Yōrĩdánĩ gálę 'bo, i'dó kí dó ife kí cālę.

⁵ Wó ĩ'ba ází ālu rĩ ní ife ga agá 'dĩgá 'dã, nekenjá ĩ'didrĩ 'bã drĩkã nze dó 'delę mĩrĩ agálę. Nábĩ 'dã uja dó sĩ zalę, “Bárĩ āmbógó, mã a'ĩ tá nekenjá a'ĩ-á'ĩ fô!”

⁶ Nábĩ Ādrónjá drĩ Īlísã zị dó, “Nekenjá 'bã drĩkã a'dé dó íngōlé ru?” Ála dó mụ Īlísã ní āngũ nekenjá 'bã drĩkã 'bã sĩ a'déjọ rĩ lūlé 'bo, alĩ dó ife ází, 'be dó ĩ'di ãyĩ agálę āngũ nekenjá 'bã drĩkã 'bã sĩ a'déjọ rĩ gá. 'Dã 'bã ũngúkú gá, nekenjá 'bã drĩkã uja dó atúlę ãyĩ drĩ gá.

⁷ Īlísã jọ dó ágóbĩ ní, “Mĩ a'dujú dó nekenjá 'bã drĩkã 'i.” Ágóbĩ tá nábĩ rú 'dã a'dujú dó sĩ ĩ'di rá.

Īlísã 'bã āsĩkárĩ Sírĩyã drĩ kí ndējó rĩ

* **6:1 6:1** Bũkũ ází rĩ kí agá úsĩ, āngũ āmanĩ sĩ u'ájó ímĩ pálę gá rĩ ĩ'di āmanĩ ĩmbíránjá ru ambamba.

⁸ Sáwā pírī sī úpí Sírīyā drī drī mu ā'dī 'dilé sūrú Ṣīrayīlī drī be, ī'di ījō itú 'bā ī'di drī āmbogo rú rī kí abe, ī'di jō la, “Ma mu kámbī mádrī āsīkārī drī kí sīlé āngū ini, ini rī kí agá.”

⁹ Wó nábī Ādróná drī Īlísā la uja ú'dúkō fēlé úpí Ṣīrayīlī drīnī, ī'di jō la, “Lē mí adru múké múké, mí alijō āngū 'dā kí agāsī ku, ā'dusīku āsīkārī Sírīyā drī kí mu ru tralé āngū ándralé 'dā kí agá.”

¹⁰ Ījō 'dī sī, úpí Ṣīrayīlī drī la dó uja ú'dúkō tī fēlé āngū nábī Ādróná drī Īlísā 'bā jolé 'dā kí agá sī āsīkārī 'dāā rī kí bīlé īndū lijō sī adrujō mīfī trū. Ījō 'dī nga ru pālē wēwē rú.

¹¹ Ījō 'dī sī, úpí Sírīyā drī acá dó ūmbā sī, umve dó āmbogo ī'didrī kí āzīla zī dó kí, “Īlū drī mánī, 'bā īmi agá 'dā ījō mánī itulé rī kí ujílepī úpí Ṣīrayīlī drīnī rī mgbā rī gá ā'di 'i?”

¹² Āmbogo ī'didrī kí 'bā āzī ālu la umvi, “Úpí mádrī, 'bā āzī āma agá 'dā ījō mínī itulé rī kí ujílepī úpí Ṣīrayīlī drīnī la 'dáyū, wó nábī Īlísā Ṣīrayīlī gá rī la ījō átā mínī itulé ūnī-ūnī ru rúmū mínī sī īmi lajō rī agālē rī kí ūlū nī.”

¹³ 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpí Sírīyā drī jō dó, “Īmu, īmi isú drī mánī āngū Īlísā 'bā sī u'ájó rī 'i, āma dó sī āsīkārī kí tī pē sī mujó ī'di arújó.” Ūlū dó sī úpí Sírīyā drīnī, Īlísā ī'di táwūnī Dōtānī gá.

¹⁴ Ījō 'dī sī, īnī āzī sī, úpí Sírīyā drī pē dó āsīkārī wēwē rú lā kí tī gārī ā'dī drī kí sī āzīla fārāsī wēwē rú la kí abe sī táwūnī āmbógó dā cejó.

¹⁵ Ātī'bo Īlísā drī la dó mu angálē āngūsārā sī āfūlé āmvé 'dōlé 'bo, isú dó āsīkārī fārāsī trū

āzila gārī ā'dīdrī trū la ce kí dó táwũñī āmbógó rī cí. Ātí'bô jo dó, “Bārī úpí mádrī! Āma dó rá rī gá ā'du idé?”

¹⁶ Īlísā umvi dó ī'diní, “Mí idé ūrī sī ku, ā'dusīku 'bā āma ātīlēpi rī ndē kí kālāfe sī 'bā kí ātīlēpi rī kí rá!”

¹⁷ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Īlísā zī dó Ādróná 'i, jo, “Úpí, 'bārī ínzi drī mání ātí'bó mádrī 'dī 'bā mīfī kí sī āngũ ndrejó fô!” 'Dā 'bā ūngúkú gá, Úpí nzī dó ātí'bô 'bā mīfī kí rá. Ī'di 'bā āngũ ndre agá, ndre dó āngũ 'bé 'a rú Īlísā 'bā andre gá rī ga tré fārásī ā'dīdrī ī'di andre celēpi trōkīlīrī rī kī sī āzila gārī ā'dīdrī dīlēpi ācí ru bēkū-bēkū la kí sī.

¹⁸ Āsīkārī Sírīyā drī kí dó mụ drī kolé sī mụjó Īlísā rú 'bo, Īlísā zī dó íjó Úpí tīgá jo, “Úpí, ífē āsīkārī 'dī kí mīfī 'bā āzū kí cí fô!” Úpí fē dó āsīkārī kí 'bā mīfī ní āzūjó cí cécé Īlísā 'bā a'ílē rī áni.

¹⁹ Īlísā jo dó ī'baní, “Dī adru gērī īminí tá lējó mụjó rī 'i ku āzila 'dī adru vā táwũñī tá īminí lējó mụjó ala gá rī 'i ku. Īmi ābī áma vú, ma īmi agụ 'bā īminí ndrūlé rī 'barūlé rá.” Agụ dó sī kí Sāmāriyā gálé rá.

²⁰ Kí dó mụ calé Sāmāriyā gálé 'bo, gbōgbō Īlísā zī dó Úpí 'i, jo, “Úpí, 'bārī ínzi drī mání āsīkārī 'dī kí mīfī, 'bā ndre kí sī āngũ benī fô!” Íjó 'dī sī, Úpí nzī dó kí mīfī rá, uja kí dó ịsúlé la kí táwũñī Sāmāriyā drī 'bā ágágá.

²¹ Úpí Ịsīrayīlī drī la dó mụ kí ndrelé 'bo, zī dó Īlísā 'i, “Má átēpī, má ụ'dị dó āsīkārī 'dī kí rá yā? Má ụ'dị dó kí rá yā?”

22 Īlīsā umvi dó, “Mí ʔ'dí kí ku! Mi dó drī vā 'bá míní arulé ā'dígá ménéná mīdrī kí sī ʔsʔ be rī kí ʔ'dí rá yā? Ífē ĩ'bāni ākónā nalé āzila ĩyī mvulé, ípē dó sī kí tī gōlé vulé āmbógó ĩ'badrī rŭlé.”

23 Ījō 'dī sī, úpí Īṣṛayīlī drī 'bā dó ĩ'baní ũmŭ āmbógó tēté la, pē dó sī kí tī lícó gá úpí ĩ'ba drī rŭlé. Ījō 'dī sī, āsīkārī Sírīyā drī gō kí dó āngŭ Īṣṛayīlī drī gālē ārátáná gá ĩdī ku.

Bēnī-hādādī 'bā táwŭnī Sāmāriyā drī cejó rī

24 Sāwā āzī vulé gá, úpí Sírīyā drī Bēnī-hādādī atrá ándrá āsīkārī ĩ'didrī kí pírí sī mujó táwŭnī Sāmāriyā drī cejó.

25 Ījō táwŭnī Sāmāriyā drī cejó cí rī fē dó rīlē āzī mīfī ika la ní 'dejó ala gá nī. Ījō 'dī sī átā kāyīnō 'bā drīkā 'bā ājē tŭ ándrá dó sī sēkēlī sīlīvā ífī-ífi kālī ārō āzila ālī'bō ĩzē kópō ālu rī 'bā ājē tŭ ándrá sēkēlī sīlīvā ífī-ífi tōwú.

26 Ū'dú ālu, úpí Īṣṛayīlī drī rī alīlé bōrō sī táwŭnī andre cejó rī 'bā drī gāsī. Ūkú āzī azá ʔ'dúkó† sī jō ĩ'díní, “‘Bārī úpí mádrī, íko áma āzā fō!”

27 Úpí Īṣṛayīlī drī umvi, “Yŭ, lē Úpí 'bā ko ími āzā nī. Má icó dó ími āzākolé ingoní ru? Āngŭ sī āná cojó rī gá āná 'bāngá mádrī 'dáyŭ āzila āngŭ sī wáyīnī nzijó rī gá wáyīnī 'dáyŭ.”

28 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí zī ĩ'di, “Ījō míní ũcōgō fēlépi rī dó ā'du?” Ūkú 'dā umvi, “Ūkú

† 6:26 6:26 'dī icó ándrá adrulé rŭ āzī fēlé būrúsú 'bā ĩsélé āzī ní la.

'dī jō mání, lē áfē 'bání ngótī mádrī nalé āndrū, drī dó ca drūsī, ála dó ngótī ī'didrī na.

²⁹ Ījō 'dī sī āma a'dí dó sī ngótī mádrī nalé rá. Wó drūsī la sī ájō dó ī'diní 'bā āfē dó ngótī ī'didrī āmaní nalé, wó uja dó ngótī zilé ĩnzō."

³⁰ Úpí la dó mụ ĩjō 'dī kí arelé 'bo, asi dó bōngó ī'di uru 'bá gá rī kí ũcōgō sī rá. Ī'diní mụ agá bōrō sīgá 'dāá, 'bá ndre kí dó cōtī kōlībā ī'di 'bā sūlé agálé rī cé.

³¹ Úpí na dó ũyō āzila jō, "Ádrī āndrū Īlísā Sāfātī ngōpī 'bā drīkā lī ku, lē Ādróná 'bā gbā ma, átā 'bā 'dī ma rá."

³² Īlísā 'baní rī agá drīlēka Īsīrayīlī drī kí abe ī'didrī jō agá sī ĩjō āzī itújō 'dīgá 'dā, úpí pē dó 'bā āzī ĩjō ujílēpi la 'bā tī sī mụjō ī'di umvejō. Wó 'bā ĩjō ujílēpi rī acá drī ku rú, Īlísā jō dó drīlēkā 'baní, "Īndre, 'bā 'bā ũ'dílēpi rī āpē dó 'bā āzī tī sī amujō áma 'dijō 'bo. Drī dó acá 'bo, ĩmi ũpī kējītī cí, 'bā afī dó sī jō agá 'dōlé ku. Āmbógó ī'didrī la ī'di vū ābī ititī."

³³ Īlísā 'bā drī ĩjō 'dī jō agá 'dī gá 'dā, gbōgbō 'bā ĩjō ujílēpi rī acá cí. Úpí jō, "Úpí ají āmaní ũcōgō 'dī nī. Ma dó drī vā Úpí tē sī āzākoma fējō íngoní ru?"

7

Īlísā 'bā ākónā ĩjō azijó rī

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Īlísā umvi dó, "Īmi are drī ĩjō Úpí 'bā jolé 'dī 'i! Úpí jō, 'Drūsī sáwā 'dī áni rī gá, sū Sāmāriyā gá rī kí agá, sēndē sīlīvā

ru ífí-ífi ãlu sĩ, ĩmi dó mu ãnáfóro mĩnã-mĩnã rĩ ĩgbálé kịlọ tówú jọku ãná bálẽ ru rĩ ĩgbálé kịlọ mụdrị.' ”

² Āmbógó úpĩ āzā kolépi rĩ jọ nábĩ Ādróná drị Īlísā ní, “Má icó āĩlẽ la ĩjọ 'dĩ 'bā áni la 'bā ru nga rá la ku, átā Úpĩ drĩ táni uzogó tị āpē 'dìlẽ rá, ĩjọ 'dĩ icó 'bāngá rũ ngalé 'dĩ 'bā áni ku.”

Wó Īlísā umvi dó āmbógó ní, “Mí dó mu ndrelé la ími mífí sĩ ĩjọ 'dĩ ní ru nga agá drūsĩ 'dĩ gá 'dā, wó mí icó ākónā 'dĩ 'bā āzĩ ājĩ 'bìlẽ ãlu ku.”

Āsīkārī Sírīyā drị 'baní apájó rĩ

³ Sāwā 'dā sĩ, āgọbị āzĩ ārĩ 'bā nalé rá sụ la amụ kí dó rilé kējītị sĩ fíjọ táwũnĩ Sāmāriyā drị agálẽ rĩ 'bā tị gá. Zị kí ru cénĩ-cénĩ rú, “Āma kí dó rí 'dā kpere āmaní ũdrā agá la ā'du ĩjọ sĩ yā?

⁴ Ādrĩ kí jọ la, ‘Úfí kí 'bání táwũnĩ agálẽ,’ ābírĩ 'de táwũnĩ agálẽ cí, āma kí ũdrā rá. Wó ādrĩ kí rí 'dā, āma vā ũdrā rá. ĩjọ 'dĩ sĩ, āmụ kí dó be la āngũ āsīkārī Sírīyā drị 'bā kí sĩ adrujọ rĩ gálẽ, āma a'be kí dó āma ĩ'badrị. Drĩ kí lē āma a'belé idri rú, 'bā a'be kí āma, wó drĩ kí lē āma ụ'dìlẽ rá, 'bā ụ'dì kí āma.”

⁵ Ī'di dó mu calé ĩtụ 'bā jĩrọ gá āngũ 'bā lē agá nị agá 'dĩ gá 'dā, 'bā ārĩ 'bā nalé rá 'dĩ inga kí dó ru filé kámĩ āsīkārī Sírīyā drị 'bā kí sĩ adrujọ rĩ gá. Kí dó mu calé kámĩ tị gá 'dāá 'bo, isụ kí 'bā āzĩ 'dāá ku.

⁶ ĩjọ 'dĩ idé ru ini la ā'dusīku Úpĩ fē ándrá āsīkārī Sírīyā drị 'baní gārĩ ā'dị drị amúlépi rĩ kí 'bā ụ'dúkọ arejọ fārásĩ ā'dị drị kí abe āzila āsīkārī wēwē rú amúlépi rĩ kí 'bā pá ụlépi rĩ

kí abe. Íjọ 'dĩ sī, āsīkārī Sírīyā drī jọ kí dó kí drīdrínī gá, “Índre, úpí Ísīrayílī drī anzé āsīkārī Hītī drī kí Mīsīrī drī kí abe séndē sī sī amújọ āma gbẹjọ.”

⁷ Íjọ 'dĩ sī, āsīkārī Sírīyā drī mvu kí dó apálé ìndró 'dā sī rá. A'be kí dó ì'bā Hémā kí, fārásī kí āzila káyīnō kí 'dāá, kámbī 'a fí dó sī ndrúndrú ā'dusīku 'bá 'dĩ apá kí dó sī ru ídri pajọ.

⁸ Āgọbī ārī 'bā nalé rá rī kí dó mụ calé kámbī tị gá 'dāá 'bo, ufí kí dó hémā kí agāsī, na kí dó ākónā, mvu kí dó wáyīnī, wū kí dó sílīvā, gólūdī āzila bōngó kí abe, mụ kí dó kí ūzīlé cí. 'Dā 'bā ūngúkú gá, āgō kí vā filé hémā āzī agá, wū kí vā āko āzī kí mụlé zīlé cí.

⁹ Wó jọ kí dó íjọ kí drīdrínī gá, “Íjọ āmaní ngalé 'dĩ adru múké ku. Ụ'dụ āndrū 'dĩ ì'di tátí ụ'dú sī āyīkō idéjọ la. Ādrī kí tē kpere ụ'bútị gá sī amújọ íjọ 'dĩ lūjọ ìndō yā ànì, āma kí āndá āndá ru drīlẹ ūnzī ísù rá. Índre, āma amụ kí mụlé sī íjọ 'dĩ vú nzejọ 'bá āmbogo rú úpí drīko gá rī 'banī.”

¹⁰ 'Dā 'bā ūngúkú gá, amụ kí dó 'bá kẹjị tị táwūnī drī andre tēlépí rī kí umvelé āzila jọ kí ì'baní, “Āmụ tá kámbī āsīkārī Sírīyā drī 'badrī agálé, Índre, 'bá āzī ndrelé jōku arelé 'dāá cí la 'dá yu. Āko acelépi 'dāá cí rī kí dó lú káyīnō kí Fārásī abe ì'baní ūgīlé cí rī kí, ì'bā Hémā kí abe.”

¹¹ 'Bá kẹjītị andre tēlépí rī mụ kí dó íjọ 'dĩ uyú trū 'bá pírí 'baní lịcọ úpí drī agá 'dāá.

¹² Úpí angá ì'didrī gbólọ sị gálé ìnị ágágá jọ āmbogo ì'di āzā kolépi rī 'baní, “Ánī ā'du idé ru nī yā rī gá cé, āsīkārī Sírīyā drī nī kí cé āma

īmēṛā ābīṛī sī, ījō 'dī gāpi fēlēpi la kī sī kāmḃī
a'bejō sī ru zījō ásé agá 'dī, ūṛā kī, 'Lē kī āma
a'be táwũñī 'dī 'i, 'dā 'bā vúlé gá kī rú dó sī āma
rū ngúlú ru āzīla kī rú dó sī táwũñī 'dī pa be
nī.' "

¹³ Āmbógó āzī ālu rī umvi, "Údrī tá 'bā āzī kī
tī pē mūlé ījō 'dī ifílé ráká la ī'di tá adru múké.
'Bā tī pēlé rī 'bā mū kī kāyīnō acelépi tōwú 'dī
kī sī, ījō āzī drī ru idé ī'ba rū rá, icó ūnzīkānā sī
ī'banī tá u'ájō 'dā āzīla ūdrājō āma abe ābīṛī sī
rá rī ndēlé ku."

¹⁴ Ījō 'dī sī āpē kī dó 'bā gārī ā'dīdrī cēlēpi la kī
īrī āzīla fārāsī kī abe, úpī pē dō sī kī tī, jō, "Īmū
āzīla īmi isū ā'du idé ru āsīkārī Sírīyā drī kī abe
nī yā rī 'i."

¹⁵ 'Bā 'dī bī kī dó āsīkārī Sírīyā drī kī vū kpere
mīrī Yōrīdānī tī gá, isū kī āsīkārī Sírīyā drī kī
pámwú gá, gērī ī'banī apájō rī gāsī u'bé kī bōngó
āzīla āko ā'dīdrī kī. 'Dā 'bā vúlé gá gō kī dó vúlé
úpī rūlé sī ījō ī'banī isúlé rī kī vū nzejó.

¹⁶ 'Dā 'bā ūngúkú gá, 'bā Sāmāriyā drī afū kī
dó ru sī fūjō āmvé mūjō kāmḃī āsīkārī Sírīyā drī
'badrī rajó. Ījō 'dī sī, ānáfóro mīnā-mīnā kīlō
tōwú jōku ānā bálē rú kīlō mūdri rī kī 'bā ājē asī
ándrá dó lú sēndē ífī-ífī sīlīvā rú ífī ālu sī cécé
Úpī 'bā ándrá jolé rī áni.

¹⁷ Úpī pē dó āmbógó ī'di āzā kolépi rī sī 'bā kī
'bā fūñá kējī tī Sāmāriyā drī gá 'dāā rī ūtrījō, wó
'bā 'bu kī ī'di vū gá, cē kī dó drī la gāsī, drā dó
sī rá, cécé nábī Ādrónjá drī 'bā ándrá jolé sáwā
úpī 'bā amújō nábī drī līcō gá rī sī rī áni.

¹⁸ Sāwā 'dā sī nábī Īlīsā jō úpī ní, "Ū'dú drūsī rī

sĩ kějĩ tị Sāmāriyā drĩ gá 'dâ, ála ānáfóró mĩnā-mĩnā kịlỗ mụdrị rĩ uzị sēndē ifi-ifi sılĩvā ifi ālu sĩ āzıla ānā bālē rú kịlỗ kālĩ ịrị rĩ ála uzị la sēndē ifi-ifi sılĩvā ifi ālu sĩ.”

¹⁹ Wó āmbógô umvi dó nábĩ Ādróná drĩ ní, “Ịjọ 'dā áni la icó ru ngalé ku, Úpí drĩ táni 'bũ 'bā dējĩsā kí nzị rĩ gá.” Nábĩ Ādróná drĩ jọ, “Mí ịjọ 'dĩ kí ndre ími mịfị sĩ rá wó mí icó ākónā 'dā kí 'bā āzị nalé ku.”

²⁰ Ịjọ 'dĩ idé dó ru ị'di rụ cécé 'dā 'bā áni, 'bá atu kí dó sĩ ị'di pá sĩ kějĩ tị táwũnị drĩ gá 'dāá, drā dó sĩ rá.

8

Ūkú Sūnēmũ ízó ru rĩ 'bā āgōjọ lịcọ gá rĩ

¹ Ịlísā jọ ándrá vúlé lérú ũkú ị'diní ándrá sĩ ị'di 'bā ngọpị adrịjọ rĩ ní, “Ímụ 'bá mídrị lịcọ agá 'dĩ kí abe 'dā rĩ sĩ rá, ịmụ u'álé āngũ ịminí sĩ icójọ u'ájọ rá la gá, ā'dusĩku Úpí fē lịkị la mụ 'delé āngũ Ịsịrayĩlị drĩ gá 'dā ılı ázịrị.”

² Ịjọ 'dĩ sĩ, ũkũ idé dó cécé nábĩ Ādróná drĩ Ịlísā 'bā jolé ị'diní rĩ áni, mụ kí dó 'bá ị'didrị lịcọ gá rĩ kí abe u'álé āngũ 'bá Fịlịsịtịnị drĩ 'badrị gá ılı ázịrị.

³ Ịlị ázịrị 'dā 'baní ukó agā, ũkũ āgō dó angájọ Fịlịsịtịnị gá rĩ sĩ, mụ dó úpí rụ sĩ māmálá 'bājọ ị'dĩ 'bā jọ 'bā ịjọ sĩ āzıla ị'di 'bā vũ 'bā ịjọ sĩ.

⁴ Úpí 'bā ịjọ jọ agá Gēházĩ ātị'bó nábĩ Ādróná drĩ Ịlísā drĩ be 'dĩ gá 'dā, jọ dó ị'diní, “Ínze drĩ mání ịjọ tálí Ịlísā 'bā idélé rĩ kí drị gá.”

⁵ Gēhāzī 'bā ījō Īlīsā 'bā 'bā drālēpi rá rī adrijó rī 'bā vú nze agá 'dī gá 'dā, índre, gbōgbō ūkú ándrá sī ī'di 'bā ngótíná adrijó rī acá cí sī māmálá 'bājó ī'dī 'bā jō kí sī vū be. Gēhāzī jọ, “Úpí, āmbógó mādri, ūkú Īlīsā 'bā sī ī'di 'bā ngótíná adrijó rī kí ngótíná adrílé rī be 'dōnu.”

⁶ Úpí zì dó ūkú 'dā 'i, ūkú nze dó ī'diní ījō 'bā vú rá. Ījō 'dī sī, úpí fē dó ūkpó āmbogo ī'didrī kí 'bā āzī ālu la ní sī āko ūkú drī ī'di 'bā ándrá āvīlé rá rī kí ujajó ī'didrī pírí vúlé, átā ākónā āfūlépi ī'didrī ámvú agá ílí ī'diní ándrá āngū 'dā a'bejó rī sī kpere ílí ī'diní sī āgōjọ rī gá rī kí abe pírí.

Hāzāyēlī 'bā Bēnī-hādādī 'dijó rī

⁷ Īlīsā ko dó drī mūlé táwūnī Ārāmū drī āmbógó Dāmāsīkiyā gá. Sāwā 'dā sī úpí Sírīyā drī Bēnī-Hādādī ándrá āyānī rú. Ála dó mụ lūlé la Bēnī-Hādādī ní nábī amụ 'dō rá íni,

⁸ úpí jọ dó āmbógó ī'di drī āzī ālu Hāzāyēlī ní, “Mí agụ āko fētáná ru la kí fēlé nábī Ādróná drī ní, 'dā 'bā ūngúkú gá, ījọ 'bā zì míní Úpí 'i, ‘Má ícọ adrílé āyānī 'dī sī rá yā?’ ”

⁹ Ījọ 'dī sī, Hāzāyēlī mụ dó drī ufulé nábī Ādróná drī be, ūdrō dó āko Dāmāsīkiyā gá 'dāá cící rī kí fētáná ru ngāmíyā kālī sụ la kí drī gá. ī'di dó mụ pá tulé nábī Īlīsā 'bā drīlé gá 'dāá 'bo, jọ dó ī'diní, “Ātí'bó mídrī Bēnī-hādādī úpí Sírīyā drī āpē áma tị sī zijó la, ‘Má ícọ ātīlé āyānī 'dī sī rá yā?’ ”

¹⁰ Īlīsā umvi dó Hāzāyēlī ní, “Ígō, ímụ jolé la Bēnī-hādādī úpí Sírīyā drīnī, ī'di mụ adrílé rá

āndá āndá ru, wó mgbā rī gá Ādróná i'da mání
ĩ'di ngá mụ drālẹ rá.”

¹¹ Nábī Ādróná drī Īlísā ri dó Hāzāyẹlī 'bā mīfī
mgbā rī ndrelẹ biri-biri kpere drīnzá 'bā ĩ'di rụ
agá. 'Dā 'bā ũngúkú gá, nábī Ādróná drī Īlísā
kpẹ dó áwáná gá.

¹² Hāzāyẹlī zị dó ĩ'di, “Úpí mádrī, mi awá ini
ā'du íjọ sī?” Īlísā umvi dó, “Ma awá ini la
ā'dusīku áńí íjọ ũnzí míní mụlẹ ngalẹ 'bá Ịsịrayīlī
drī 'barú rī kí rá. Mi mụ bōrō ũkpó sī táwũńí
āmbógó āmadrī kí andre cejó rī kí ivélẹ rá. Mi
mụ kārīlẹ āma drī kí u'dílẹ ménéná sī, mi vā mụ
anzị nírí āma drī kí ũgbālẹ káyī-káyī rá, āzıla
mi mụ ũkú āma drī 'a trũ rī kí 'bā 'a asilé mgbọ-
mgbọ.”

¹³ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Hāzāyẹlī umvi dó, “Bá
mā áńí āzị kóru kpánī-kpánī 'dī la icó íjọ 'dī áńí
la ngalẹ rá yā?” Īlísā umvi dó ĩ'diní, “Úpí i'da
mání mi mụ adrulẹ úpí Sírīyā drī rú mi 'i.”

¹⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Hāzāyẹlī a'be dó Īlísā rá
āzıla gō dó vúlẹ āmbógó ĩ'di drī úpí rúlẹ. Úpí
zị dó ĩ'di, “Īlísā jọ míní íngoní?” Hāzāyẹlī umvi,
“Jọ mání mi mụ adrílẹ rá āndá āndá ru.”

¹⁵ Wó ĩ'di dó mụ calẹ ụ'dụ āzị rī sī, Hāzāyẹlī su
dó bālāngířī ịyị agá, aku dó ĩ'di úpí 'bā mėlẹřī gá,
rụ ĩ'di kpere úpí 'bā ávú agá. Hāzāyẹlī acá dó sī
úpí ru ĩ'di 'bā kẹjị gá nī.

Yēhōrámū 'bā ũpī najó Yúdā gá rī

¹⁶ Úpí Yēhōsāfātī Yúdā drī 'bā ngọpị Yēhōrámū
i'dó ándrá ũpī nalẹ Yúdā gá ílī kālī tōwú Yórāmū

Āhábũ ngòpì úpí Ịsịrayílí drị 'bã adrujó úpí ru rĩ sĩ.

¹⁷ Yēhōrámũ 'bã ílì ándrá kālì na drị ịrị sáwã ị'diní acájó úpí ru rĩ sĩ, na ũpĩ Yērusālēmũ gá ílì ǎrõ.

¹⁸ Wó Yēhōrámũ úpí Yúdã drị ri ándrá ịjọ kí ngalé ũpí Ịsịrayílí drị 'bã kí ngalé rĩ kí áni, ri ándrá ịjọ ũnzí ngalé cécé úpí Āhábũ drị áni, ịgbã ándrá úpí Āhábũ 'bã ịzépì ị'diní ũkú ru. Ịjọ 'dĩ sĩ, Yēhōrámũ nga ándrá dó sĩ ịjọ ũnzí la Úpí 'bã drịlẹ gá.

¹⁹ Wó Úpí 'bã ásị lẹ ándrá súrú Yúdã drị ịlịkílẹ ku, ǎ'dusíku idé ándrá tị ícìma Dǎwúđị be ǎzìla azị ándrá ị'diní ǎnzị ị'di 'bã drịlẹka rú rĩ kí mụ mụlẹ ũpĩ naná trũ drị gá jǎ'da.

²⁰ Sáwã Yēhōrámũ 'bã ándrá ũpĩ najó rĩ gá, 'bá Ídõmũ drị mvu kí ándrá ũpĩ Yúdã drịgá rĩ sĩ rá, pẹ kí ándrá dó sĩ úpí ị'bã ǎni ndú la.

²¹ Ịjọ 'dĩ sĩ, Yēhōrámũ mụ ándrá dó sĩ gárí ị'di drị ǎ'dị drị kí abe pírí sĩ mụjó ǎ'dị 'dijó 'bá Ídõmũ drị kí abe táwũnị Yáyĩrĩ gá. ǎsíkárí Ídõmũ drị ce kí ị'di ǎmbogo ị'didrị kí abe, wó nze ru ǎsíkárí ị'didrị kí abe tí sĩ kí gbẹjó ịnị sĩ, wó ǎsíkárí a'be kí ị'di rá, anzé kí ru 'bulu apálẹ lịcọ gá.

²² Ịjọ 'dĩ sĩ, 'bá Ídõmũ drị anzú kí dó sĩ ru ũpĩ Yúdã drịrụ rĩ sĩ rá kpere ǎndrũ. 'Bá táwũnị Lịbịnǎ drị agá rĩ mvu kí vǎ ũpĩ Yúdã drị rụ rĩ sĩ ǎni rú sáwã 'dǎ agá.

²³ Ịjọ pírí ru ngalẹpí sáwã Yēhōrámũ 'bã adrujó úpí ru rĩ sĩ rĩ agá rĩ kí ịjọ pírí ị'di 'bã ngalé rĩ kí abe úsĩ kí búkũ sĩ ǎwí ũpí Yúdã drị kí sịjó rĩ agá cí.

24 Yēhōrāmū la dó mụ drālē 'bo, ỉsị dó ỉ'di āngū ándrá sị áyípika kí ỉsịjọ rĩ gá táwũnị āmbógó Dāwúđị drị agá. 'Dā 'bā ũngúkú gá, ngópị Āhāzịyā acá dó ỉ'di 'bā kējị gá úpí ru nĩ.

Āhāzịyā 'bā ũpī najó Yúdā gá rĩ

25 Āhāzịyā Yēhōrāmū ngópị la i'dó ũpī nalé Yúdā gá 'dĩ, 'dĩ sị Yórāmū Āhábū úpí Ỉsịrayỉlị drị 'bā ngópị na dó ũpī ỉlị mụdrị drị ỉrị 'bo.

26 Āhāzịyā la ándrá i'dó ũpī nalé 'dĩ ỉlị la dó 'dĩ sị kālị ỉrị drị ỉrị, na dó ũpī Yẹrúsālẹmụ gá ỉlị ălũ. Āndrē 'bā rụ ándrá Ātālịyā 'i, umve úpí Ỉsịrayỉlị drị Ūmírĩ 'i ỉ'dinị áyípị.

27 Úpí Āhāzịyā rị ándrá ỉjọ kí ngalé 'bá úpí Āhábū drị ỉlịcọ gá rĩ 'bā kí ándrá ngalé rĩ áni, nga ándrá ỉjọ ũnzikānā la kí Úpí 'bā drịlẹ gá cécé 'bá Āhábū drị ỉlịcọ gá rĩ 'bā kí ngalé rĩ áni, ā'dusīku ỉgbā ándrá ũkú angájọ Āhábū drị ỉlịcọ agá.

28 Āhāzịyā ỉcị kí ándrá tị úpí Ỉsịrayỉlị drị Āhábū 'bā ngópị Yórāmū be sị ā'dị 'dijọ úpí Sírīyā drị Hāzāyẹlị be āngū Gĩlẹđị drị gá 'dĩ táwũnị Rāmófị gá, wó āsīkārĩ Sírīyā drị adrá kí Yórāmū rá.

29 Ỉjọ 'dĩ sị, úpí Yórāmū gō ándrá dó sị Yẹzẹrẹyẹlị gá sị ru adrịjọ bĩlẹmị āsīkārĩ Sírīyā drị 'bā kí 'bālẹ ỉ'di ụrụ 'bá gá Rāmā gá ỉ'dinị ā'dị 'dijọ úpí Hāzāyẹlị Sírīyā drị be rĩ sị. Úpí Āhāzịyā Yēhōrāmū ngópị úpí Yúdā drị ỉlú dó ándrá sị mụjọ Yórāmū Āhábū ngópị ndrejọ Yẹzẹrẹyẹlị gālẹ ā'dusīku ỉ'di ándrá āyánĩ rú ũnzị-ũnzị.

9

Ādu ūsūjō Yēhū drī gá sī acájō úpī Iṣṛayīlī drī rú

¹ 'Dā 'ba ūngúkú gá nábī Īlīsā umve ágóbī āzī angájō amūtī nābīya 'badrī agá āzīla jō ī'dinī, "Mí itú mī sī mujō táwūnī Rāmōtī gá, 'dī āngū Gīlédī gá, í'du kéré mīzēyītū ādu trū 'dī īndī.

² Īdrī ca 'dāā 'bo, īndrū Yēhōsāfātī ngōpī Yēhū Nīmīsī umvelēpī áyīpī rī 'i, mí anzé ī'dī ī'dī 'bā wōrīka kí drīdrīnī gá 'dāā rī sī rá āzīla mí agū ī'dī rúmū āzī agâlē la agá.

³ 'Dā 'bā ūngúkú gá, mí ūsū dó ādu ī'dī drī gá, ījō ī'dinī Úpī jō ini, 'Má ūsū ādu ími drī gá ini la mínī sī adrujō úpī Iṣṛayīlī drī rú.' Wó 'dī 'bā ūngúkú gá ínzi kējī tī sī apájō 'dā rī sī rá. Mí u'á 'dā ku!"

⁴ Ījō 'dī sī nábī kārīlē rú 'dā mu dó táwūnī Rāmōtī āngū Gīlédī drī gâlē rá.

⁵ Ī'dī mu calé 'dāā 'bo, isū āsīkārī āmbógó Yēhū rī kí āsīkārī āmbogo āzī rī kí abe, jō dó, "Āmbógó, má ají mínī ú'dúkó tī āzī." Yēhū zī, "Mí ají ú'dúkótī āma agá 'dā ā'dinī?" Nábī 'dā umvi, "Má ají bāsī mínī."

⁶ Ījō 'dī sī, Yēhū a'be dó ī'dī 'bā wōrīka kí rá, fī dó sī rúmū agâlē 'dā gá. 'Dā 'bā ūngúkú gá, nábī kārīlē rú 'dā ūsū dó ādu Yēhū drī gá āzīla jō dó ī'dinī, "Úpī, Ādróná Iṣṛayīlī drī jō ini, Má ūsū ādu ími drī gá sī adrujō 'bā Úpī drī Iṣṛayīlī kí drīlē gá úpī ru.

⁷ Lē mí ū'dī 'bā āmbógó mīdrī Āhábū drī lícó agá rī kí pírī rá, ījō 'dī sī, ma dó sī ārígótī ūfē

Yēzēbēlī ūru'ba gá nābiya mádrī ī'di 'bā ándrá ū'dilē āti'bo Úpī drī kí abe rī kí ijó sī.

⁸ Lē 'bá pírī Āhábū drī lícó agá rī 'bā ūdrā kí rá. Ma mu 'bá pírī Iṣṛayīlī rú Āhábū drī lícó agá rī kí ū'dilē rá, ma āgōbī ī'dī 'bā drīlēka rú rī kí ū'dī pírī, átā 'bá āti'bo rú rī kí, 'bá āti'bo rú ku Iṣṛayīlī gá 'dā rī abe pírī.

⁹ Ma lícó Āhábū drī īlīkī cécé mání ándrá lícó Yērōbūwāmū Nēbātī ngōpī drī īlīkījō lícó Bāsā Āhījā ngōpī drī kí abe rī áni.

¹⁰ Ūcogo kí mu Āhábū 'bā ūkū Yēzēbēlī nalé āngū ī'ba drī Yēzēřēyēlī drī gá nī, 'bā āzī icó ī'di 'bā āvū īsīlē ku." Nábī kārīlē rú rī la dó mu ijó 'dī kí jolé 'bo, nzi dó kējī tī āzīla apá dó rá.

¹¹ Yēhū la dó mu gōlé vulé ī'di 'bā wōrīka 'ba rûlé 'bo, ī'bā āzī ālu rī zī dó ī'di, "Ijō pírī kí múké yā? Ágōbī la azalēpi aza zā 'dā amū mīrū ā'du gá?" Wó Yēhū umvi ī'dinī, "Inī ágōbī 'dī 'bā gbiyā ijó ī'dinī ujólē rī kí abe rá 'dō."

¹² Jo kí, "Ílē āmaní ijó ucílé, ínze drī āmaní ijó ī'di 'bā jolé míní rī 'i." Ijó 'dī sī, Yēhū lū dó ī'baní, "Ijō nábī kārīlē rú rī 'bā jolé rī 'i jo, 'Úpī jo, má ūsū ādu ími drī gá sī acájó úpī Iṣṛayīlī drī rú." "

¹³ 'Dā 'bā ūngúkú gá, cōtī, Yēhū 'bā wōrīka ūtrū kí dó ī'bā bōngó kí ajalé mādálá ī'dinī sī pá tujó rī drī gá, vu kí dó gūká āzīla uzá kí dó, "Yēhū dó úpī!"

Yēhū ū'dī dó Yórāmū kí Āhāziyā be rá

¹⁴ Ijó 'dī sī, Yēhū Yēhōsāfātī ngōpī Nīmīsī umvelēpi áyīpī rī i'dó dó ijó itúlē sī Yórāmū

'dijó rá. Isú íni 'dĩ Yórāmũ kí ãsĩkárĩ ã'didrĩ kí abe Rãmótĩ-gĩlédĩ gá sĩ Isirayĩlĩ 'bã ãngúkú ãtĩjó ãsĩkárĩ úpí Hãzãyělĩ Ārámũ drĩ 'bã kí lějó ã'dĩ 'dijó kí abe rĩ sĩ.

15 Wó úpí Yórāmũ adrá dó ã'dĩ gálé rĩ sĩ rá, uja dó ru Yẽzẽrẽyělĩ gá sĩ ru adrĩjó. Įjó 'dĩ sĩ, Yẽhũ jọ dó 'bã ã'dĩ ãtĩlěpi rĩ 'banĩ, “İdrĩ lě má adru úpí ru yã áni, lě 'bã ãzĩ 'ba nze ru sĩ mujó Yẽzẽrẽyělĩ gálé sĩ įjọ āmanĩ ngalé 'dĩ lũjọ ku.”

16 'Dã 'bã ãngúkú gá, Yẽhũ tụ dó gárĩ ã'dĩ drĩ drĩ gá, mujó Yẽzẽrẽyělĩ gá sĩ úpí Yórāmũ ndrejó, isú íni 'dĩ Yórāmũ adrí drĩ ku, āzĩla úpí Āhãziyã Yúdã drĩ 'dãá cí, amú vā Yórāmũ ndrelé.

17 'Bã āngũ undrėlěpi rĩ andrě gōrōfā táwũnĩ Yẽzẽrẽyělĩ drĩ sĩ gálé ãsĩkárĩ amúlěpi Yẽhũ be rĩ kí Yẽzẽrẽyělĩ ũmñĩ agá, įjọ 'dĩ sĩ yu dó Yórāmũ ní, “Ándrě ãsĩkárĩ āzĩ kí amú 'dã.” Yórāmũ fě dó āzítáná, jọ, “İpě 'bã ãzĩ tĩ, 'bã mu zilé la, ‘İmi amú įjọ ásĩ įgbě āni la sĩ yã?’ ”

18 Įjọ 'dĩ sĩ ágóbĩ āzĩ cě dó fārásĩ sĩ sĩ drĩ ufujó Yẽhũ be āzĩla zĩ dó sĩ, “İmi amú įjọ ásĩ įgbě āni la sĩ yã?” Wó Yẽhũ zĩ ã'dĩ, “İjọ mínĩ nĩlě ásĩ įgbě drĩ gá rĩ dó ã'du! Mĩ uja mi áma ãngúkú gálé ru.” Wó 'bã āngũ andrě tėlěpi rĩ lũ dó Yórāmũ ní, “Bã tĩ āpělě rĩ acá ã'ba rú 'dọ rá, wó uja drĩ ru kpere ku.”

19 Įjọ 'dĩ sĩ, úpí pě dó 'bã ģrĩjọ rĩ tĩ fārásĩ sĩ, ca kpere ã'ba rúlě rá āzĩla zĩ kí, “İmi amú įjọ ásĩ įgbě āni la sĩ yã?” Yẽhũ umvĩ ã'dinĩ ģdĩ, “İjọ mínĩ nĩlě ásĩ įgbě drĩ gá rĩ dó ã'du! Mĩ uja mi áma ãngúkú gálé ru.”

20 'Bá āngũ andre tēlépi rĩ lũ dó Yórāmũ ní, “‘Bá tị pėlé rĩ acá ĩ'ba rụ 'dô rá, wó uja drĩ ru kpere ku. 'Bá ācēlépi 'dā la i'dá cécé Yéhũ Nīmísí ngópì áni, ā'dusĩku ĩ'di ācē 'bá azalépi aza azâ la áni.”

21 Yórāmũ fē dó āzítáná jọ, “Īmi itú gārĩ mádrì ā'dì drì bábá!” Itú kí dó gārĩ ĩ'didrì ā'dìdrì bábá. 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí Isirayīlī drì Yórāmũ cẹ kí dó úpí Yúdā drì Āhāzīyā be gārĩ ĩ'ba drì ā'dì drì kí sī sī mujó drì ufujó Yéhũ be. Ufú kí dó sī drì Yéhũ trũ ámvú ándrá adrulépi vúlé lérú ágóbì umvelé Nābótì u'alépi āngũ Yēzēřeyēlī gá rĩ drì agá.

22 Úpí Yórāmũ zì Yéhũ 'i, “Mí amú ìjọ ásì ĭgbẹ āni la sī yā?” Yéhũ umvi, “Ásì ĭgbẹ la mání amújó rĩ íngo ní la, mī āndrē Yēzēřeyēlī drì dó fē 'bá pírì 'baní ādrona ĭnzō rú rĩ kí ĭnzìjọ ũjōgō āzì ngraná abe āngũ Isirayīlī drì 'bā wókō Ẹrú rĩ gá 'dī áni?”

23 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí Yórāmũ uja dó fārásì ĩ'didrì tị sī apájó. ĩ'di dó dĩ uzá sī, “Āhāzīyā, āma apá 'dā rĩ sī rá, úlé āma 'bo, úlé āma 'bo!”

24 'Dā 'bā ũngúkú gá, Yéhũ ānzā dó úsù ĩ'didrì ũkpó ĩ'didrì sī pírì, gbẹ dó sī Yórāmũ 'i ũngúkú gá, ĭwú kí drīdrīgĩ gá drì ca ku gá. 'È sō dó sī ásì la kārũ, a'dé dó gārĩ ĩ'didrì ā'dì drì agá káyĩ.

25 Yéhũ jọ dó āsīkārī āmbógó ĩ'didrì Bīdīkārī ní, “Mí agú ĩ'di āvũ mulé 'belé ámvú Nābótì Yēzēřeyēlī gó ru rĩ drì agá. Mí igá drì ìjọ sáwā ándrá āmaní ācējó mí be gārĩ ā'dì drì sī Yórāmũ 'bā átépī Āhábũ 'bā vúlé gā sī rĩ drì gá. Úpí undrì ándrá ìjọ ũnzì 'dī ĩ'di 'bā drì gá jọ;

26 Úpí jo, ‘Ándre áje ijó sī Nābōtī kí ʔ'dijó ngópika kí abe rĩ rá, ána ūyō, mā mu ijó 'dĩ 'bā vúná 'bā ārigó tị ūfēlé ámvú ālu 'dĩ agá 'dā.' Ijọ 'dĩ sī, i'dụ dó i'di 'bā āvū 'belé Nābōtī drị ámvú agá 'dāá cécé Úpí 'bā ándrá jolé rĩ áni.”

27 Úpí Yúdā drị Āhāzīyā la dó mu ijó ru ngalépi 'dĩ kí ndrelé 'bo, apá dó gārĩ i'di drị ā'dị drị sī gērĩ sī mujó úrú táwūnī Bētī-hāgānī drị gāsī. Yēhū ri dó vú la drolé úzānā trū, “I'di vā i'di rá, i'di vā i'di rá!” Ijọ 'dĩ sī, úgbẹ dó úpí Āhāzīyā 'i i'di drị gārĩ ā'dị drị drị gá i'dinī cẹ agá gērĩ mupépi Gúrĩ gá rĩ gá, āni rú táwūnī Ibūlẹyāmū gá. Úpí Āhāzīyā apá dó táwūnī āmbógó Mēgídō gá, wó uja dó drālé 'dāá rá.

28 Āmbogo i'didrị 'dụ kí dó i'dĩ 'bā āvū gārĩ ā'dị drị sī agulé Yērúsālēmū gá āzila iṣṣi kí dó i'di áyípika kí abe táwūnī āmbógó Dāwúđi drị gá.

29 Āhāzīyā acá dó úpí Yúdā drị rú ílī mụdrị drị ālu Yórāmū Āhábū ngópí 'bā adrujó úpí ru rĩ gá.

Yéhū 'bā Yēzēbēlī 'dijó rĩ

30 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yéhū mu dó Yēzērēyēlī gálé, āwúzị úpí Āhábū 'bā a'belé Yēzēbēlī la dó mu arelé la Yéhū amú táwūnī Yēzērēyēlī gá, trị dó ru mífí ijókó'bí kí rángi sī, idé ru drị'bí āko ūnī drị kí sī ālá ru āzila andré dó āngū dērīsā gāsī.

31 Yéhū la dó mu afílé kējị tị gá 'dāá 'bo, āwúzị zị dó i'di, “Yéhū, mí amú ijó ásí iḡbē āni la sī yā?” Mí cécé Zímĩrĩ āmbógó i'didrị 'dilépi rá rĩ áni!

³² Yēhũ inga dó drĩ sī āngũ ndrejó dējĩsā gāsĩ āzĩla zĩ dó, “Ā'di fi kí mání rá la nĩ yā? Ā'di kí?” 'Bá acolé rá ĩrĩ jōku na la andré kí dó āngũ ĩ'di rụ āmvé 'dōlé.

³³ Yēhũ jọ dó ĩ'baní, “Īmi a'bé āwúzĩ úpí Āhábũ drĩ Yēzēbēlĩ vũ gá 'dōlé. Ījọ 'dĩ sī, a'bé kí dó Yēzēbēlĩ vũ gá 'dōlé dējĩsā gāsĩ, ārĩ la ĩgbé dó cĩrĩ bōrō uryu'ba gāsĩ āzĩla fārāsĩ kí uryu'ba gāsĩ. Yēhũ tụ dó drĩ la gāsĩ Fārāsĩ ā'dĩ drĩ kí sī.

³⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Yēhũ fi dó lĩcọ úpí drĩ agálé, na dó ākónā āzĩla mvu dó āko mvulé mvu-mvũ rĩ kī. Jọ dó, Īndre, ĩ'du ũkú wālé rá 'dĩ 'bā āvũ āzĩla ĩmi ĩsĩ dó ĩ'di rá, ā'dusĩku ĩ'di úpí 'bā ĩzēpĩ.”

³⁵ Wó kí dó mu fũlé āmvélé tá tí sī ĩ'di 'bā āvũ ĩsĩjọ íni, isũ kí ĩ'di 'bā uryu'ba 'bā ĩsélé āzĩ rĩ kí ku, wó lú ĩ'di 'bā uryúkú, ĩfākā pá gá āzĩla drĩ gá rĩ kī.

³⁶ Kí dó mu gólé vúlé sī ĩjọ 'dĩ lũjọ Yēhũ ní 'bo, Yēhũ jọ dó, “'Dĩ ĩjọ Úpí 'bā ándrá jolé ātĩ'bó ĩ'didrĩ Īlĩyā Tĩsĩbē gó ru rĩ rụ sī, ‘Āngũ Yēzēřeyēlĩ drĩgá; ũcogo kí mu Yēzēbēlĩ 'bā āvũ nalé rĩ 'i.

³⁷ Ála dó mu Yēzēbēlĩ 'bā ĩfākā kí ayilé vũgá ámvu Yēzēřeyēlĩ drĩ agá, ĩjọ 'dĩ sī, 'bā āzĩ ícọ dó sī jolé la, “'Dĩ Yēzēbēlĩ 'i rĩ gá ku.” ’ ’

10

Yēhũ 'bā 'bā Āhábũ drĩ lĩcọ agá rĩ kí u'dijó rĩ

¹ Sāwā 'dā sī anzĩ Āhábũ 'bā drĩlẹ ru u'alépi táwũnĩ āmbógó Sāmāriyā drĩ agá rĩ kí 'bā kālāfe ándrá kālĩ ázĩrĩ. ĩjọ 'dĩ sī, Yēhũ sī dó wārāgā kí,

fē dó kí táwũñĩ āmbógó Sāmāriyā drī gālē 'bá āmbogo ala gá rĩ 'baní, 'bá iỹō 'baní āzila 'bá anzi Āhábũ drī kí tāmbalépi rĩ 'baní, jọ,

² “Anzi úpí drī kí ú'dĩ'da mí be 'dĩ, āzila gārĩ ā'dĩ drī kí, fārāsĩ kí āko sī ā'dĩ 'dijó rĩ kí abe mí drī 'dā cí. Táwũñĩ mídrī úce vā andre la bōrō sī cí. Ídrĩ wárāgā 'dĩ isú 'bo,

³ gbōgbō mí āpē anzi úpí Āhábũ drī 'dĩ kí agá ngótĩná ālá āzila uryu'bá iỹvĩ trũ āndānĩ rĩ 'i, mí iri i'di úmvúke átépĩ drī ūpĩ drī drī gá āzila i'di dó ā'dĩ ūpĩ Āhábũ drī 'bā ijó sī.”

⁴ Wó ũrĩ āzĩ āmbógó la rụ dó ūpi Sāmāriyā drī 'dĩ kí cí āzila jọ kí dó i'baní cénĩ-cénĩ rú, “Índre, úpí iĩrĩ drī kí ándrá dó úpí Yẹhũ ndē ku, āma icó dó ā'dĩ 'dilé i'di be ígoní ru?”

⁵ Ijó 'dĩ sī, 'bá āmbogo rú lícó úpí drī agá rĩ kí, 'bá āmbogo rú táwũñĩ āmbógó rĩ 'bā drīlẹ gá rĩ kí, 'bá iỹō iỹō rĩ kí āzila 'bá úpí Āhábũ 'bā anzi kí tāmbalépi rĩ kí abe fē kí dó ụ'dúkọ úpí Yẹhũ ní āzila jọ kí: “Āma ātí'bó mī āni, āma ijó pírí míní lūlé āmaní āma idé kí rĩ kí idé rá, āma icó dó sī 'bá āzĩ 'bālé úpí ru ku. Mí idé 'bāngá ijó míní ndrelé i'di míní múkẹ rĩ 'i.”

⁶ Dā 'bā ũngúkú gá, Yẹhũ sī dó i'baní wárāgā āzĩ iđĩ, jọ, “Ídrĩ dó adru 'bá áma ātīlẹpi rá la kí āzila iđrĩ adru bábá sī áma tị arejó yā áni, ĩmi ulĩ āmbógó ĩmidrī 'bā anzi kí drīkā, ĩmi ají kí mārú Yẹzĩrẹlĩ gá drīşĩ sáwā 'dóni.”

Sáwā 'dā sī 'bá drīlẹ ru táwũñĩ āmbógó Sāmāriyā drī agá rĩ kí ándrá anzi úpí Āhábũ

drĩ kãlĩ ázĩrĩ 'dã kí tãmba nĩ, i'dó kí ándrá kí tãmbalé ãnzĩrĩnã sĩ.

⁷ Wárãgã 'dĩ la dó mụ calé 'bo, gbõgbõ 'bá drĩlẹ ru 'dã ụ'dĩ kí dó anzi úpí drĩ kãlĩ ázĩrĩ 'dã kí pírí rá, ù'bã kí dó kí drĩkã gúfá kí agá ãzĩla ãdrĩ kí dó kí Yẹhũ drĩ Yẹzẹrẹyẹlĩ gâlẹ.

⁸ 'Bá ãjọ ujílẹpi rĩ la dó mụ acalé 'bo, jọ dó Yẹhũ ní, “Ájĩ drĩkã anzi úpí Æhábũ drĩ 'badrĩ kí 'bo.”

'Dã 'bã ùngúkú gá, Yẹhũ fẹ dó ãzítáná jọ, “Ìmi ùdrõ drĩkã 'dĩ kí tị ndúndú ãrĩ táwũnĩ 'bã kẹjĩtĩ ãmvélé ãmvélé ru rĩ gá kpere ù'bútĩ sĩ.”

⁹ Ì'di dó mụ calé ù'bútĩ sĩ, úpí Yẹhũ fũ dó ãmvélé, tu dó pá 'bá pírí kí drĩlẹ gá ãzĩla jọ dó, “Drã Yórãmũ drĩ sĩ, ãmi ãjọ kóru. Má itú ándrá ãjọ sĩ ãmbógó mádrĩ 'dijó ma 'i. Wó ã'di ù'dĩ kí 'bá 'dĩ kí pírí nĩ?

¹⁰ Lẹ ãnĩ rá ãjọ ándrá Úpí 'bã jolẹ lícọ Æhábũ drĩ drĩ gá átí'bó ã'didrĩ Ìllyã tị gãsĩ ã'di mụ ru idélé rĩ idé dó bãsĩ ru 'bo. Úpí idé dó sĩ ãjọ 'dĩ nĩ.”

¹¹ ãjọ 'dĩ sĩ, Yẹhũ ù'dĩ dó 'bá acelẹpi lícọ úpí Æhábũ drĩ agá Yẹzẹrẹyẹlĩ gá 'dãá rĩ kí pírí rá. Ụ'dĩ 'bá ã'didrĩ ãmbogo rĩ kí, ã'di bã wõrĩka mgbã rĩ kí ãzĩla átaló ã'di drĩ kí pírí rá. 'Bá ãzĩ úpí Æhábũ ãnĩ a'belé ídri rá la 'dáyụ.

¹² 'Dã 'bã ùngúkú gá, Yẹhũ ko dó drĩ mụlẹ Sãmáryã gá. Ì'dinĩ mụ agá gẹrĩ gá 'dã, ca dó Bětĩ-èkédĩ gá, ãngũ 'bá kãbĩlõ ucélẹpi rĩ 'ba drĩ gá,

¹³ ụfụ dó drĩ kãká ãzĩ úpí Yúdã drĩ Æhãzĩyã ãnĩ la kí abe. Yẹhũ zĩ dó kí, “Ìmi ã'di kí?” Umvi kí, “Ãma kãká Æhãzĩyã ãnĩ la kĩ, ãma mụ anzi

úpí Āhábū 'ba drī ūkú ī'di drī Yēzēbēlī be rī kí ndrelé."

¹⁴ Yēhū fē dó āzítāṇá āsīkārī ī'di drī 'baní, "Īmi arū 'bá 'dī kí idri rú." Ījō 'dī sī āsīkārī 'dā arū kí dó 'bá kālīsu drī īrī 'dā kí āzila ū'dī kí dó kí 'bū āngū 'bá kābīlō ucélépi rī 'bā kí sī kābīlō 'bīko lījō rī gá. 'Bá āzī a'belé idri la 'dáyū.

¹⁵ Yēhū kí dó mụ āngū 'dā a'belé āsīkārī ī'di drī kí abe sī mụjō Sāmāriyā gālē ru 'bo, ūfū dó drī Yēhōnādábū Rēkábū ngōpī ándrá lēlépi drī fūlépi ī'di be rī be. Yēhū zī dó ī'di cící āzila jō ī'diní, "Í'bā ínīngá ásī áma drī gá cécé mání ásī 'bājō ími drī gá rī áni yā?"

Yēhōnādábū umvi, "Á'bā ásī ími drī gá cécé míní ásī 'bājō áma drī gá rī áni."

Yēhū jō, drī adru 'dī 'bā áni, "Mí āfē mání ími drī." 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhū agu dó Yēhōnādábū 'i gārī ī'didrī ā'dīdrī agálē.

¹⁶ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhū jō dó, "Āma amụ mụlé mí be, mi dó sī álē Ūpī íngōpí yā rī ndre." Ījō 'dī sī Yēhū 'dụ dó Yēhōnādábū 'i gārī ī'di drī ā'dīdrī agá īndī.

¹⁷ Yēhū la dó mụ acálē Sāmāriyā gá 'bo, ū'dī dó 'bá acelépi Āhábū drī līcō agá rī kí pírí; cécé Ūpí 'bā ándrá jolē nábī Īlīyā tī gāsī rī áni.

Yēhū 'bā nābiya Bāálī drī kí ū'dijó rī

¹⁸ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhū atrá dó 'bá pírí táwūnī āmbógó Sāmāriyā gá rī kí āngū ālu gá āzila jō dó ī'baní, "Āhábū fē ándrá sáwā calépi rá rī sī ādróngá Bāálī ĩnzījō ku, wó ma mụ sáwā calépi rá rī fēlé sī Bāálī ĩnzījō.

19 Ijō 'dī sī īmi umve mání nābiya Bāálī drī kí pírí, 'bá pírí ī'di īnzīlépi rī kí āzila ātalo ī'didrī kí abe. Lē kí āzī 'bā īcē ku, ā'dusīku mā mụ ídétáná āmbógó la idélé Bāálī ní. 'Bá īcēlépi rá rī, ála ī'di 'dī rá." Wó Yēhū jọ Ijō 'dā úlétáná ru sī lējó 'bá Bāálī īnzīlépi rī kí īlīkījó.

20 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhū fē dó āzítáná jọ, "īmi awa ú'dúkó 'bá pírí 'baní ú'dú sī amújó Bāálī ní īnzítáná fējó rī drī gá." Ijō 'dī sī ūlū kí dó Ijō ú'dú 'dā drī gá rá.

21 Ijō 'dī sī Yēhū awa dó ú'dúkó āngū Isirayīlī drī agá pírí, 'bá Bāálī īnzīlépi rī atrá kí dó ru pírí, 'bá āzī ālu acelépi vúlé rá la dó sī 'dáyū. 'Bá 'dī fi kí dó jọ sī Bāálī īnzījó rī agá, jō ga dó sī tré 'bá sī ī'dójó wókō āzī rī gá kperé wókō āzī rī gá.

22 Yēhū fē dó āzítáná átáló kánzū 'bālē ālá rī kí tāmبالépi rī ní sī kí iyájó āmvé āzila sī kí awajó 'bá Bāálī īnzīlépi rī 'baní.

23 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhū fi kí dó Yōnādábū Rēkábū ngópi be jọ sī Bāálī īnzījó rī agálé āzila jọ dó 'bá Bāálī īnzīlépi 'dāá rī 'baní, "Lē īndre múké múké 'bá Bāálī īnzīlépi rī 'bā adru kí lú 'dā nī, 'bá Úpí īnzīlépi rī 'bā adru kí jō kí agá īndī ku."

24 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhū fi kí dó Yōnādábū be sī āwā'dīfō ivélé ivé ivé rī kí fēlé ídétáná ru Bāálī ní.

Isú ini 'dī Yēhū ū'bā sáwā 'dā sī āsīkārī āzī kí kālī ārō jọ sī Bāálī īnzījó rī cejó āmvé sī cí, jọ dó, "'Bá āzī ālu la drī apá āsīkārī āzī rụ sī rá, ála āsīkārī 'dā 'dī 'bá apálépi 'dā 'bā kējī gá!"

25 Ijō 'dī sī Yēhū la dó mụ āwā'dīfō ivélé ivé ivé

rĩ delé fêlé 'bo, fê dó ăzítáná ăsĩkárĩ ăngũ andre tēlépi rĩ 'banĩ ăsĩkárĩ ăzí rĩ kí abe, “Ífi jó sĩ Băálĩ ĩnzĩjó rĩ agâlê, ĩmi ụ'dĩ 'bá 'dă kí pírĩ rá; lē ĩ'bă ăzí ălu la 'bă apá jōku!” Íjọ 'dĩ sĩ, ụ'dĩ kí dó sĩ kí pírĩ ménéná sĩ rá. ăsĩkárĩ ăngũ andre tēlépi rĩ kí ăsĩkárĩ ăzí 'dĩ kí abe use kí dó kí ăvũ ụ'bélé ămvé. 'Dă 'bă ũngúkú gá, fi kí dó jó sĩ Băálĩ ĩnzĩjó rĩ 'bă ăngũ ălá agâlê ru rĩ gá.

²⁶ Anzé kí dó ịdịná ị'dilé ĩnzĩlê ĩnzĩ-ĩnzĩ Băálĩ drị jó agá rĩ a'bélé ămvé ăzĩla ivé kí dó ĩ'di ăcí sĩ rá.

²⁷ Andi kí dó ịdịná Băálĩ drị rá ăzĩla andi kí vâ jó sĩ Băálĩ ĩnzĩjó rĩ ĩndĩ. Uja kí dó ĩ'di sōrōnĩ rú sĩ ĩzē zējó kperē ăndrũ.

²⁸ Íjọ 'dĩ fê Yéhũ drị íjọ sĩ Băálĩ ĩnzĩjó rĩ ukó dó ăngũ Ịsịrayĩlĩ drịgá rá.

²⁹ Wó Yéhũ andi ándrá kăjona idélé gólūdĩ sĩ Bětēlĩ gá ăzĩla Dánĩ gá rĩ kí ku, 'dĩ íjọ ũnzĩ ăzí ămbógó Yērōbũwámũ Nēbátĩ ngópĩ 'bă ándrá sĩ sūrũ Ịsịrayĩlĩ drị drị cejó sĩ kăjona idélé gólūdĩ sĩ rĩ kí ĩnzĩjó rĩ 'i.

³⁰ Úpĩ jó Yéhũ ní, “Mí idé múké míní ăzítáná mání ándrá fêlé mĩ ĩlĩkĩ jō 'bá lịcọ ăhábũ drị agá rĩ kí rá rĩ idéjó rá rĩ sĩ. Íjọ 'dĩ sĩ, ma mụ anzĩ mĩ drīlẹka rú rĩ kí fêlé ũpĩ nalé sūrũ Ịsịrayĩlĩ drị gá 'dă cajó kperē á'bị anzĩ sụ rĩ gá.”

³¹ Wó Yéhũ uja ăzítáná Úpĩ, ădróná Ịsịrayĩlĩ drị drị kí tămbalé ăsĩ ălu sĩ ku. A'be ándrá íjọ ũnzĩ Yērōbũwámũ 'bă ngalé ĩ'di 'bă sĩ 'bá Ịsịrayĩlĩ drị kí drị cejó ũnzĩ rĩ kí ku.

Yéhũ 'bă drăjó rĩ

ándrá lēlé 'dīlé rī kí agá rī sī rá āzīla zī dó kí íyīpī
ī'didrī be rūmū ī'didrī sī ú'dú kojó rī agá, íjō 'dī
sī ú'dī ándrá dó sī mgbā ku.

³ Ílī Ātālīyā 'bā ūpī najó Yúdā gá rī kí agá úzī
dó Yēhōwāsī kí íyīpī ī'didrī be jó sī Úpī ĩnzī jó rī
agá ílī ázīyá.

Yōwāsī 'bājó úpī ru Yúdā gá rī

⁴ Wó ílī ázīrī Ātālīyā 'bā ūpī najó rī sī, átáló
Yēhōyīyádā pē dó 'bá tī sī āsīkārī āmbogo 'bá lícó
úpí drī agá rī kí tāmبالépi rī kí umvejó āsīkārī
āmbogo lícó úpí drī andre tēlépi rī kí abe sī
amújó ī'di rū jó Úpī ĩnzījó rī agá. Idé dó tī icíma
ī'ba abe āzīla fē dó ī'baní ūyō nalé jó sī Úpī ĩnzījó
rī agá. 'Dā 'bā ūngúkú gá, i'da dó ī'baní úpí
ngópi 'i.

⁵ Yēhōyīyádā fē dó ī'baní āzītáná 'dī kí: “Dī
íjō lēlé ĩmī idé rī 'i. Sābátū vúlé rī sī, úngúlúmū
āsīkārī tī ndú ndú na rī 'ba drī āzī ālu rī la mụ
āzī ngalé nī. Úngúlúmū drī drī rī la mụ 'bá úpí
drī lícó agá rī kí tāmبالé nī.

⁶ Úngúlúmū ĩrījó rī la mụ Kējī tī umvelé Sūrī
rī andre tēlé āzīla úngúlúmū najó rī la mụ kējī
tī āsīkārī kí ūngúkú gá rī andre tēlé. Úngúlúmū
na 'dī kí pírī mụ ru ujalé sī āngū jó sī Ādróná
ĩnzījó rī 'bā andre tējó.

⁷ Lē úngúlúmū āzī ĩrī avílépi lícó gá ú'dú
Sābátū drī sī rī 'bā ūtē kí úpí 'bā andre sáwā
ī'díní adrujó jó sī Úpī ĩnzījó rī agá rī sī úpí kārīlē
rú rī 'bā tāmبالó.

⁸ Lẽ ăĩkărĩ úpĩ Yěhōwásĩ tămbalépi rĩ 'bă ce kí ĩ'di andre wókō pírĩ gâ sĩ cí, ăĩkărĩ ălu ălu 'bă adru ăko ĩ'di drĩ ă'dĩ drĩ kí trũ drĩ gá. Lẽ ăĩkărĩ 'bă gbẹ kí 'bá ru asélépi ĩ'ba rụ 'dólé rĩ rá. Úpĩ ní fũ agâ ămvêlé, ăĩkărĩ 'bă adru kí ĩ'di andre gá cí, ĩ'dinĩ ăgō agâ lịcọ gá, 'bă adru kí ĩ'di andre gá cí."

⁹ Ămbogo ăĩkărĩ 'badrĩ nga kí dó sĩ ĩjọ 'dĩ kí cécé átáló Yěhōyĩyádă 'bă jolé ĩ'banĩ rĩ 'bă áni. Ămbógó ălu ălu ajĩ dó sĩ ăĩkărĩ ĩ'di pálé gá mụlépi ăzĩ gá Săbătũ 'dă sĩ rĩ kí mụlépi ávĩná gá lịcọ gá Săbătũ 'dă sĩ rĩ kí abe, agụ kí dó sĩ kí átáló Yěhōyĩyádă rùlé.

¹⁰ Átáló Yěhōyĩyádă fě dó ăĩkărĩ 'dĩ 'banĩ ăjũ ăzĩla góbéré ă'dĩ drĩ ándrá adrulépi úpĩ Dăwúdĩ ăni tămbalé jó sĩ Úpĩ ĩnzĩjó rĩ agá rĩ kĩ.

¹¹ Ăĩkărĩ 'dĩ utu kí dó pá, 'bă ălu ălu ăko ĩ'di drĩ sĩ ă'dĩ 'dijó rĩ kí trũ drĩ gá bábă, ce kí dó úpĩ 'i ágágá. Utu kí dó pá i'dójó jó sĩ Ădrónă ĩnzĩjó rĩ 'bă wókō ándrá rĩ gá kpere wókō la úrũ rĩ gá.

¹² Átáló Yěhōyĩyádă ajĩ dó úpĩ ngọpĩ Yěhōwásĩ ămvé, sũ dó tăgíyă ũpĩ drĩ drĩ la gá, fě ĩ'di drĩ wărăgă tị icĩma drĩ 'bă ăzĩ ăzĩla uyú dó 'bă 'banĩ ĩ'di úpĩ, ũsũ kí ădu drĩ la gá ăzĩla 'bă pírĩ sa kí dó drĩ úzánă trũ, ăzĩla jọ kí, "Úpĩ, mí u'á ílĩ ăzo rú."

¹³ Ătăliyă la mụ úzánă 'bă ăngũ tėlépi ăzĩla ũ'bĩ 'ba drĩ arelé 'bo, mụ dó 'bă 'barũ jó sĩ Úpĩ ĩnzĩ jó rĩ agálé.

¹⁴ ĩ'dinĩ ăngũ ndre agá, ĩsũ úpĩ tu pá jó 'bă ĩdĩná andre gá cécé lă'bĩ 'bă lėlé rĩ áni. Úpĩ andre

gá 'dǎá drĩléka kí 'bá gũká vulépi rĩ kí abe. 'Bá pírí ǎngũ 'dǎ agá rĩ kí dó ǎyĩkõ sĩ ǎzĩla rĩ kí dó gũká vulé. Ǻtǎlĩyǎ asi dó bǒngó ì'di ụrụ'bá gá ụpĩ drị kí ụmbǎ sĩ trǎtrǎ rá ǎzĩla rĩ dó uzálé ú'dúkó sĩ, "Pa kí dó má ǎmbǒgǒ 'bo fô! Pa kí dó má ǎmbǒgǒ 'bo fô!"

¹⁵ Sǎwǎ izaṇǎ kóru, átáló Yēhōyĩyádǎ jọ dó ǎsĩkǎrĩ ǎmbogo 'baní, "Ì'di Ǻtǎlĩyǎ 'i rá! Be la ì'di ì'di jó sĩ Ụpĩ ìnzĩjọ rĩ 'bǎ andre gá ku. Ìmi agụ ì'di ǎsĩkǎrĩ kí drĩlé gá 'dǎá ǎzĩla ìmi ụ'di 'bá pírí ì'di vú bĩlépi rĩ kí rá!" Ìjọ 'dĩ idé ru ìni la átáló 'bǎ ándrá jojọ la, "Lě ú'di jọ ì'di jó Ụpĩ drị agá ku rĩ sĩ."

¹⁶ Ìjọ 'dĩ sĩ rụ kí dó ì'di rá, kí dó mụ calé kējìtì Fǎrásĩ 'bǎ kí sĩ fijọ úpí drị lịcọ agálé rĩ gá 'bo, 'di kí dó ì'di 'dǎá.

¹⁷ Yēhōyĩyádǎ idé dó tị icíma Ụpĩ kí drĩdrínĩ gá úpí be ǎzĩla 'bá kí trũ jọ, "Lě 'bá 'bǎ adru kí dó Ụpĩ ǎni." Idé vǎ Ìjọ 'dĩ ǎzĩ rĩ úpí kí drĩdrínĩ gá 'bá kí abe.

¹⁸ 'Dǎ 'bǎ ụngúkú gá, 'bá ǎngũ 'dǎ gá 'dǎá rĩ mụ kí dó pírí jó sĩ Bǎálĩ ìnzĩjọ rĩ gálé ǎzĩla andi kí ì'di kpékpé. Ụsị kí ǎlītǎrĩ ǎzĩla ǎdrona 'dǎá rĩ kí nírí-nírí ǎzĩla 'di kí dó átáló Bǎálĩ drị Mǎtǎnĩ 'i ǎlītǎrĩ drĩlé gá 'dǎá. Átáló Yēhōyĩyádǎ ụ'bǎ dó ǎsĩkǎrĩ ǎngũ tēlépi rĩ kí jó Ụpĩ ìnzĩjọ rĩ gá 'dǎá cí.

¹⁹ 'Dụ ǎsĩkǎrĩ ǎmbogo ǎsĩkǎrĩ túrú ǎlu kí drĩlé gá rĩ kí, ǎsĩkǎrĩ úpí andre tēlépi rĩ kí abe, ǎsĩkǎrĩ ǎngũ tēlépi rĩ kí ǎzĩla 'bá pírí ǎngũ 'dǎ gá 'dǎá rĩ kí abe ǎzĩla ají dó kí úpí rụ vǔrụ 'dǒlé angájọ ǎlītǎrĩ Ụpĩ drị gá rĩ sĩ ǎzĩla mụ kí dó úpí drị lịcọ

gá. Fi kí dó kějĩtĩ ãsĩkárĩ ãngũ tēlépi rĩ 'barũ rĩ gāsĩ. Úpĩ ri dó sĩ úmvúke ĩ'di drĩ ãmbōgō drĩ drĩ gá.

²⁰ 'Bá pírĩ ãngũ 'dã gá 'dãá rĩ u'á kí dó ãyĩkō sĩ ãzĩla táwũnĩ 'dã 'a fi dó ndrúndrú, ã'dusĩku ú'di dó Ātāliyā 'i ménénjá sĩ úpĩ drĩ lĩcō gá 'dãá rá.

²¹ Yēhōwásĩ 'bã ílí ándrá ázĩrĩ ĩ'di 'bã i'dójó ūpĩ najó rĩ sĩ.

12

Yēhōwásĩ 'bã ūpĩ najó Yúdã gá rĩ

¹ Yēhōwásĩ la i'dó ūpĩ nalé Yúdã gá 'dĩ, ĩsú 'dĩ sĩ úpĩ ĩsĩrayĩlĩ drĩ Yēhũ na dó ūpĩ ílí ázĩrĩ 'bo. Yēhōwásĩ na ūpĩ Yērũsālēmũ gá pírĩ rĩ gá ílí kālĩ sũ. Āndrē 'bã rú ándrá Zĩbĩyā 'i, angájó Táwũnĩ Bērĩsēbã gá.

² Yēhōwásĩ idé ándrá ĩjō múkē ãyĩkō fēlépi rá rĩ kí Úpĩ drĩlé gá, ã'dusĩku átáló Yēhōyāyídã 'bã ándrá ĩ'di imbájó nĩ rĩ sĩ.

³ Wó andi ándrá ãngũ sĩ ãdroŋa ĩnzō rú rĩ kí ĩnzĩjó rĩ kí gērĩ sĩ ku, 'bá ri kí mụlé idé tánjá idélé ãzĩla ãko ãjĩ ngũlépi vĩrĩ rĩ kí ivénjá trũ drĩ gá.

⁴ Yēhōwásĩ jō dó átaló 'banĩ, “Īmi atrá séndē 'bá 'bã kí ajílē Úpĩ ní jó sĩ ĩ'di ĩnzĩjó rĩ agá rĩ kĩ. Séndē sĩ 'bá kí lājó rĩ kí, séndē 'bá ālu ālu 'bã ajílē fēlé cénĩ jó Úpĩ drĩ agá rĩ kí abe.

⁵ Lē átáló ālu ālu 'ba 'dũ séndē 'dĩ ayúlē sĩ ãngũ ru izalépi rá jó Úpĩ drĩ urũ 'bá gá rĩ idéjō ú'di ru.”

⁶ Wó, Yēhōwásĩ 'bã átā tání u'ájó ūpĩ gá ílí kālĩ ĩrĩ drĩ na rá tí, átaló sĩ kí ándrá ãngũ ru izalépi jó Úpĩ drĩ 'bã urũ 'bá gá rá rĩ kí ú'di ru gērĩ sĩ ku.

7 Ijō 'dī sī, úpī Yēhōwāsī umve dó átáló Yēhōyīyádā kí ātalo āzī rī kí abe āzila zī dó kí, “Īsī dó āngū ru izalépi jó Ādróná drī ʔrū'ba gá rá rī kí ú'dí ru ku la ā'du ijō sī? I'dójó āndrū álē 'ba āzī 'bā mba séndē ĩminí ʔsúlē rī kí tā ku, ĩmi ĩdrī kí cōtī sī jó Ādróná drī sijó ú'dí ru.”

8 Ātalo ā'ī kí dó rá icó kí séndē atralé 'ba 'ba drīlē nī ku āzila icó kí āzī sī jó Úpī drī 'bā āngū ru izalépi rá rī kí sijó ú'dí ru rī ngalé nī ku.

9 'Dā 'bā ũngúkú gá, átáló Yēhōyīyádā a'dú dó Sāndúkū, lū 'bū tī la gá, āzila 'bā ĩ'di ālītārī 'bā búlúgá, āngū fijó jó Úpī drī agalé rī gá drī āndá gá 'dāá. Ātalo āngū sī fijó jó agalé rī andre tēlépi rī kí séndē pírī 'ba 'bā kí 'belé rī kí 'bā ala galé nī.

10 Sāwā ĩ'baní ndrejó la séndē tra kí ru ĩyō rú 'bo rī gá, kārānī kí amú átáló āmbógó āndānī rī be séndē ajilé jó sī Úpī ĩnzījó rī agá rī kí lālē āzila kí dó kí 'dū tāmبالé bégī kí agá, bégī kí agá.

11 Drī kí dó kālāfe la kí ʔsú pírī 'bo, kí dó séndē kí fē 'ba āzī drīlē gá jó sī Úpī ĩnzījó rī agá 'dāá rī drī. 'Bá 'dī la dó sī 'bā ālīgō rú bāwū falépi rī kí ũfē

12 'bā ālīgō rú jó sīlēpi rī kí abe āzila 'bā írā ũlīlēpi rī kí abe, kí dó sī bāwū kí ĩgbā írā abe, sī jó Ādróná ĩnzījó rī sijó ú'dí ru āzila kí dó va sī ijō āzī séndē lēlépi āzī tī gá 'dāá rī kí ũfē.

13 Séndē fēlē jó Úpī drī a 'dāá rī kí áyú kí sī ākójó kópō rú, bākúlē rú, āko sī ācíkúlú ũpējó rī āzila gūká idélé sīlīvā sī jōku gólūdī sī rī kí ĩgbājó ku.

14 Ála séndē 'dī kí ayú sī 'bá āzī ngalépi rī kí ūfējó āzila sī āko ayulé sī jô idéjô ú'dí ru rī kí ĩgbājó.

15 'Bá āzī āzī drīlẹ́ gá lẹ́lẹ́ 'bā nze séndē kí vú ayú kí íngo ní yā la 'dáyū ā'dusīku 'bá 'dī kí pírí 'bá sī ásī tījô kí drī gá rá la kí.

16 Séndē lilé drīrīma rú rī kí séndē āwā'dīfô rú fẹ́lẹ́ sī ĩjô ūnzí trūjô rī kí abe, ájī kí jó sī Úpí ĩnzījô rī agá ku, rá la ála kí fẹ́ ayulé ātalo 'baní.

17 Sávā 'dā sī, úpí Sírīyā drī Hāzāyẹ́lī mụ dó ā'dí gá sī táwũnī Gátū gbejô, āzila pa dó ĩ'di rá. 'Dā 'bā ũngúkú gá, uja vā tị sī Yẹrúsālẹ́mụ gbejô.

18 Úpí Yúdā drī Yēhōwásī 'dụ āko ándrá ūpí ĩ'di 'bā drīlẹ́ gá, Yēhōsāfátī, Yēhōrámū āzila Āhāzīyā 'bā kí 'bālẹ́ ndú Úpí ní fētáná ru jó sī āko Úpí drī kí tǎ mbajó rī agá rī kí, gólūdī pírí ándrá 'bālẹ́ jó sī āko kí tǎmbajó jó sī Úpí ĩnzījô rī agá rī kí, āko fētáná ru ĩ'diní ándrá fẹ́lẹ́ cénī rī kí, āzila āko lícó úpí drī agá rī kí abe, pẹ́ dó sī kí tị fētáná ru úpí Hāzāyẹ́lī nī. 'Dā 'bā ũngúkú gá, Hāzāyẹ́lī nze dó āsīkárī ĩ'di drī kí Yẹrúsālẹ́mụ gá rī sī rá.

19 ĩjô pírí úpí Yēhōwásī 'bā ngalé rī kí úsī kí búkū sī āwí ūpí Yúdā gá rī 'badrī kí sījô rī gá cí.

20 Āmbogo āzī ngalépi úpí Yēhōwásī pálẹ́ gá rī itú kí ĩjô sī ĩ'di 'dijó rá āzila 'dī kí dó sī ĩ'di Bẹ́tī Mílọ́ gá, gẹ́rī ilúlẹ́pi āngū umvelé Sílā rī gá.

21 Āmbogo ĩ'di 'dīlẹ́pi rī kí Sīmẹ́tī ngópí Yōzābādī kí Sōmẹ́rī ngópí Yēhōzābādī be. Drā rá āzila ĩsī ĩ'di táwũnī áyípí Dāwúđī drī gá. Ngópí Āmāzīyā acá dó sī úpí ru ĩ'di kẹ́jī gá nī.

13

Yēhōwāhāzī 'ba acájó úpí Įsırayēļi drī rú rī

¹ Ílī kālī ĭrī drī na Yēhōwāsī Āhāzıyā ngópı 'bā ándrá adrujó úpí ru Yúdā gá rī sī, Yēhōwāhāzī Yēhū ngópı acá dó úpí Įsırayıļi drī Sāmāriyā gá rī rú. Na dó ūpī ílī mūdri drī ázıri.

² Wó Yēhōwāhāzī nga įjó ūnzı Úpı 'bā drīlē gá, ri įjó ūnzı rī kí ngalé cécé Yērōbūwámū Nēbātı ngópı 'bā ándrá ngalé rī áni. Yērōbūwámū fē vā ándrá 'bā Įsırayıļi drī 'banı įjó ūnzı 'dī kí idéjó ĭndī, āzıla a'be įjó ūnzı 'dī kí nğaná ku.

³ Įjó 'dī sī, ūmbā na ándrá dó sī Úpı 'i 'bā Įsırayıļi drī 'banı rá, fē úpı āngū Ārámū drī gá Hāzāyēļi 'banı ngópı Bēnī Hādādī be 'bā Įsırayıļi drī kí ndéjó ā'dī sī sáwā pırı sī rá.

⁴ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Yēhōwāhāzī zı dó Úpı 'i sī āzākoma a'įjó, āzıla Úpı are dó ĭ'di 'bā zıtaná rá, ā'dusıku ndre úpı Sırıyā drī 'bā 'bā Įsırayıļi drī kí ĭkpájó tręyı rī rá.

⁵ Įjó 'dī sī, Úpı fē dó sī 'bā 'bā palépi la 'bā Įsırayıļi drī 'banı rá, āzıla anzé dó sı kí úpı Sırıyā drī drīlē gálé rá, 'bā Įsırayıļi drī ri kí dó drī vā sī u'alé ásı ĭgbē sī lıcó ĭ'badri kí agá údu rī áni.

⁶ Wó 'bā Įsırayıļi drī a'be kí įjó ūnzı Yērōbūwámū 'bā ándrá sī kí drī cejó ūnzı rī gęri sī ku. Ri kí ándrá įjó ūnzı ngalé siri-siri, āzıla í'dá ādróná ūkú ru umvelé Āsérā rī drī ace ándrá Sāmāriyā gá 'dāā ūgũgō.

⁷ Úpı Sırıyā drī u'dī ándrá āsıkarı úpı Yēhōwāhāzī drī kí 'bā āndākā rá, āsıkarı acelépi

rī kí ándrá lú āsīkārī kālī tōwú ūcēlēpi fārāsī sī rī kí, āsīkārī mūdri gārī a'dī drī ūcēlēpi rī kí, āsīkārī acīlēpi vūgā sī álīfū mūdri rī kí abe, ā'dusīku úpī Sírīyā drī u'dī ándrá āndākā la kí rá, atu kí pá sī vū gá 'dāā cécé acíjō pūtrū drī gāsī rī áni.

⁸ Íjō pírī ándrá idélé sáwā Yēhōwāhāzī 'bā adrujō úpī ru rī sī rī kí íjō ī'dinī idélé ūndūwā sī rī kí, ūkpō ī'didrī kí abe pírī úsī dó kí bŭkŭ sī āwī ūpi Įsīrayīlī drī 'badrī kí sījō rī agá cí.

⁹ Yēhōwāhāzī la dó mŭ drālē 'bo, īsī dó ī'di Sāmāriyā gá āzīla ngópī Yēhōwāsī acá dó ī'di 'bā kējī gá úpī ru nī.

Yēhōwāsī 'bā ūpī najō Įsīrayēlī gá rī

¹⁰ Ílī kālī na drī ázīrījō úpī Yūdā drī Yēhōwāsī 'bā ūpī najō rī sī, Yēhōwāhāzī acá dó úpī Įsīrayīlī drī rú āzīla nga dó āzī Sāmāriyā gá ílī mūdri drī ázīyā.

¹¹ Iza ándrá vā íjō Ūpī drīlē gá rá. A'be ándrá íjō ūnzī pírī úpī Yērōbŭwámŭ Nēbātī ngópī 'bā ándrá sī 'bā Įsīrayīlī drī kí drī cejō ūnzī rī kí ku, rī kí ngalē siri-siri.

¹² Íjō pírī ándrá idélé sáwā Yēhōwāsī 'bā adrujō úpī ru rī sī rī kí íjō ī'dinī idélé ūndūwā sī rī kí, ūkpō ī'didrī kí āzīla íjō ī'dinī ā'dī 'dijō úpī Yūdā drī Āmāzīyā be rī kí abe úsī kí pírī bŭkŭ sī āwī ūpi Įsīrayīlī drī 'badrī kí sījō rī agá cí.

¹³ Yēhōwāsī la dó mŭ drālē 'bo, īsī dó ī'di áyīpīka kí abe Sāmāriyā gá. Ngópī Yērōbŭwámŭ īrījō rī acá dó úpī ru ī'di kējī gá nī.

Īlīsā 'bā drājō rī

14 Sávã ází sĩ nábĩ Īlísã la dó mụ a'délé áyánĩ rú ũnzĩ-ũnzĩ ãni rú drājó, úpí Įsırayıĭlĩ drĩ Yēhōwásĩ mụ dó ĩ'di ndrelé ázıla awá dó ĩ'di sĩ, “Bārĩ mâ átépĩ, mâ átépĩ 'i fô!” Mi jô dó 'bá ã'dĩ 'dılépi ũkpó ru súrú Įsırayıĭlĩ drĩnĩ rĩ 'i.

15 Wó Īlísã jô dó úpí Yēhōwásĩ ní, “Mí a'dụ úsụ kí 'é kí abe.” Įjô 'dĩ sĩ, Yēhōwásĩ a'dụ dó kí rá.

16 'Dã 'bã ũngúkú gá, Īlísã jô dó ĩ'dinĩ, “Mí ānzã dó úsụ 'i,” ānzã dó úsụ 'i rá. Īlísã 'bã dó ru drĩ kí úpí Yēhōwásĩ 'bã drĩ kí drĩ gá.

17 'Dã 'bã ũngúkú gá, Īlísã jô dó úpí ní, “Ínzĩ dērĩsã ĩtú 'bã āfũ agálé ru rĩ 'i,” úpí nzĩ dó dērĩsã 'dã rá. 'Dã 'bã ũngúkú gá, Īlísã jô dó, “Ígbẹ dó 'è 'i,” Įjô 'dĩ sĩ, Yēhōwásĩ gbẹ dó 'è rá. 'Dã 'bã ũngúkú gá, Īlísã jô dó, “Dĩ 'é Úpí drĩ ĩ'dinĩ sĩ ã'dĩ ndējó rĩ 'i, 'é ĩ'dinĩ sĩ 'bá Sírĩyã drĩ kí ndējó ã'dĩ sĩ rĩ 'i, ã'dusĩku mi mụ ã'dĩ 'dılé 'bá Sírĩyã rú Āfékĩ gá rĩ kí abe kpere mínĩ kí ĩĭkĩ agá.”

18 'Dã 'bã ũngúkú gá, Īlísã jô dó úpí ní, “Mí a'dụ 'é kí ími drĩgá,” úpí a'dụ dó kí rá. Īlísã jô, “Ígbã kĩ sĩ vũ,” Úpí gbã dó 'è kí sĩ vũ pâlé na, gbã dó 'dã 'bã ũngúkú gá vũ ĩdĩ ku.

19 Įjô 'dĩ sĩ nábĩ Ādróná drĩ Īlísã acá dó úpí Yēhōwásĩ ní ũmbã sĩ ázıla jô dó sĩ ĩ'dinĩ, “Mi tá vũ gbẹ agá 'é sĩ pâlé tówú jôku ázıyá 'dĩpĩ, 'dã la tá ími fē súrú Sírĩyã drĩ ĩĭkĩjô kpítã rá, wó ú'dĩ'da, mi dó lú mụ kí ndélé pâlé na.”

20 'Dã 'bã ũngúkú gá, Īlísã drã dó rá ázıla ĩsĩ dó ĩ'di rá. Wó íni 'dĩ ílĩ ālu ālu 'bã ĩ'dóná gá, āsíkārĩ Műwábũ drĩ ri kí ándrá afilé āko kí rajó āngũ Įsırayıĭlĩ drĩ agá.

²¹ Ū'dú ālu 'bá Iṣṛayīlī drī 'bā kí lē agá āvū āzī īṣī agá 'dīgá 'dā, ndre kí āsīkārī Mūwābū drī amūlēpi āngū ālu gá la kí. Cōtī 'bá Iṣṛayīlī drī 'dā 'be kí dó āvū ágōbī drālēpi rá 'dā drī 'bū ándrá sī Īlīsā īṣījō rī agá. Ágōbī tá drālēpi rá 'dī 'bā āvū la dó mū īfākā Īlīsā drī kí alólé 'bo, gbōgbō ágōbī angá rá āzīla tu dó pá ụrụ gāsī.

Ā'dī sūrú Iṣṛayīlī drī kí drīdrīnjī gá Sírīyā drī be rī

²² Sāwā úpī Iṣṛayīlī drī Yēhōwāhāzī 'bā ūpī najō rī sī, úpī Sírīyā drī Hāzāyēlī ri ándrá 'bá Iṣṛayīlī drī kí īkpālē sāwā pírī sī,

²³ wó Úpī ndre kí ízákīzā rá āzīla ri adrulé ī'baní ásī īgbē sī, fē ī'baní īlīkījō ku, ko ándrá kí āzā rá ā'dusīku idé ándrá tī ícíma ī'bā áyípīka Ībūrahīmū, Īsākā āzīla Yākó'bō kí abe rá. Ávī drī 'bāngá ījō 'bā ī'didrī kí drī gá pālē ālu ku.

²⁴ Úpī Sírīyā drī Hāzāyēlī la dó mū drālē 'bo, ngópī Bēnī-Hādādī acá dó úpī ru ī'di 'bā kējī gá nī.

²⁵ 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpī Iṣṛayīlī drī Yēhōwāsī ndē dó Bēnī-Hādādī ā'dī sī pālē na āzīla upa dó Táwūnī ándrá Bēnī-Hādādī 'bā upalē sāwā Yēhōwāhāzī Yēhōwāsī 'bā átēpī 'bā ūpī najō rī sī rī kí vúlē.

14

Āmāzīyā 'bā ūpī najō Yūdā gá rī

¹ Ílī īrījō Yēhōwāsī Yēhōwāhāzī úpī Iṣṛayīlī drī 'bā ngópī 'bā ūpī najō rī sī, Āmāzīyā Yōwāsī ngópī acá ándrá úpī Yūdā drī rú,

² 'dī sī ílī la dó kālī ĩrī drī tōwú, na ándrá vā ūpī ílī kālī ĩrī drī úrômī táwũnī āmbógó Yērúsālēmū gá. Āndrē ándrá Yēhōwādānī 'i, angájó Yērúsālēmū gá.

³ Ījọ ĩ'di 'bā ngalé rī fē kí ándrá āyĩkō Úpí ní rá, wó ca kí mūkē sī Dāwúđī drī gá ku, rá la sī 'du ándrá ícétáná átépī Yōwásī drī áyụ.

⁴ Andi ándrá āngū sī ādroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzījọ rī kí gērī sī ku āzila 'bá rī kí mụlẹ ídétáná ivélé ivé ivé rī kí idéná abe āzila lūbánī ivéná trū drī gá.

⁵ Ūpī Āmāzīyā drī la ándrá mụ pá tulé ũkpó ru 'bo, uja cọtī āmbogo ĩ'di 'bā átépī Yōwásī ándrá vā úpí ru rī 'dílẹpí rī kí ụ'dílẹ rá.

⁶ Wó ụ'dí ándrá āmbogo 'dā kí 'bā anzị kí gērī sī ku, rá la ũbī ándrá āzítáná Mụsā drī Úpí 'bā ándrá azilẹ jolẹpí la, “Lē ụ'dí anzị kí 'bā átépika kí ĩjọ ũnzí anzị 'bā kí ngalé rī sī ku āzila lē ụ'dí anzị kí ĩjọ ũnzí átépika 'bā kí ngalé rī sī ku rī 'bā vú. 'Bá ālu ālu 'bā drā ĩjọ ũnzí ĩ'didrī 'bā tị gá.”☆

⁷ Āmāzīyā ụ'dí ándrá āsīkārī Ídōmū drī kí kālāfē sī 10,000 á'bu 'a Ā'í drīgá. Pa ándrá vā táwũnī Sélā drī rá, 'da dó sī rú la Yōkītẹlī 'i, 'dī rú sī ĩ'di umvejọ kpere āndrū rī 'i.

⁸ Ụ'dú āzī sī, Āmāzīyā pē ándrá 'bá ụ'dúkọ tị ujílẹpí la kí tị úpí Ịsīrayílī drī Yēhōwásī Yēhōwāhāzī ngọpí Yéhū umvelẹpí áyípí rī rú ụ'dúkọ tị 'dī trū: “Mí amụ ā'dí 'dilé má be!”

⁹ Wó úpí Ịsīrayílī drī Yēhōwásī umvi úpí Yúdā drī Āmāzīyā ní ĩjọ á'dígó 'dī sī, jọ: “Ụ'dú ālu ụcíkí

ãzí mĩrĩ 'a gá 'bé Lébanõnĩ drĩ gá la pẽ ù'dúkó tì Máriaó ãzí ùkpó la rù jọ: 'Ífě mí ìzẹpì ìgbálé mà ngópì ní ùkú ru.' Wó 'dã 'bã ùngúkú gá ãnãkpá ãzí ásé gá la alì ùcìkì 'dã 'bã drĩ gãsĩ, atu ì'di vũ gá.

¹⁰ ãmãziyã, míní 'bá Ídõmũ drĩ kí ndějó rá rĩ sĩ ãfó ãmbógó la tọ dó sĩ ímì drĩ gá nĩ. Wó lě ã'dì míní ndělẹ rĩ 'bã ca míní rá, mí u'á mí ngà trũ mídrĩ lícó gálẹ ùgũgõ. Ílẹ ìjọ mụlépì ùcõgõ ajílẹpì míní ãzila 'bá Yúdã drĩ 'baní rĩ 'bã drĩ asé ã'du ìjọ sĩ?"

¹¹ Wó úpí ãmãziyã gã ìjọ 'dĩ arelé úmgbé, ìjọ 'dĩ sĩ, úpí Ísrayílì drĩ Yěhōwásĩ mụ dó ãsĩkárĩ ì'di drĩ kí abe sĩ ã'dì 'dijó ì'di be Bẹtĩ Sẹmẹsĩ gá 'dĩ Yúdã gá.

¹² ãsĩkárĩ Ísrayílì drĩ ndẹ kí dó ãsĩkárĩ Yúdã drĩ kí rá, ãsĩkárĩ ãlu ãlu apá kí dó sĩ pírí ì'badrĩ lícó gá.

¹³ Úpí Ísrayílì drĩ Yěhōwásĩ rọ dó úpí Yúdã drĩ ãmãziyã Yěhōwásĩ ngópì ãhãziyã 'i umvelépi áyìpì rĩ 'i Bẹtĩ Sẹmẹsĩ gá 'dãá. 'Dã 'bã ùngúkú gá, Yěhōwásĩ mụ dó Yẹrúsālẹmũ gálẹ ãzila andi dó bõrõ sĩ táwũnĩ Yẹrúsālẹmũ drĩ 'bã andre cejó wókõ kẹjì tì Ifurayímũ drĩ gálẹ ru cajó kperé Kẹjìtì Kónã gá rĩ gá, ãzo la cajó ãni rú mítã túrú ìrĩ 'dĩpí.

¹⁴ Yěhōwásĩ 'du dó ãko ì'dinì isúlẹ jó Úpí drĩ agá 'dãá gólūdĩ kí sílívã abe, ãzila ãko 'bálẹ jó lícó úpí drĩ agá 'dãá sĩ ãko kí tãmbajó rĩ agá rĩ kí abe pírí. 'Du vã 'bã ãngũ Yúdã drĩ agá 'dãá rĩ kí ìndĩ trũ gõjó ì'ba abe Sãmãríyã gá.

¹⁵ Įjó pírí ru idélépi sáwã Yēhōwásĩ 'bã ūpĩ najó rĩ sĩ rĩ kí, āzĩ ĩ'dinĩ ngalé rĩ, ā'dĩ ĩ'dinĩ 'dĩlé úpí Yúdã drĩ Āmāzĩyã be rĩ kí abe, úsĩ kí pírí bŭkũ sĩ āwĩ ūpi Įširayĩlĩ drĩ 'badrĩ kí sījó rĩ gá cí.

¹⁶ Yēhōwásĩ la dó mu drālė 'bo, ĩsĩ dó ĩ'di āngũ sĩ ūpi Įširayĩlĩ drĩ kí ĩsījó rĩ gá.

Ūpi Yúdã drĩ Āmāzĩyã 'bã drājó rĩ

¹⁷ Ūpí Yúdã drĩ Āmāzĩyã Yōwásĩ ngópĩ u'á idri rú ílĩ mŭdrĩ drĩ tōwú 'dĩ úpí Įširayĩlĩ drĩ Yēhōwásĩ 'bã drājó 'bo rĩ 'bã vúlégá.

¹⁸ Įjó pírí ru idélépi sáwã Yēhōwásĩ 'bã ūpĩ najó rĩ sĩ rĩ kí úsĩ kí bŭkũ sĩ āwĩ ūpi Įširayĩlĩ drĩ 'badrĩ kí sījó rĩ kí agá cí.

¹⁹ 'Bá āzĩ Yērūsālėmũ gá la itú kí ándrá tí įjó sĩ lėjó úpí Āmāzĩyã 'dijó rá, įjó 'dĩ sĩ apá ándrá dó sĩ táwŭnĩ Lākĩsĩ gá, úpė dó sĩ 'bá āzĩ kí tĩ sĩ Āmāzĩyã vú bījó kpere lé āzĩla 'dĩ kí dó sĩ ĩ'di rá.

²⁰ Ūja ándrá dó sĩ ĩ'dĩ 'bã āvũ vúlė Yērūsālėmũ gá fārásĩ sĩ āzĩla ĩsĩ ĩ'di āngũ sĩ 'bá kí ĩsījó táwŭnĩ āmbógó Dāwŭdĩ drĩ gá.

²¹ 'Dã 'bã ūngúkú gá, 'bá Yúdã drĩ kí pírí 'du kí dó ngópĩ Āzārĩyã sáwã 'dã sĩ ílĩ trũ mŭdrĩ drĩ ázĩyá rĩ 'balė úpí ru átėpĩ Āmāzĩyã 'bã kėjĩ gá.

²² Āzārĩyã sĩ dó táwŭnĩ ĩlátĩ drĩ 'i ú'dĩ ru āzĩla uja dó ĩ'di Yúdã pálė gá ūgũgũ, Āmāzĩyã 'bã drājó 'bo rĩ 'bã vúlė gá.

Yērōbŭwámũ ĩrĩ rĩ 'bã ūpĩ najó Įširayĩlĩ gá rĩ

²³ Ílĩ mŭdrĩ drĩ tōwú úpí Yúdã drĩ Āmāzĩyã Yōwásĩ ngópĩ 'bã ūpĩ najó rĩ sĩ, Yērōbŭwámũ Yēhōwásĩ ngópĩ ándrá adrulėpi úpí Įširayĩlĩ drĩ

rú rĩ i'dó dó ùpĩ nalé Sāmāriyā gá. Na dó ùpĩ ílĩ kālĩ sù drĩ ālu.

24 Yērōbūwámũ ĩrĩ rĩ rĩ ándrá ĩjọ ũnzĩ ngalé Úpĩ 'bā drĩlẹ́ gá. A'be ándrá ĩjọ ũnzĩ úpĩ Yērōbūwámũ Nēbātĩ ngópĩ 'bā ngalé ĩ'di 'bā ándrá sĩ 'bá Ịsịrayílĩ drĩ kí drĩ cejó ĩjọ ũnzĩ gá rĩ kí ku.

25 Úpĩ Yērōbūwámũ apá lōkókōrĩ Ịsịrayílĩ drĩ ándrá palé rá rĩ kí vúlẹ́ angájọ táwũnĩ āmbógó Hāmátĩ drĩ 'bā wókō úrụ rĩ gá cajọ kpere mĩrĩ Á'ị ru rĩ 'bā wókō ándrá rĩ gá Úpĩ, Ādróná Ịsịrayílĩ drĩ 'bā ándrá āzítáná la fējọ ātí'bo ĩ'di drĩ Yónā Āmítáyĩ ngópĩ ándrá nábĩ rú táwũnĩ Gātũ-héfā 'bā wókō ándrá rĩ rụ sĩ rĩ áni,

26 ā'dusĩku Úpĩ ndre ándrá ũcōgō 'bá Ịsịrayílĩ drĩ 'badrĩ kí rá. 'Bá ātĩ'bo rú rĩ rĩ kí drĩcílẹ́ 'bá drĩlẹ́ mgbo rĩ kí abe, 'bá āzĩ kí āzākolẹ́pi la ándrá dó sĩ 'dáyụ.

27 Wó Úpĩ 'bā ándrá azijọ la ícọ sùrụ Ịsịrayílĩ drĩ fẹlẹ́ ĩlĩkílẹ́ ũnókú drĩ gá 'dā pírí ku rĩ sĩ, ĩjọ 'dĩ sĩ, ayú dó sĩ úpĩ Yērōbūwámũ ĩrĩ Yēhōwásĩ ngópĩ 'i sùrụ Ịsịrayílĩ drĩ pajọ.

28 ĩjọ pírí ru idélẹ́pi sáwā Yēhōwásĩ 'bā ùpĩ najọ rĩ agá rĩ kí, ũkpō ĩ'di drĩ 'i, ā'dĩ ĩ'dĩ 'bā 'dílẹ́ rĩ kí, gẹrĩ ĩ'di 'bā ándrá sĩ táwũnĩ Dāmāsíkíyā drĩ táwũnĩ Hāmátĩ be ándrá adrulẹ́pi Yúdā 'bā pálẹ́ gá rĩ kí apájọ sĩ adrujọ Yúdā 'bā pálẹ́ gá Ịsịrayílĩ be rĩ kí abe pírí úsĩ kí búkũ sĩ āwí ùpĩ Ịsịrayílĩ drĩ 'badrĩ kí sịjọ rĩ agá cí.

29 Úpĩ Yērōbūwámũ ĩrĩ rĩ la dó mu drālẹ́ 'bo, ísĩ dó ĩ'di Sāmāriyā gá āngũ sĩ ùpĩ Ịsịrayílĩ drĩ kí

ĩsĩjọ rĩ gá. Ngópĩ Zākāriyā acá dó sī ĩ'di 'bā kējĩ gá úpí ru nĩ.

15

Āzāriyā 'bā ūpī najó Yúdā gá rĩ

¹ Ílĩ kālĩ ĩrĩ drĩ ázĩrĩjọ úpí Įsırayıĭlĩ drĩ Yērōbūwāmū 'bā ūpī najó rĩ sī, Āzāriyā* Āmāziyā ngópĩ úpí Yúdā drĩ i'dó dó ūpĩ nalé.

² I'dó ándrá ūpĩ nalé 'dĩ sī ílĩ la mụdrĩ drĩ áziyá, na ūpĩ Yērūsālēmū gá ílĩ kālĩ tōwú drĩ ĩrĩ. Āndrē 'bā rụ ándrá Yēkōlíyā 'i, 'bá angálēpi Yērūsālēmū gá la.

³ Āzāriyā nga ándrá ĩjọ múké rĩ kí Úpí 'bā drĩlẹ gá cécé átépĩ Āmāziyā 'bā ngalé rĩ áni.

⁴ Wó andi ándrá āngū sī ādrona ĩnzō rú rĩ kí ĩnzĩjọ rĩ kí gẹrĩ sī ku āzıla 'bá rĩ kí mụlé ídétáná ívélé ívé ívê rĩ kí idéná abe āzıla lūbánĩ ívéná trū drĩ gá.

⁵ Ādróná fē dó úpí Āzāriyā ní drĩrĩma āyánĩ ārĩ 'bā 'bá najó rĩ sī kpere ĩ'di drā agá. Rĩ ándrá dó sī u'álé jó sılé á'dūsĩ 'bá āzĩ 'bā sī adrujọ 'dáyụ la agá. Úpí Āzāriyā 'bā ngópĩ Yótāmū acá ándrá dó sī āmbógó ru lícó úpídrĩ agá 'dāá nĩ, rĩ dó sī 'bá āngū Yúdā drĩ agá rĩ kí drĩ celé nĩ.

⁶ ĩjọ pírĩ ru idélépi sáwā Āzāriyā 'bā ūpī najó rĩ sī rĩ kí úsĩ kí búkũ āwĩ drĩ ūpi Įsırayıĭlĩ drĩ 'bā kí ngalé rĩ kí sĩjọ rĩ gá cí.

* 15:1 15:1 Āla ándrá vā Āzāriyā 'i umve Ūziyā 'i.

⁷ Āzāriyā la dó mu drālé 'bo, îsî dó î'di āngũ sî ùpi kí îsîjô táwũnî Dāwũdî drî agá, ngópî Yótāmũ acá dó sî î'di 'bā kējî gá úpî ru nî.

Zēkārīyā 'bā ùpĩ najó İşirayîlî gá rî

⁸ Ílî kālî na drî ārō Āzāriyā 'bā ùpĩ najó Yúdā gá rî sî, Zēkārīyā Yērōbūwāmũ îrî rî 'bā ngópî acá dó úpî ru İşirayîlî gá. Na dó sî ùpĩ Sāmāriyā gá ĩmbá áziyá.

⁹ Zēkārīyā ri ándrá îjô ũnzî ngalé Úpî 'bā drîlé gá. A'be ándrá îjô ũnzî úpî Yērōbūwāmũ Nēbatî ngópî 'bā ngalé î'di 'bā ándrá sî 'bā İşirayîlî drî kí drî cejó îjô ũnzî gá rî kí gērî sî ku.

¹⁰ Yābēsî ngópî Sālúmũ itú ándrá îjô sî Zēkārīyā 'dijó rá, 'dî dó sî î'di 'bā kí drî gāsî İbūlēyāmũ gá 'dāā āzila acá dó sî Zēkārīyā 'bā kējî gá úpî ru nî.

¹¹ İjô píri úpî Zēkārīyā 'bā ngalé rî kí úsî kí búkũ sî āwî ùpi İşirayîlî drî 'badrî kí sîjô rî agá cí.

¹² İjô 'dî sî, îjô Úpî 'bā ándrá azilé Yéhũ ní, “Ānzî mídrî kí mu ùpĩ nalé İşirayîlî gá 'dā cajó á'bî anzi sũ rî gá rî,” idé dó ru î'di 'bā kējî gá rá.

Sālúmũ 'bā ùpĩ najó İşirayîlî gá rî

¹³ Ílî kālî na drî úrômî úpî Ūzîyā† Yúdā drî 'bā ùpĩ najó rî sî, Sālúmũ Yābēsî ngópî acá dó úpî İşirayîlî drî rú nî. Na lú ùpĩ Sāmāriyā gá ĩmbá ālu.

¹⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Gádî ngópî Mēnāhémũ angá Tîrîzā gá rî sî mu Sāmāriyā gá, 'dî úpî

† 15:13 15:13 Āla ándrá vā Ūzîyā 'i umve Āzāriyā 'i.

Sālúmũ Yābēsĩ ngópĩ Sāmāriyā gá 'dāá rá, acá dó sĩ i'di kējĩ gá úpĩ ru nĩ.

¹⁵ Íjọ pírĩ ru ngalépi sáwā Sālúmũ 'bā ùpĩ najó rĩ gá rĩ sĩ rĩ kí, íjọ i'di 'bā sĩ úpĩ Zēkāriyā 'dijó rĩ be úsĩ kí búkũ sĩ āwĩ ùpĩ Ịsịrayílĩ drị 'badrị kí sịjọ rĩ gá cí.

¹⁶ Sáwā 'dā sĩ Mēnāhémũ andi dó táwũnĩ Tífisā drị 'bá ala gá rĩ kí abe āzıla āngũ andre la gá 'dāá rĩ kí trũ pírĩ rá kpere táwũnĩ Tիրիշā drịgá, ā'dusiku 'bá táwũnĩ Tիրիշā drị agá 'dāá rĩ gá kí ándrá i'di fēlé Mēnāhémũ drị úmgbé. Íjọ 'dĩ sĩ ụ'dị dó 'bá ala gá 'dāá rĩ kí pírĩ rá āzıla asi dó sĩ ũkú 'a trũ rĩ kí 'bā 'a kí pírĩ mgbọ rú.

Mēnāhémũ 'bā acájọ úpĩ Ịsịrayílĩ drị rú rĩ

¹⁷ Ílĩ kālĩ na drị úrômĩ úpĩ Āzāriyā 'bā ùpĩ najó Yúdā gá rĩ sĩ, Gádĩ ngópĩ Mānāsē acá dó úpĩ ru Ịsịrayílĩ gá nĩ. Na ùpĩ Sāmāriyā gá ílĩ mụdrị.

¹⁸ Mēnāhémũ nga ándrá íjọ ũnzĩ Úpĩ 'bā drịlé gá, a'be ándrá íjọ ũnzĩ úpĩ Yērōbūwámũ Nēbátĩ ngópĩ 'bā ngalé i'di 'bā ándrá sĩ 'bá Ịsịrayílĩ drị kí drị cejó íjọ ũnzĩ gá rĩ kí ku.

¹⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpĩ Āsírīyā drị Púlũ amú ándrá ā'dị 'dijó 'bá Ịsịrayílĩ drị kí abe. Úpĩ Mēnāhémũ fē dó sĩ úpĩ Púlũ ní sílīvā kí tánĩ kālĩna drị sụ sĩ i'dinĩ ũkpó fējọ sĩ adrujó úpĩ Ịsịrayílĩ drị rú ịdị-ịdị.

²⁰ Mēnāhémũ fē dó āzítanjá 'bá ālu ālu málĩ trũ Ịsịrayílĩ gá 'dāá rĩ 'baní sēndē ífí-ífí sílīvā rú rĩ fējọ kālĩ tōwú kālĩ tōwú fēlé úpĩ Āsírīyā drịnĩ. Íjọ 'dĩ sĩ úpĩ Āsírīyā drị gō dó sĩ āngũ i'didrị gālẹ vúlẹ.

21 Įjō pírí ru ngalépi sáwā Mēnāhémū 'bā adrujō úpí ru rĩ sĩ rĩ kí úsĩ kí bŭkŭ sĩ āwí ūpi Įsırayıĭlĩ drĩ 'badrĩ kí sįjō rĩ agá cí.

22 Mēnāhémū la dó mu drālė 'bo, ngópi Pėkāhıyā acá dó ĩ'dĩ 'bā kějĩ gá úpí ru nĩ.

Pėkāhıyā 'bā acájō úpí Įsırayıĭlĩ drĩ rú rĩ

23 Ílĩ kālĩ tōwú úpí Yúdā drĩ Āzāriyā 'bā ūpĩ najō rĩ sĩ, Mēnāhémū ngópi Pėkāhıyā acá dó úpí Įsırayıĭlĩ drĩ rú nĩ. Na ūpĩ Sāmāriyā gá ílĩ ĩrĩ.

24 Pėkāhıyā nga ándrá įjō ūnzĩ Úpí 'bā drĩlė gá, a'be ándrá įjō ūnzĩ úpí Yērōbŭwāmū Nēbatĩ ngópi 'bā ngalė ĩ'di 'bā ándrá sĩ 'bā Įsırayıĭlĩ drĩ kí drĩ cejō įjō ūnzĩ gá rĩ kí ku.

25 'Dā 'bā ūngúkú gá, āmbógó umvelė Pėkā Rēmāliyā ngópi āsīkārĩ úpí Pėkāhıyā drĩ kí agá la itú kí ándrá įjō 'bā āzĩ kālĩ tōwú angalėpi āngŭ Ğılėđĩ drĩ gá la kí abe, 'dĩ kí dó sĩ Pėkāhıyā 'i rá.

26 Įjō pírí ru ngalépi sáwā Pėkāhıyā 'bā adrujō úpí ru rĩ sĩ rĩ kí įjō pírí ĩ'dinĩ idélė rĩ kí abe, índre, úsĩ kí bŭkŭ sĩ āwí ūpi Įsırayıĭlĩ drĩ 'badrĩ kí sįjō rĩ agá cí.

Pėkā 'bā ūpĩ najō Įsırayėĭlĩ gá rĩ

27 Ílĩ kālĩ tōwú drĩ ĩrĩ úpí Yúdā drĩ Āzāriyā 'bā ūpĩ najō rĩ sĩ, Rēmāliyā ngópi Pėkā ācá dó úpí Įsırayıĭlĩ drĩ rú nĩ. Na dó ūpĩ Sāmāriyā gá ílĩ kālĩ ĩrĩ.

28 Pėkā nga ándrá įjō ūnzĩ Úpí 'bā drĩlė gá, a'be ándrá įjō ūnzĩ úpí Yērōbŭwāmū Nēbatĩ ngópi 'bā ngalė ĩ'di 'bā ándrá sĩ 'bā Įsırayıĭlĩ drĩ kí drĩ cejō įjō ūnzĩ gá rĩ kí ku.

29 Sāwā Pékā 'bā adrujó úpí Iṣṛayǎlī drī rú rī sī, úpí Āsírīyā drī Tīgīlātī-Pīlēsā amū, pa táwūnī Ījónī 'i, Ābēlī-bētī 'i, Māákā 'i, Yānówā 'i, Kēdēsī 'i, Hāzórī 'i, Gīlēyādī 'i, Gālīlī 'i āzila āngū Nāfūtālī drī kí pírí rá. 'Dū 'bā Iṣṛayǎlī drī kí agulé ātí'bó ru Āsírīyā gá.

30 'Dā 'bā ūngúkú gá, Hōséyā Élá ngópi itú ĭjō Rēmāliyā ngópi úpí Pékā 'bā ūru'bá gá, 'dī dó sī ĭ'di rá. Hōséyā acá dó sī úpí ru Iṣṛayǎlī gá ílī kālī ĭrījō Ūzīyā ngópi Yótāmū 'bā adrujó úpí ru Yúdā gá rī sī.

31 ĭjō pírí ru ngalépi sáwā Pékā 'bā adrujó úpí ru rī sī rī kí ĭjō pírí ĭ'diní idélé rī kí abe, índre, úsī kí búkū sī āwí ūpi Iṣṛayǎlī drī 'badrī kí kí sījō rī agá cí.

Yótāmū 'bā ūpī najó Yúdā gá rī

32 Ílī ĭrījō Rēmāliyā ngópi Pékā 'bā ūpī najó Iṣṛayǎlī gá rī sī, Ūzīyā ngópi Yótāmū acá dó úpí Yúdā drī rú nī.

33 ĭ'di acá úpí ru 'dī, 'dī sī ílī la dó kālī ĭrī drī tōwú. Na dó ūpī Yērúsālemū gá ílī mūdri drī ázīyá. Āndrē ándrá Yērúsā Zādókī ĭzēpi 'i.

34 Nga ándrá ĭjō Úpí 'bā drīlę gá múké cécé átēpi Ūzīyā 'bā ngalé rī áni.

35 Wó andi ándrá āngū ūrugá sī ādroṇa ĭnzō rú rī kí ĭnzījō rī kí gēri sī ku. 'Bá ri kí ándrá ídétáná kí idélé āzila lūbánī ivélé āngū ūrugá rī kí agá 'dāá. Yótāmū sī ándrá kējīti Jó sī Úpí ĭnzījō rī gá úrulé rī nī.

36 ĭjō pírí ru ngalépi sáwā Yótāmū 'bā adrujó úpí ru rī sī rī kí ĭjō pírí ĭ'diní idélé rī kí abe, úsī

kí bŭkũ sī āwí ūpi Yúdā drī 'badrī kí sījó rī agá cí.

³⁷ Sávā 'dā kí agá, Úpí i'dó úpí Sírīyā drī Rēzínī kí tī pēlé Rēmāliyā ngópī Pékā be sī ā'dī 'dijó 'bá Yúdā drī kí abe.

³⁸ Yótāmū drā dó sī rá, āzila īsī ī'di āngū sī 'bá kí īsījó rī gá táwũnī āmbógó Dāwúđī drī gá. Ngópī Āházī acá dó ī'dī kējī gá úpí ru nī.

16

Úpí Āházī 'bā ūpī najó Yúdā gá rī

¹ Ílí mūdri drī ázīrījó úpí Pékā Rēmāliyā ngópī 'bā ándrá ūpī najó İṣṛayīlī gá rī sī, úpí Āházī Yótāmū ngópī i'dó dó ūpī nalé Yúdā gá.

² Úpí Āházī i'dó dó ūpī nalé 'dī sī ílí la kālī ĩrī, na ūpī Yēřúsālēmū gá ílí mūdri drī ázīyá, nga ándrá ĩjó kí áyīpī Dāwúđī 'bā ngalé Úpí 'bā drīlē gá rī áni ku.

³ Wó rī ándrá ĩjó ūnzíkānā ūpi İṣṛayīlī drī 'bā kí ngalé rī kí vú ūbīlé, átā ivé ándrá vā ī'di 'bā ngópī 'i ídétáná rū ācí sī. André ándrá ĩjó ūnzíríkānā 'dī sūrú Úpí 'bā ándrá drolé 'bá İṣṛayīlī drī kí drīlē gá rá rī 'ba drī.

⁴ Rī ándrá ídétáná kí idélé āzila āko ājī ngūlēpi vīrī rī kí ivélé āngū urugá sī ādrona ĩnzō rú rī kí ĩnzījó rī kí agá, 'bé kí sī gāsī āzila ife kīđī rī kí ĩndú gāsī pírī.

⁵ 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpí Sírīyā drī Rēzínī kí úpí İṣṛayīlī drī Pékā Rēmāliyā ngópī be ko kí dó drī sī mujó ā'dī 'dijó 'bá Yēřúsālēmū gá rī kí abe, ce kí úpí Āházī rá wó ndē kí ī'di ku.

6 Sávā 'dā sī, úpī Ārámū drī Rēzīnī apá dó táwūnī Īlátī 'i angájó 'bá Yúdā drī 'badrī rī sī rá, acá dó sī úpī Ārámū drī 'bā pálé gá. 'Dā 'bā ūngúkú gá, 'bá Ídōmū drī gō kí dó Īlátī gá vúlé, kí drī kpere āndrū 'dāá cí.

7 Įjō 'dī sī úpī Āházī pē ándrá dó sī ūpigoṇa kí tī úpī Āsírīyā drī Tīgīlátī-Pīlésā rū, jo, “Ma mī ātī'bo āzila mī ngópī. Mī amū áma palé úpī Sírīyā drī kí drīgá úpī Įsīrayīlī drī be, amū kí ā'dī 'dīlé má be.”

8 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpī Āházī 'du sīlīvā āzila gólūdī ī'dinī ándrá įsúlé jó sī Ūpī Įnzījō rī agá rī kí āzila jó sī āko kí tāmbarjō lícó úpī drī agá rī kí abe fēlé úpī Āsírīyā drīnī fētáná ru.

9 Úpī Āsírīyā drī Tīgīlátī-Pīlésā la mu ū'dúkō 'dā įsúlé 'bo, gbōgbō mu kí dó āsīkārī ī'dī drī kí abe Sírīyā gá. Pa dó táwūnī āmbógó Dāmāsīkīyā drī rá, 'du dó 'bá u'álépi Dāmāsīkīyā gá 'dāá rī kí agulé táwūnī Kírī gá āzila 'dī dó úpī Rēzīnī rá.

10 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpī Āházī mu dó Dāmāsīkīyā gá sī drī fujó úpī Āsírīyā drī Tīgīlátī-Pīlésā be. Ndre ālītārī Dāmāsīkīyā gá 'dāá rī, gbā ī'dá la āzila pūlánī ī'didrī pírī rī be fēlé átáló Ūrīyā ní sī āzila sījō cécé 'dā 'bā ānī.

11 Įjō 'dī sī, átáló Ūrīyā sī dō sī ālītārī 'dā 'i cécé úpī Āházī 'bā ándrá pūlánī la āfējō ī'dinī Dāmāsīkīyā gálé rī ānī, de ándrá āzī sī ālītārī 'dā sījō rī įsú 'dī sī úpī Āházī āgō drī Dāmāsīkīyā gálé rī sī ku ru.

12 Úpī Āházī la dó mu āgōlé Dāmāsīkīyā gálé rī

sĩ 'bo, mu dó ãlĩtáŕĩ ndrelé. 'Dã 'bã ãngúkú gá, se dó ru ãlĩtáŕĩ andre gá ãnirú sĩ ídétáná idéjó.

13 Idé dó ídétáná ivélé ivê rĩ 'i, fê dó ãwã'difô ãkónã sĩ rĩ 'i, ãwã'difô ãko mvulé mvu-mvũ sĩ sĩ rĩ 'i ãzĩla ãyã dó ãrí ídétáná ru tĩ ícĩma drĩ ãlĩtáŕĩ uru'bá gá.

14 Ælĩtáŕĩ idélé bũrõnzĩ sĩ 'bálé ndú Úpĩ nĩ rĩ ándrá drĩdrĩŋĩ ãlĩtáŕĩ ú'dĩ sĩ 'ba drĩgá Jó sĩ Úpĩ ĩnzĩjó sĩ be, ĩjó 'dĩ sĩ úpĩ Æháŋĩ uja dó sĩ ĩ'di ãlĩtáŕĩ ĩ'didĩ ú'dĩ sĩ 'bã wókõ urũ sĩ gá.

15 'Dã 'bã ãngúkú gá, úpĩ Æháŋĩ fê dó ãzĩtáná átáló Õŕiyã ní, jò, "Ælĩtáŕĩ ãmbógó 'dĩ drĩ gá mí ivé ídétáná ivélé ivé ivê ũ'bũtĩ ãlu ãlu sĩ sĩ kí, ídétáná ãkónã fêtáná ru ivélé ivê-ivê ĩndró ãlu ãlu sĩ sĩ kí, ídétáná ivélé ivê úpĩ drĩ kí ídétáná sĩ ãkónã fêtáná ru ivélé ivê-ivê ĩndró sĩ úpĩ drĩ kí, ídétáná ivélé ivê 'bá pĩrí Įsĩrayĩlĩ drĩ 'bã kí fêlé sĩ kí, ídétáná ãko mvulé mvu-mvũ sĩ kí abe. Mĩ ũsũ ãnãkpá fêtáná ru ivélé ivê-ivê sĩ 'bã ãrí kí ãlĩtáŕĩ 'dĩ drĩ gá ãnãkpá pĩrí ídétáná ru sĩ 'bã ãrí abe. Wó ãlĩtáŕĩ idélé bũrõnzĩ sĩ sĩ ma ĩ'di ayú sĩ Ædróná zĩjó sĩ mání ĩjó kí lũjó."

16 Õŕiyã nga dó ĩjó 'dĩ kí pĩrí cécé úpĩ Æháŋĩ 'bã azĩlé ĩ'di ní sĩ ãnĩ.

17 'Dã 'bã ãngúkú gá, úpĩ Æháŋĩ unze dó ãko sĩ ãlĩtáŕĩ idélé bũrõnzĩ sĩ sĩ ĩndũ 'bájó sĩ 'bã ãzí kí rá, nze vã báfũ ãmbógó idélé bũrõnzĩ sĩ umvelé mĩĩ 'i sĩ mõnĩgó idélé bũrõnzĩ sĩ sĩ kí drĩ gá sĩ sĩ rá, įsĩ dó ãlĩtáŕĩ 'bálé ãngũ sũlé írã sĩ sĩ drĩ gá.

18 'Dã 'bã ãngúkú úpĩ Æháŋĩ fê dó ãzĩtáná ĩndrĩkã ándrá idélé gẽrĩ ũpĩ 'bã kí sĩ fĩjó jó Úpĩ

ĩnzĩjọ rĩ agâlê Sābātũ sĩ rĩ nzujọ rá āzĩla gẽrĩ ùpi Yúdā drĩ 'baní fíjọ jọ sĩ Úpĩ ĩnzĩjọ rĩ agâlê rĩ atriјó cí. Idé ĩjọ 'dĩ ĩni la sĩ āyĩkō fějọ úpí Āsírĩyā drĩ ní.

¹⁹ ĩjọ pírí úpí Āházĩ 'bā ngalé rĩ kí úsĩ kí búkũ sĩ āzĩ ùpi Yúdā drĩ 'bā kí ngalé rĩ kí sĩjọ rĩ gá cí.

²⁰ ĩjọ 'dĩ sĩ, úpí Āházĩ drā dó cécé áyípika 'bā kí ándrá drājọ rĩ áni, ĩsĩ dó ĩ'di táwũnĩ āmbógó áyípí Dāwúđĩ drĩ gá, ngópĩ Hēzēkiyā acá dó úpí ru ĩ'di 'bā kějĩ gá nĩ.

17

Hōséyā 'bā ùpĩ najó Įsırayĩlĩ gá rĩ

¹ Ílĩ mụdrĩ drĩ ĩrĩjọ úpí Yúdā drĩ Āházĩ 'bā ùpĩ najó rĩ sĩ, Hōséyā Elā 'bā ngópĩ acá dó úpí ru Įsırayĩlĩ gá nĩ. Na ándrá dó sĩ ùpĩ Sāmāriyā gá 'dāá ílĩ úrômĩ.

² Hōséyā nga ándrá ĩjọ ũnzĩ kí Úpí 'bā drĩlẹ gá. Wó ĩjọ ũnzĩ ĩ'di 'bā ngalé rĩ ca ándrá ĩjọ ũnzĩ ùpi Įsırayĩlĩ drĩ drĩdrĩ rĩ 'baní ngalé rĩ áni ku.

³ Úpí Āsírĩyā drĩ Sālīmānésā amụ ándrá ā'dĩ 'dílẹ Hōséyā be, ndē Hōséyā rá, ĩjọ 'dĩ sĩ ũnĩmĩ dó 'bá Įsırayĩlĩ drĩ kí mũsórọ āmbógó 'belé ílĩ ālu ālu sĩ rĩ 'belé sùrú Āsírĩyā drĩnĩ.

⁴ Wó ílĩ āzĩ sĩ úpí Hōséyā gā dó mũsórọ 'belé ílĩ ālu ālu sĩ rĩ 'belé úmgbé, uja tị icílẹ úpí Mısırĩ drĩ Sọ be, a'ĩ ĩ'di sĩ ĩ'dinĩ ātītáná fějọ sĩ āfũjọ Āsírĩyā pálẹ gá rá. Úpí Āsírĩyā drĩ la mụ ĩjọ Hōséyā 'bā kí sĩ tị icíjọ Sọ 'be 'dĩ arelé 'bo, rụ dó Hōséyā 'i 'bālẹ mābúsũ gá.

5 'Dā 'bā ūngúkú gá, āsīkārī úpí Āsírīyā drī
īmūlū kí dó āngū 'dā pírí, amú kí dó táwūnī
āmbógó Sāmāriyā drī gá āzila ce kí dó ī'di
trōkīlīrī ílí na.

Ūpī Iṣirayīlī drī 'bā a'déjō rī

6 Ílí úrômī úpí Hōséyā 'bā ūpī najó rī sī, úpí
Āsírīyā drī 'dú dó táwūnī āmbógó Sāmāriyā drī
rá, 'dú dó 'bā Iṣirayīlī drī kí agulé Āsírīyā gá
ātí'bó ru. 'Bā dó ī'bā āzī rī kí rilé āngū umvelé
Hálā rī gá, 'bā āzī rī kí mīrī Hābōrī 'bā tī gá āngū
Gōzānī drī gá āzila 'bā āzī rī kí táwūnī āmbogo
āmbogo Médēsī drī kí agá.

7 Íjō 'dī idé kí ándrá ru íni la 'bā Iṣirayīlī drī
'bā kí íjō ūnzí ngajó Úpí, Ādróná ī'badrī ándrá
kí anzélēpi āngū Mīsīrī drī gálé úpí Mīsīrī drī
Fārāwū 'bā drīgá rī uru 'bā gá rī sī. Rī kí ándrá
ādroṇa īnzō rú rī kí īnzīlé

8 āzila rī kí íjō ūnzí Súrú ándrá Úpí 'bā drolé
'bā Iṣirayīlī drī kí drīlé gá rá rī 'bā kí ngalé rī kí
ngalé íjō ūnzí ūpi Iṣirayīlī drī 'bā kí ándrá ī'dolé
ngalé āngū Iṣirayīlī drī gá rī kí abe.

9 'Bā Iṣirayīlī drī rī kí íjō ūnzí ngalé Úpí,
Ādróná ī'badrī uru 'bā gá ūnī ūnī ru. Sī kí āngū
urugá sī ādroṇa īnzō rú rī kí īnzījō rī kí táwūnī
ī'badrī kí agá pírí ī'dójó jó urugá sī āngū undréjō
rī gá kpere táwūnī āmbógó andre celé cí rī gá.

10 Ū'bā kí ándrá írā īnzīlé īnzī rī kí ife ídīnā
ādróná ūkú ru umvelé Āsérā rī drī kí abe 'bé ālu
ālu kí drī gāsī pírí āzila ife índrikā trū kīdī rī kí
īndú gāsī pírí.

11 Āṅgū ālu ālu ʔruga ī'banī sīlé sī ādrona ĩnzō rú rī kí ĩnzījō rī kí agāsī pírī rī kí lūbānī ivélé cécé sūrú āzī Úpī 'bā ándrá drolé āṅgū Įsīrayīlī drīgá rá rī 'bā kí ándrá ivélé rī áni. Įjō ũnzīkānā ī'banī idélé rī fē kí ándrá Úpī 'bā adrā angá ī'banī ũnzī.

12 Rī kí ādrona ĩnzō rú Úpī 'bā ándrá jolé 'bā ĩnzī kí jō kí ku rī kí ĩnzīlé.

13 Úpī rī ándrá 'bā Įsīrayīlī drī kí bīlé ĩndū līlé 'bā Yūdā drī kí abe Nābīya pírī 'ba rūšī āzīla 'bā pírī įjō ʔndrīlépi rī 'ba rūšī, jō ándrá ī'banī, “Īmi a'be įjō ũnzī ĩminī ngalé rī, ĩmi ũbī āzītáná mádrī kí vú įjō mánī azīlé rī kí abe cécé mánī ándrá āzītáná la fējō pírī ĩmī áyīpīka 'banī vú ũbīlé āzīla mánī fēlé ĩminī āti'bo mádrī 'ba rūšī nābīya kí abe rī áni.”

14 Wó 'bā Įsīrayīlī drī are kí ándrá įjō mánī jolé ī'banī rī kí ku, imbe la mba kí ándrá cécé ī'bā áyīpīka ándrá ásī 'bālépi Úpī, Ādróná ī'badrī drī gá ku rī 'badrī áni.

15 Gā kí ándrá āzītáná ī'didrī kí tī icíma ī'di 'bā ándrá icílé ī'bā áyīpīka kí abe rī kí āzīla bīlé ĩndū lima ī'di 'bā ándrá sī kí bīlé ĩndū lijó rī kí abe pírī ũmgbé. Rī kí ándrá ādrona āzī kóru rī kí vú adrolé áyū, įjō 'dī sī kí āmgbā rī acá kí ándrá dó vā sī āzī kóru. Bī kí ándrá ícétáná sūrú kí andre gá rī 'badrī kí áyū Úpī drī táni ándrá ī'banī āzītáná fē jojō la, “Īmi idé jō įjō kí cécé sūrú ĩmi andre gá 'dī 'bā kí idélé rī áni ku,” rá tí. Wó mū kí drī gá įjō Úpī 'bā ándrá jolé 'bā nga kí kí ku rī kí nganā trū.

16 'Bā Įsīrayīlī drī gā kí ándrá āzītáná Úpī,

Ãdróná ï'badrî 'bã ándrá fêlé ï'baní ri kí pírí úmgbé, idé kí ándrá ï'baní ãdroṇa indrelépi cécé kájóná áni la kí aya sî ïrî. Idé kí vâ ïdîṇá ãdróná ùkú ru umvelé Āsérā rî ïndĩ. Ri kí drî sulé vŭrú lēlēgó 'bŭgá rî 'baní āzila ri kí vâ ãdróná ïnzō rú Bāālī ïnzīlé.

¹⁷ Ivé kí ándrá anzi ï'badrî kí izonzi ï'badrî kí abe ācí sî ídétáná ru. Ri kí āndrīkē ndrīlé, ïjō ũjōgō drî kí ngalé āzila fē kí ándrá ru ásí pírí sî ïjō ũnzí ngajó Úpí 'bã drīlé gá. ïjō 'dī inga ándrá dó sî ũmbā Úpí drī rá.

¹⁸ ïjō 'dī sî, Úpí acá ándrá dó 'bá Įṣīrayīlī drī 'baní ũmbā āmbógó la sî āzila dro ándrá dó sî kí ï'di 'bã drīlé gá rî sî rá. A'be ándrá lú sŭrú Yŭdā drī áyū.

¹⁹ Ātā 'bá Yŭdā drī mba kí ándrá vâ āzītáná Úpí, Ādróná ï'badrî drī kí tā kŭ. Ri kí ïjō ũnzí 'bá Įṣīrayīlī drī 'bã kí ándrá i'dólé ngalé rî kí ngalé áyū.

²⁰ ïjō 'dī sî, Úpí gā ándrá dó sî 'bá Įṣīrayīlī drī kí 'bá Yŭdā drī kí abe pírí úmgbé, fē ándrá ï'baní drīrima āzila fē kí mērō'bá kí drīlé gá kperē kí ïlīkī agá pírí.

²¹ Úpí la ándrá mŭ 'bá Įṣīrayīlī drī kí anzélé ũpĩ Dāwŭdī drī agá rî sî āmvé 'bo, 'bá Įṣīrayīlī drī uja kí dó Yērōbŭwámŭ Nēbātī ngōpī 'bālē úpí ï'ba drī rú. 'Dā 'bã ũngúkú gá, úpí Yērōbŭwámŭ ce dó 'bá Įṣīrayīlī drī kí drī ũnzí, a'be kí ándrá dó sî ïjō Úpí ïnzījō rî cā āzila fē dó kí ĩzātā āmbógó la ngalé.

²² 'Bá Įṣīrayīlī drī ĩbī kí ándrá ru ïjō ũnzí pírí

Yêrôbũwámũ 'bã ngalé rĩ kí agá, a'be kí ándrá kí ku,

²³ kpere Úpí 'bã kí we agá ĩ'di 'bã drĩlẹ gá rĩ sĩ cécé ĩ'di 'bã ándrá kí bĩlẹ ĩndú lijó àti'bo ĩ'di drĩ Nãbiya kí tị gãsĩ rĩ áni. Ījọ 'dĩ sĩ, ú'du ándrá dó sĩ 'bá Īsīrayīlī drĩ kí āngũ ĩ'ba drĩ agá 'dǎá rĩ sĩ rá, acá kí dó sĩ àtí'bó ru āngũ Āsírīyǎ drĩ gá kpere āndrũ.

'Bá ǎmīyóná ru rĩ rí kí āngũ Īsīrayīlī drĩgá

²⁴ 'Dǎ 'bã ũngúkú gá, úpí Āsírīyǎ drĩ ají dó 'bá ǎmīyóná ru rĩ kí angájó Bǎbũlónĩ gá, Kútǎ gá, Ávǎ gá, Hǎmátĩ gá āzila Sēfārīvāyímũ gá sĩ kí irijó táwũnĩ ǎmbogo Sǎmǎrīyǎ drĩ kí agá 'bá Īsīrayīlī drĩ kí kējĩ gá. 'Du kí dó āngũ Sǎmǎrīyǎ drĩ rá, rí kí dó sĩ u'álé táwũnĩ la ǎmbógó rĩ kí agá.

²⁵ Sǎwǎ 'bá ǎmīyóná ru 'dĩ 'baní ándrá rijó 'dǎá drĩdrĩ rĩ gá, ĩnzĩ kí ándrá Úpí ku, ĩjọ 'dĩ sĩ, Úpí ǎpē ándrá dó sĩ kēmĩ kí tị kí drĩdrĩnĩ gá, kēmĩ 'dǎ uci kí ándrá dó sĩ kí 'bã āzĩ rĩ kí rá.

²⁶ Ījọ 'dĩ sĩ, 'bá ú'dúkọ tị ujílẹpi la lũ dó úpí Āsírīyǎ drĩnĩ, "'Bá ándrá míní ajílẹ irilẹ táwũnĩ ǎmbógó Sǎmǎrīyǎ drĩ kí agá rĩ nĩ kí ĩjọ Ādrónǎ súrú 'dǎ drĩ 'bã lélé 'bã nga kí kí rĩ kí ku, ĩjọ 'dĩ sĩ, ǎpē dó sĩ kēmĩ kí tị kí drĩdrĩnĩ gá. Kí dó sĩ 'bá 'dǎ kí uci ĩ'baní ĩjọ Ādrónǎ 'bã lélé 'bã nga kí kí rĩ kí nǐjọ ku rĩ sĩ."

²⁷ Ījọ 'dĩ sĩ, úpí Āsírīyǎ drĩ fē dó āzítánǎ, jọ, "Lē ĩmi agu átáló ándrá ĩminí arúlẹ àtí'bó ru rĩ kí 'bã āzĩ ǎlu Sǎmǎrīyǎ gǎlẹ vúlẹ, 'bã mụ dó u'álẹ

'dǎǎ, 'bǎ imbá dó sǐ 'bá 'dǎ kí òjò Ǽdrónǎ ǎngũ
'dǎgá rǐ drǐ 'bǎ lǐlǐ 'bǎ nga kí kí rǐ kí sǐ."

²⁸ òjò 'dǐ sǐ ùja dó átaló ándrá arùlé áti'bó ru
Sǎmǎríyǎ gǎlé rǐ kí 'bǎ ǎzí ǎlu la vùlé, mù dó
sǐ u'álé Bètǐlǐ gǎ. Imbá dó sǐ 'bá amùlépi ǎngũ
Sǎmǎríyǎ drǐgá ú'dí 'dǎ kí gbíyǎ sǐ Úpǐ ònzǐjò rǐ
sǐ.

²⁹ Wó átaló 'dǎní tání 'bá 'dǐ kí imbájó rá tí,
sùrú ǎlu ǎlu idé ò'díní í'dǎ ǎdrónǎ ò'didrǐ drǐ 'i,
'bǎ kí ǎdrónǎ ònzò rú ò'baní idélé 'dǎ kí jòkò sǐlé
ǎngũ urugá 'bá Sǎmǎríyǎ gǎ rǐ 'baní ándrá idélé
rǐ kí agá. Sùrú ǎlu ǎlu 'bǎ ǎdrónǎ ò'didrǐ táwùñí
ǎmbógó ò'díní ándrá u'ájó rǐ gǎ.

³⁰ 'Bá Bǎbùlónǐ gǎ rǐ idé kí ándrá ò'baní ǎdrónǎ
Sùkòtǐ Bǐnòtǐ 'i, 'bá angálépi Kútǎ gǎ rǐ idé
kí ò'baní ǎdrónǎ Nǐrǐgǎlǐ 'i ǎzíla 'bá angálépi
Hǎmátǐ gǎ rǐ idé kí ò'baní ǎdrónǎ Ásǐmǎ 'i,

³¹ 'bá Ávǎ gǎ rǐ idé kí ándrá ò'baní ǎdrónǎ
Nǐbázǐ kí Tǎrítákǐ be. 'Bá Sǐfǎrǐvǎyímũ gǎ rǐ
ivé kí ándrá anzǐ ò'badrǐ kí ǎcí sǐ ídétǎjǎ ru
ǎdroña ǎngũ Sǐfǎrǐvǎyímũ drǐ Ǽdrǎmǐlǐkǐ 'baní
Ǽnǎmǐlǐkǐ be.

³² 'Bá 'dǐ 'baní ándrá tání Úpǐ ònzǐ agá rá tí, ùpǐ
kí vǎ 'bá ǎzí kí kí drǐdrǐñǐ gǎ átaló rú jòkò 'dǐ kí
agá sǐ ǎzí ngájó ǎngũ urugá ò'bǎ kí sǐlé rǐ kí agá
sǐ ǎdroña ndúndú rǐ kí ònzǐjò.

³³ Kí Úpǐ ònzǐ rá, wó rǐ kí vǎ ǎdroña ǎzí ò'bǎ kí
idélé kí drǐ sǐ rǐ kí ònzǐlǐ cécé lǎ'bǐ 'bá sùrú ándrá
sǐ kí ajǐjò rǐ kí agálé rǐ 'bǎ kí idélé rǐ ání.

³⁴ Kpǐrǐ ú'dǐ'dǎ kí drǐ átǎ ò'bǎ lǎ'bǐ ídu 'dǎ kí
vú ùbǐ. ònzǐ kí Úpǐ ku jòku ùbǐ kí vǎ òjò ò'dí 'bǎ

azil   r   k   j  ku,   z  t  n     p   'b   f  l   Y  k  'b     'di
'b   r   'dal     s  ray  l   r   'b   anz   'ban   r   k   v   ku.

³⁵   p     c     ndr   d   s   t     c  ma 'b     s  ray  l   dr   k  
abe, f   d     'ban     z  t  n   j  , "  mi   nz   j     dro  a
  z   nd  nd   'd   k   ku, j  ku   mi   v   k   dr  l   g   s  
  'ban     z   ngaj   j  ku anz     midr   k     lj   id  t  n  
ru   'ban   ku.

³⁶ W   l     mi   nz   l     p     ndr     mi anz  l  pi
ang  j     ng   M  s  r   dr   ag  l   t  l     mb  g   r   k  
s     z  la   kp     mb  g   r   k   s   r     y  . L     mi   v  
l     nz  t  n   s     'di dr  l   g     z  la   mi id   id  t  n  
  'd  n     'd  s  .

³⁷ L     'd   p  r   s     mi adru m  k   m  k   s     j     'di
'b   azil     z  la   z  t  n     'di 'b   'b  l   r   k   t  mbaj  .
L     mi   nz   j     dro  a   z   nd   la k   ku.

³⁸ L     mi   v   j     j   t     c  ma m  n     c  l     mi abe
r   dr   g   ku   z  la l     mi   nz   j     dro  a   z   nd   la
k   ku.

³⁹ W   r   la   mi   nz     p     dr  n     midr     'd  s  ,
  'dus  ku   'di l   'b     c  l  pi   mi pal  pi m  r  'b  
  midr   k   dr  g   r   r   'i."

⁴⁰ W   'b     ndr   am  l  pi u'  l  pi   s  ray  l   g   'd  
are k     j   ku, r   la   b   k     ndr   ru   j     'b     ni   du
r   k   id  n   g  .

⁴¹ 'B   'd   'ban   t  ni   p     nz   ag   r   t  , r   k   v  
  dro  a   'b   k   id  l   dr   s   r   k     nz  l     nd  . Kp  re
  ndr     ri   f  l  pi k     r  'b   g   r   k     dro  a id  l  
dr   s   r   k     nz   c  c     'b     y  p  ka 'b   k     ndr   id  l  
r     ni.

18

H  z  k  y   'b     p   naj   Y  d   g   r  

¹ Ílí najó Hōséyā Élá ngópi 'bā ándrá ūpī najó Íṣirayíli gá rī sī, Hēzēkiyā Āházī ngópi acá dó úpí Yúdā drī rú nī.

² Hēzēkiyā la i'dó ūpī nalé 'dī ílí la dó 'dī sī kālī ĩrī drī tōwú. Na ūpī Yērúsālēmū gá ílí kālī ĩrī drī úrômī. Āndrē ándrá Zākāriyā ĭzēpi Ābíyā 'i.

³ Nga ándrá ĭjó pírí múké rī kí Úpí 'bā drīlẹ́ gá cécé áyípi Dāwúḍi 'bā ándrá ngalé rī áni.

⁴ Andi ándrá āngū urugá sī ādroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzījó rī kí rá, aco ándrá ĭdīṇá idélé írá sī rī kí rá āzila aga ándrá i'dá ādróná ūkú ru umvelé Āsérā rī āni idélé gólūdī sī rī kí vū gá. Aco ĩnī i'dá Mūsā 'bā ándrá idélé būrônzī sī umvelé Nēhūšitānī, 'bá Íṣirayíli drī 'bá kí sī āko āĭ ngūlépi vīrī rī kí ivéjó sáwā 'dā gá ĩ'diní ĩnzītāṇá ru rī kpékpe.

⁵ Hēzēkiyā 'bā ándrá ásí Úpí, Ādróná Íṣirayíli drī drī gá rá, ĭjó 'dī sī úpí āzī ūpi Yúdā drī kí agá ĩ'di áni la ándrá dó sī 'dáyū, átā tání ūpi ĩ'di drīlẹ́ gá rī kí agá jōku ūpi ĩ'di vúlẹ́ gá rī kí agá.

⁶ Ībī ándrá ru ĭjó Úpí 'bā ándrá azilẹ́ rī kí agá āzila a'be ándrá ĭjó sī ĩ'di vú bījó rī ku. Mba āzītāṇá Úpí drī ĩ'di 'bā ándrá ĭjó la azijó Mūsā 'bā tī gāsī rī kí tā pírí rá.

⁷ ĭjó 'dī sī Úpí ri ándrá dó sī adrulé Hēzēkiyā be. Āngū ndúndú ĩ'diní ándrá mujó rī kí agá, Hēzēkiyā ri adrulé drīlẹ́ba ru. Mvu ándrá úpí Āsírīyā drī rú rī sī rá āzila gā ándrá āzī ngalẹ́ ĩ'di pálé gá úmgbé.

⁸ Ndē ándrá 'bá Fīlīsītīnī drī kí ā'dī sī rá āzila ra āko ĩ'badrī kí angájó tōrómẹ́ werená rī kí agá

cajó táwũnĩ ãmbógó rĩ agá ãzıla ndě ándrá 'bá táwũnĩ Gázã drĩ agá rĩ kí ala gá ãndĩ 'bá ãngũ ã'di 'bã andre gá lõkókõrĩ gá rĩ kí abe.

⁹ Ílĩ sujó Hẽzẽkiyã 'bã ándrá ùpĩ najó rĩ sĩ, Hõsãyã Èlã ngõpĩ na dó ùpĩ Įsırayılĩ gá ílĩ ázırĩ, úpĩ Āsırĩyã drĩ Sãlĩmãnesã amũ andrá ãsĩkárĩ ã'didrĩ kí abe sĩ ã'dĩ 'dijó 'bá Įsırayılĩ drĩ táwũnĩ ãmbógó Sãmãrĩyã drĩ agá rĩ kí abe ãzıla ce dó sĩ táwũnĩ ãmbógó Sãmãrĩyã drĩ cí.

¹⁰ Ílĩ kí mụ alilẽ na 'bo úndẽ dó 'bá Įsırayılĩ drĩ táwũnĩ ãmbógó Sãmãrĩyã drĩ agá rĩ kí rá, 'dĩ sĩ Hẽzẽkiyã na dó ùpĩ Yúdã gá ílĩ ázıyá ãzıla Hõsãyã dó 'dĩ sĩ ùpĩ gá Įsırayılĩ gá ílĩ úrõmĩ.

¹¹ Úpĩ Āsırĩyã drĩ 'dũ ándrá 'bá Įsırayılĩ drĩ kí agulẽ píri mãbũsũ gá Āsırĩyã gá ãzıla fẽ kí u'álẽ Hãlãhĩ gá, Hãbõrĩ gá 'dĩ Gõzãnĩ gá ãzıla táwũnĩ ãmbógó Mẽdiyã gá.

¹² Įjõ 'dĩ idẽ ándrá ru ãni la 'bá Įsırayılĩ drĩ 'bã kí ándrá gãjó Úpĩ, Ādrõnã ã'badrĩ tĩ arejó úmgbẽ, ã'banĩ ándrá tĩ icĩma ã'di 'bã icilẽ ã'ba abe ãzıla ãzıtãnã ándrá Úpĩ 'bã fẽlẽ ãtĩ'bó ã'didrĩ Mũsã rũsĩ rĩ kí gãjó píri úmgbẽ rĩ sĩ.

Sẽnãkẽribũ 'bã ã'dĩ 'dijó Yúdã be rĩ

¹³ Ílĩ mụdrĩ drĩ sujó úpĩ Hẽzẽkiyã 'bã ándrá adrujó ùpĩ gá rĩ sĩ, úpĩ Āsırĩyã drĩ Sẽnãkẽribũ amũ ándrá ã'dĩ gá 'bá Yúdã drĩ 'ba rũ, 'dũ ándrá dó sĩ táwũnĩ Yúdã drĩ andre celẽ bõrõ ũkpó sĩ rĩ kí píri rá la táwũnĩ ãmbógó Yẽrũsãlẽmũ drĩ 'i.

¹⁴ Įjõ 'dĩ sĩ, úpĩ Yúdã drĩ Hẽzẽkiyã pẽ dó ı'dũkõ tĩ úpĩ Āsırĩyã drĩ ní táwũnĩ Lãkısĩ gãlẽ jõ, “Ánga

ijō ūnzí rá, mí a'be ā'dī 'dīnā má be rī cā, ma dó ijō míní lēlé má idé rī ūfē rá.” Úpí Āsírīyā drī umvi úpí Yūdā drī Hēzēkíyā ní 'bā ūfē sīlīvā kíļō 10,000 āzila gólūdī kíļō 1,000.

¹⁵ Úpí Hēzēkíyā fē ándrá dó sī ī'diní sīlīvā jó Úpí drī agá rī kí sīlīvā īrá lícó úpí drī agá rī kí abe pírí.

¹⁶ Sávā 'dā sī Hēzēkíyā ūwí dó gólūdī kējī tī sī fijó jó Úpí drī agálé rī 'bā fūrēmū ūrū'bá gá rī kí pírí, gólūdī sī īdīnā ī'dīlē ī'didrī lícó agá rī kí ūrū'bá asejó rī kí abe fēlé úpí Āsírīyā drī Sēnākēribū drī īndī.

¹⁷ Wó úpí Āsírīyā drī pē ándrá dó sī āsīkārī ū'bí kí tī āsīkārī āmbogo na ā'dī gá ūkpó la kí abe angájó Lākísī gá rī sī mujó ā'dī 'dijó Hēzēkíyā be Yērúsālēmū gá. Kí mụ calé Yērúsālēmū gá 'bo, āsīkārī āmbogo utu kí dó pá gērī tī gá 'dāā ānirú dūkānī 'bá bōngó ūjīlēpī rī 'ba drī kí andre gá gērī sī mujó īyī galé drī sī rī 'bā wókō úrú rī gálé ru.

¹⁸ 'Dā 'bā ūngúkú gá, pē kí dó āsīkārī āmbogo Āsírīyā gá la kí tī sī mujó úpí Hēzēkíyā 'i umvejó, wó Hēzēkíyā uja dó āsīkārī āmbogo na la kí tī pēlé sī ijó jojó ī'ba abe. Āsīkārī āmbogo ándrá tī pēlé rī kí; Īlīyākímū Hīlīkíyā ngópi ándrá āmbógó lícó úpí drī agá rī 'i, Sēbínā ándrá kārānī rú rī 'i āzila Ásāfū ngópi Yówā ándrá āwí úpí drī kí ūsīlé rī 'i.

¹⁹ Āmbógó āzī ālu Āsīkārī Āsírīyā drī kí agá la jo, “Ījo Hēzēkíyā ní úpí ūkpō trū Āsírīyā drī jo, 'Ā'du ijō fē úpí Hēzēkíyā 'bā ásī ní mbajó ūkpó

ru nĩ yã?’

²⁰ Mí ũrã ñjọ míní jolé tị sị á'dùsĩ rĩ la ălĩgõ ăzĩla ũkpó sị ă'dị 'dijó rĩ ndē rá yã? 'Bá ăzí míní ũrălé kí amú ñmí ăză kolé ăsĩkărĩ kí sị sị ăsĩkărĩ Ăsĩrĩyă drị kí drị tējó ă'dị sị rá la kí cí yă?

²¹ Índre, ănĩ rá í'bă ñmí ăsị ăsĩkărĩ Mĩsĩrĩ drị kí drị gá, wó ĩ'di adru cécé míní ñmí ătĩjő ũzú sị túré ru rĩ ăni, icó nŭlé rá ăzĩla ĩ'di ñmí drị sô rá, úpí Mĩsĩrĩ drị la bāsĩ 'bá pírí ăsị tĩlėpi ĩ'di drị gá rĩ kí ũsô 'dĩ 'bă ăni.

²² Wó ĩdrĩ tání jọ la mání, 'Ă'bă ăsị ămadrĩ Úpí, Ădróná ămadrĩ 'bă drị gá,' wó úpí Hězėkíyă ĩ'di ăndrá 'bāsĩ vâ 'bá Ădróná 'dĩ u'dálėpi rĩ 'i. Andi ăndrá vâ ălĩtărĩ sılé ăngŭ urugá rĩ kí agá sị ădroŋa ĩnzô rú rĩ kí ĩnzĩjő rĩ kí rá ăzĩla 'bă ăndrá ăzĩtáná 'bá Yúdă drị 'baní pírí lú sị Ădróná ĩnzĩjő ălĩtărĩ Yėrŭsălėmŭ gá rĩ agá.

²³ ĩmí amú, ĩmí icí tị úpí Ăsĩrĩyă drị be, ĩdrĩ ăsĩkărĩ ăzí ũcėlėpi fărásĩ sị la kí ịsŭ ăsĩkărĩ ĩmidrĩ kí agá 'dăă 2,000 rá, ma ĩminí fărásĩ kí fě kí kălăfe sị rá.

²⁴ Ăsĩkărĩ la mĩ ăni werená 'dĩ kí sị, mí icó ñjọ ũrălé sị ă'dị 'dijó átă ăsĩkărĩ mădrĩ tị ălu ăsĩkărĩ ămbógó ălu la 'bă drị celé nĩ la kí abe ku átă úpí Mĩsĩrĩ drị drị tání míní gărĩ ă'dị drị kí fě ăsĩkărĩ cėlėpi fărásĩ sị rĩ kí abe rá tí.

²⁵ ĩminí ũrăjő la rĩ sị, ăma amú ăngŭ ĩmidrĩ gbejő ăzĩla ĩlĩkĩjő Úpí 'bă tị kóru yă? Úpí 'bă ămgbă rĩ jọ ămaní, 'ĩmŭ ăzĩla ĩmí ĩlĩkĩ Sŭrŭ 'dă rá rĩ gá nĩ.' ”

²⁶ 'Dă 'bă ũngúkú gá, ĩlĩyăkímŭ Hĩlĩkíyă ngópi

'i, Sēbínā 'i āzila Yówā 'i jọ kí dó āmbógó angálépi Āsírĩyā gá rĩ ní, “Āmbógó, ijọ āmaní ijọ tị Ārāmáyĩkĩ drị āma 'bá were 'dĩ 'bā kí icolé vālé nĩ rĩ sī, ijọ āmaní ijọ Ībūrānĩyā tị sī ku, 'bá pírí kí mụ ijọ 'dĩ arelé ĩndĩ ku rá.”

²⁷ Wó āmbógó Āsírĩyā rú rĩ umvi ĩ'baní, “Āmbógó mádrị lē 'bá pírí Yērúsālēmũ gá 'dā rĩ 'ba are kí ijọ 'dĩ rá adru ĩmi lú are la ĩmi 'i á'dũsĩ la ku. Āmbógó lē 'bá pírí 'bā nĩ kí rá ĩdrĩ tị ici āma abe ku, āma mụ táwũnĩ āmbógó 'dĩ andilé rá. Ābĩrị la mụ 'bá kí fúlé āzila ĩyĩvĩ la mụ kí ndélé, kí dó sī ru ĩzē na āzila ru údré mvu.”

²⁸ 'Dā 'bā ũngúkú gá, 'bá āmbógó Sēnākēribũ 'bā tị āpēlé rĩ nga ụrụgá āzila 'i'dó dó uzalé Ībūrānĩyā tị sī, “Īmi are drị ijọ úpí sùrụ Āsírĩyā drị 'bā jolé ĩminí 'dĩ 'i!

²⁹ Jọ íni, lē úpí Hēzēkíyā 'bā ulé jō ĩmi ku. Icó ĩmi palé úpí Āsírĩyā drị drị gá rĩ sī ku.

³⁰ Lē Hēzēkíyā 'bā ulé jō ĩmidrị sī jojọ la Úpí la 'bā mụ ĩmi palé úpí Āsírĩyā drị 'bā drị gá rĩ sī rá la ku.

³¹ Īmi are jō Hēzēkíyā tị ku, úpí Āsírĩyā drị jọ, 'Īmi āfũ táwũnĩ agalé rĩ sī āmvé, āzila ĩmi idé tị icíma ásí ĩgbē drị má be. Ma dó sī fē la 'bá ālu ālu la dó sī ife ífí zābībũ drị āzila úlúgó ife drị āfũlẹpi ĩ'didrị ámvu agá rĩ kí na āzila ĩmi dó sī mụ ĩyĩ mvulé ĩyĩ ĩmi āmgbā rĩ 'baní galé nĩ rĩ kí agá.

³² 'Dā 'bā ũngúkú gá, ma dó amụ ĩmi 'dulé agulé āngũ ĩmidrị 'dĩ áni la gá, āngũ āná trũ, wáyĩnĩ trũ, āngũ íná trũ, zābībũ trũ, āngũ

mīzēyītū ife trū āzīla ānū trū la gá. Īpē ĩminí ídri áyu, ĩpē jō ĩminí drā ku. ĩmi are jō ĩjō Hēzēkíyā 'bā sī ĩmi uléjō ĩ'di 'bāsī jojó la, “Úpí la 'bā ĩmi pa rá rī ku.”

³³ Ādroṇa āzī sūrū āzī 'dī kí agá icólépi 'bá kí palépi úpí Āsírīyā drī drī gá rá la kí cí yā?

³⁴ Ādroṇa Hāmátī 'badrī Ārīpádī be rī, Sēfārīvāyímū 'badrī Hénā be āzīla Ívā trū rī kí dó íngölē yā? Pa kí Sāmāríyā áma drī gá rī sī rá yā?

³⁵ Ādroṇa pírí kí agá 'dā ādrónā āzī sūrū ĩ'didrī palépi áma drī gá rá rī dó íngō 'i? Īlū lú mání āzīla ālu. Ā'du ĩjō la dó fē la míní ūrājó la Úpí icó dó Yērúsālēmū palé áma drī gá rá rī gá nī yā?’ ”

³⁶ Wó 'bā ĩyāṇā kí dó pírí tūtú, umvi kí ĩjō āzī ku céce úpí Hēzēkíyā 'bā ándrá jolé ĩ'baní rī áni.

³⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Īlīyākímū Hīlīkíyā ngópi 'bá úpí drī lícō agá rī 'bā drīlē ru rī 'i, kārānī Sēbínā 'i āzīla Yówā Ásāfū ngópi trū asi kí dó ĩ'bā bōngó kí ũcōgō sī rá, āzīla mū kí dó ĩjō āmbogo Āsírīyā drī 'bā kí jolé 'dī kí lūlé Hēzēkíyā nī.

19

Hēzēkíyā 'bā āzākoma zijó Úpí 'bā tī gá rī

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Hēzēkíyā la dó mū ĩjō 'dī arelé 'bo, uce dó bōngó ĩ'didrī kí rá, sū dó gūṭīyā āzīla fī dó jó Úpí drī gálé.

2 Pē dó Īlīyākīmū 'bá āmbógó ru lícó úpí drī agá rī kí tī, Sēbīnā kāránī rú rī 'i āzila ātalo drīlé ru rī kí abe Nábī Īsáyā Āmózī ngópi rú.

3 Jọ kí dó ĩ'diní, "Úpí Hēzēkiyā jọ, Ụ'dụ āndrū 'dī ĩ'di ụ'dụ ūcōgō āni la, ụ'dụ sī uzájó 'bá drī gá ímbátáná ru la āzila ụ'dụ sī drīnzá ịsújó la. Āma kí cécé ūkú sáwā ĩ'diní ngótí tījó rī 'bā cajó rá wó ūkpō la 'bā cajó sī ngótí zujó ku rī āni.

4 Úpí Āsírīyā drī āpē āsīkārī āmbógó ĩ'didrī tī sī amújó Ādróná ídri rī u'dájó. Lē Úpí ĩmidrī 'ba are ú'dáná sī ĩ'di u'dájó 'dī 'i āzila 'bā fē drīrima 'bá ĩ'di u'dálépi rī 'baní rá. Ịjọ 'dī sī ĩzi Úpí, Ādróná ĩmidrī 'bá āmadrī ĩmbí acelépi rī 'baní."

5 Āti'bo úpí Hēzēkiyā drī kí dó mụ ụ'dúkó tī sī kí tī āpējó ātrūnī rī lūlé Īsáyā ní 'bo,

6 Īsáyā jọ dó ĩ'baní, "Ịjọ āmbógó ĩmidrī ní, Úpí jọ, 'Īmi idé ụrī sī ịjọ ĩminí arelé āti'bo úpí Āsírīyā drī 'bā kí sī áma u'dájó 'dī kí sī ku.

7 Īmi are drī! Ma mụ úrindí āzī 'bālé Sēnākēribū agá, ĩ'di dó sī ụ'dúkó tī āzī jolépi la úlē ĩ'di ĩ'didrī súrú gālē 'dā rī are, ịjọ 'dī sī ĩ'di dó gō súrú ĩ'didrī gālē vúlē āzila ma dó sī fē la ála ĩ'di lị āngū ĩ'didrī gá 'dāá ménéná sī rá.' "

8 Āsīkārī āmbógó la dó mụ arelé la úpí Āsírīyā drī a'be táwūnī Lākísī 'bo, a'be dó táwūnī āmbógó Yērūsālēmū drī rá āzila ịsú úpí Āsírīyā drī la dó ā'dí 'dī 'bá táwūnī Lībīnā gá rī kí abe.

9 Ụ'dúkó tī ca dó úpí Āsírīyā drī rú jojọ la āsīkārī Mīsīrī drī úpí Tīrīhákā ándrá tilé Ịtópīyā gá rī la mụ amúlé ā'dí 'dilé ĩ'ba abe. Úpí

Sēnākēribū la dó mu ijō 'dī arelé 'bo, fē vā ū 'dūkó
tī úpī Yūdā drī Hēzēkiyā rū jo,

10 “Ījō úpī Hēzēkiyā ní, ‘Lē ijō āzī 'bā ulé mi
jojó la Ādróná míní ásī 'bājó drī la gá 'dī icó
táwūnī āmbógó Yērúsālēmū drī fēlé úpī Āsírīyā
drī drīgá ku íni la ku.’

11 Īnī átā ijō ūpi Āsírīyā drī 'bā kí idélé sūrú
pírí ĭ'bā kí sī mujó ā'dígá rī 'barú rī kí lóló. Īlīkī
kí 'bá sūrú 'dā kí agá lēlépi kí atrilēpi rī kí píri
rá. Mí ūrā mi ími pa rá yā?

12 Má áyīpīka Īlīkī kí ándrá 'bá táwūnī Gōzānī
gá, Hārānī gá, Rēzēfī gá āzīla 'bá píri Ēdēnī gá
ándrá u'álēpi táwūnī Tēlāsārī gá rī kí abe rá, wó
ādroṇa āngū 'dī kí agá rī pa kí ándrá 'bá 'dī kí
Āsírīyā drīgá gērī sī ku.

13 Ā'du idé ándrá ru úpī Hāmátī drī 'barú
úpī Ārīpádī drī be nī? Ā'du idé ándrá ru ūpi
Sēfārīvāyīmū drī, Hénā drī āzīla Ívā drī kí abe
nī?”

Hēzēkiyā 'bā Ādróná zijó rī

14 Úpī Hēzēkiyā la dó mu wārāgā a'ílē 'bá
ajilēpi la rī 'badrī rī sī āzīla ĭ'di dó mu lālē la
'bo, mu dó Jó sī Ūpī ĩnzījó rī agá, aja dó wārāgā
'dī Ūpī drīlē gá.

15 Hēzēkiyā zī dó Úpī 'i, “Úpī, Ādróná Īsīrayīlī
drī rilēpi úmvúke ūpī drī kērúbī kí drīdrīnī gá rī
drī gá rī, Ādróná, mi ūpī ūnókú drī gá 'dā rī kí
drīlē gá píri mi 'i. Mí ū'bā 'bū kí ūnókú be mi 'i.

16 Úpī, mí are āma, mí are ijō āmaní zīlē ími
tīgá rī 'i. Úpī, mí ajá drī tī āmarú 'dōlé āzīla mí

andré drĩ ãma. Mí are drĩ ïjó Sēnākēribũ 'bã sĩ
 ãdróná ídri rĩ ími u'dájó 'dĩ 'i.

17 Ûpĩ, ï'di ãndá, ùpi Āsírĩyā drĩ andi kí sùrú
 'dĩ kí āngũ ï'badrĩ kí abe píri rá.

18 U'bé kí ándrá sùrú 'dĩ kí 'bã ādroṇa kí ācí
 agá ve kí dó sĩ rá, ā'dusĩku adru kí ándrá ādróná
 ku. Kí ándrá 'bāngá ādróná 'bá 'bá ru rĩ 'bã idélé
 ife sĩ āzila írā sĩ rĩ kī. ïjó 'dĩ sĩ andi kí ándrá dó
 sĩ rá.

19 Wó ú'di'da Ûpĩ, Ādróná āmadrĩ, ípa āma úpĩ
 Āsírĩyā drĩ drĩgá, ïjó 'dĩ sĩ ùpĩ píri ùnókú drĩ gá
 'dā rĩ kí dó sĩ nĩ la rá, Ûpĩ, mi Ādróná ru mi 'i
 á'dusĩ.”

*Īsáyā undrĩ ïjó á'déṇá úpĩ Sēnākēribũ drĩ drĩ
 gá*

20 'Dā 'bã ũngúkú gá, nábĩ Īsáyā Āmózĩ ngópi
 fē dó ú'dúkó úpĩ Hēzēkíyā ní, jò, 'Dĩ ïjó Ûpĩ,
 Ādróná Īsīrayīlĩ drĩ 'bã jolé rĩ 'i, “Má are ïjó míní
 zilé áma tīgá úpĩ Āsírĩyā drĩ Sēnākēribũ 'bã ïjó
 sĩ rĩ rá.

21 'Dĩ ïjó Ûpĩ 'bã jolé ï'di drĩ gá rĩ 'i;
 “ ‘Zīyónĩ ĭzépĩ drĩ ru icílēpi ágóbĩ be ku rĩ
 ngũ mi ũnzĩ āzila ï'di ími u'dá u'dā,
 Yērūsālēmũ ĭzépĩ la
 ru drĩkā yā idemará ru ï'dinĩ ími ndre agá
 apá agā.

22 'Bá míní u'dalé āzila rú lā izajó rĩ ā'di 'i yā?
 'Bá míní ími ú'dúkó ingajó drĩ la gá
 āzila míní ími mīfĩ nŕĩjó drĩ la gá āfó sĩ rĩ ï'di ā'di
 'i?
 ï'di 'bá Ālá Īsīrayīlĩ drĩ 'i!

23 Mí u'dá Úpí 'i

 ãtí'bó mídrĩ kí tị gâsĩ
 ãzıla íjọ,

 “Gárĩ ã'dĩ drị mádrị ù'bí rĩ kí sĩ,
 átụ 'bé wílíwílí rĩ kí drị gá,
 ãngũ urugá Lébãñõñĩ drịgá.

Má ulí márígó drị la gá ãzo-ãzo rĩ kí
 ife ãzí ãzo báwũ ru rĩ kí abe vũ gá,
 áfí ãngũ ì'didrị álí 'dĩ kí agá,
 mĩrị ì'di drị múké rĩ kí agá.

24 Mí acá ándrá ãfó sĩ, íjọ dó sĩ íga ándrá ãyị kí
 ãmíyọ́nǎ ãngũ gá
 ãzıla ímvu ãyị angájó ãyị míní ándrá galé rĩ
 kí agá

 ãzıla íjọ vâ ãyị mĩrĩ umvelé Náyĩlĩ rĩ drị nzụ
 ándrá
 ãsíkárĩ mídrị 'baní alijó ala gâsĩ rĩ sĩ.”

25 Sēnākēribū, ínị má itú ándrá íjọ 'dĩ kí idu rĩ
 gá ku yā?

 Má itú ándrá íjọ mání ú'di'da fēlé 'bã idé kí
 ru 'dĩ kí idu.
 Áfē ándrá míní ũkpó sĩ táwũñĩ andre celé bōrō
 ũkpó sĩ cí rĩ kí

anujó rá ãzıla írã la kí ũdrōjọ ãngũ ãlu gá.

26 Íjọ 'dĩ sĩ 'bá alagá rĩ acá kí dó ũkpó kóru,
 ũrĩ rụ dó kí cí ãzıla nĩ kí dó kí ã'du idé yā rĩ
 gá ku.

 Acá kí dó ãzĩ kóru cécé ásé ání
 cécé ibibị ārūlépi ú'dí atulé pá sĩ gbōñǎ ru
 rĩ ání,

kí cécé ásé angálépi jó drị gá
 ĩtúkã drĩ aká 'bo kí 'i rá rĩ ání.

27 Wó áñĩ íjọ ímí drị gá lóló,

ijó pírí míní idélé rĩ kí ãngũ ndú ndú míní
acíjọ rĩ kí abe,
ãzıla ánĩ ùmbā míní rùlé mání rĩ íngōpí yā
rĩ rá.

28 Míní ùmbā rùjọ mání rĩ sī
ãzıla ijọ ùnzĩ míní ngalé rĩ 'bā kí acájọ áma
bílẹ́ gá rá rĩ sī,

ma mụ gōlĩ mádrĩ sī ími gīlé ùmvu gá
ãzıla ma ími tị ícì aya mádrĩ sī,
ma mụ ími fēlé gōlé vùlé gērĩ ándrá míní amújọ
rĩ gāsĩ.' "

29 'Dā 'bā ùngúkú gá, nábĩ Ísáyā jọ dó Hēzēkíyā
ní, "'Dĩ ijọ icélépi la Úpí la mụ táwũnĩ ãmbógó
'dĩ tãmbalé úpí Āsírĩyā drĩ drĩ gá rá rĩ 'i. Ílĩ 'dĩ sī
mì mụ ãkónā angálépi ì'di sī cénĩ rĩ kí nalé. Ílĩ
ìrĩjọ rĩ gá, mì mụ ãkónā agbélépi ãkónā ándrá
salé ílĩ drĩdrĩ rĩ drĩ ụrụ'bá gá rĩ kí nalé. Wó ílĩ
najó rĩ gá mì dó mụ ãkónā salé, ãkónā lālẹ́, mì
mụ ãkónā kí salé ámvù zābībũ drĩ agá ãzıla mì
dó ãka la kí na.

30 Wó 'bā Yúdā drĩ ìmbĩ acelépi rĩ kí mụ adrulé
cécé ife ízókí sōlépi mgbì vũ gálẹ́ ãzıla ífí kalépi
urugá rĩ áni,

31 ã'dusĩku 'bā mádrĩ ìmbĩ acelépi rĩ kí mụ
ru irélé angájọ Yẹrúsālẹmũ gá, ãzıla angájọ 'bé
Ziyónĩ gá. Ijọ 'dĩ la ru idé íni la Úpí ùkpó 'dípì
'bā lẹjọ la 'bā idé ru rĩ sī.

32 "Íjọ 'dĩ sī Úpí jọ ijọ úpí Āsírĩyā drĩ drĩ gá íni;
"Úpí Āsírĩyā drĩ icó filé táwũnĩ Yẹrúsālẹmũ drĩgá
ku,
jòku icó 'é gbẹlé ala gálẹ́ ku.

Icó átã táwũñĩ Yẽrúsālẽmũ drĩ celé sĩ ã'dĩ 'dijó
ĩ'di be ku.

³³ Cécé mání adrujó Úpí 'i rĩ áni, úpí Āsírĩyã drĩ
la mụ gólẽ gẽrĩ ãlu ãlu ĩ'dinĩ ándrá amũjó
rĩ gãsĩ ãzĩla icó filé táwũñĩ Yẽrúsālẽmũ drĩ
agálẽ ku.

³⁴ Ma mụ táwũñĩ 'dĩ tãmbalẽ
áma ijó sĩ ãzĩla áti'bó mádrĩ Dãwũdĩ 'bã ijó
sĩ."

³⁵ Inĩ 'dã sĩ, mālāyíkã Úpí drĩ fi dó kámbĩ
ãsĩkárĩ 'bã Āsírĩyã drĩ 'badrĩ agá ãzĩla ụ'dĩ dó
ãsĩkárĩ ĩ'badrĩ kí 185,000. Āsĩkárĩ Āsírĩyã drĩ
ụ'dĩlẽ ku rĩ kí mụ angálẽ ụ'bũtĩ sĩ 'bo, isụ kí ãvũ
aco dó 'bãngá ru ãngũ pírĩ agá 'bárã-'bárã.

³⁶ 'Dã 'bã ũngúkú gá, úpí Āsírĩyã drĩ
Sẽnākēribũ gō dó sũrũ ĩ'didrĩ agálẽ vúlẽ, mụ dó
sĩ u'álẽ táwũñĩ ãmbógó Nĩnẽvẽ gá.

³⁷ Ụ'dụ ãzĩ ãlu úpí Sẽnākēribũ ri ãdróná ĩ'didrĩ
Nĩsĩrókĩ ĩnzĩlẽ, ĩ'di 'bã ngópĩka ĩrĩ Ādrāmēlẹkĩ afĩ
kĩ Sãrēzērĩ be ãzĩla 'dĩ kí dó ĩ'di ménẽná ĩ'didrĩ kí
sĩ káyĩ rá. Apá kí dó ãngũ Ārārátĩ gá ãzĩla ngópĩ
Ēsārĩhádōnĩ acá dó úpĩ ru ĩ'di kējĩ gá nĩ.

20

Āyánĩ Hẽzẽkíyã rulépi rĩ

¹ Sãwã ãzĩ vúlẽ gá Hẽzẽkíyã a'dé dó ãyánĩ rú
ũnzĩ-ũnzĩ ãzĩla Nábĩ Īsáyã Āmózĩ ngópĩ mụ dó
sĩ ĩ'di ndrelẽ. Jọ dó sĩ úpĩ Hẽzẽkíyã nĩ, "'Dĩ ijó
Úpí 'bã jolẽ rĩ 'i. Lẽ mí itú ijó mídrĩ lịcọ agá rĩ kí
bábã ã'dusĩku mi mụ drālẽ rá. Āyánĩ ími rulépi
'dĩ icó walẽ ku."

2 Hēzēkíyā la mụ ịjọ 'dĩ arelé 'bo, uja dó tị bōrō gālẹ ru āzıla zị dó sị ịjọ Úpí tị gá,

3 “Úpí, mí agá drị ịjọ mání sáwā pírí sị ịjọ mídrị kí vù ùbịjọ āzıla mání ímí mịfị gá ịjọ múké rĩ kí ngajó rĩ kí fò!” 'Dā 'bā ùngúkú gá, Hēzēkíyā ásí ce dó rá āzıla i'dó dó awálẹ āzákírílílí ru.

4 Wó Ísáyā alị drị lịcọ 'a úpí drị ágágá rĩ ku rú, ụ'dúkọ angá Úpí drị jọ,

5 Ísáyā, ịgō vúlẹ Hēzēkíyā 'bá mádrị kí 'bā drịlẹ ru rĩ rú. Ịjọ ị'díní, “Úpí, Ādróná mí áyípi Dāwúđị drị jọ íni: ‘Má are ịjọ míní zílẹ rĩ rá āzıla ándre mịndrẹ míní ùsùlẹ rĩ rá. Ma mụ ímí adrílẹ āyánĩ ímí ụrụ' 'bá gá 'dĩ agá rá āzıla ụ'dụ na vúlẹ gá mí mụ mụlẹ jọ Úpí drị agá rá.

6 Ma mụ ílị āzị kí ù'bālẹ míní ílị mụdrị drị tōwú sị adrujọ ídri rú āzıla ma mụ ímí palẹ táwũnĩ 'dĩ be úpí Āsírīyā drị drịgá rá. Ma mụ táwũnĩ āmbógó 'dĩ tāmبالẹ rú mádrị tāmبالjọ āzıla rú ātí'bó mádrị Dāwúđị drị be.’ ”

7 'Dā 'bā ùngúkú gá, Ísáyā jọ dó ātí'bó Hēzēkíyā drị ní, “Mí adị úlúgó āka āzıla ífu dó ị'di āngū kūrútẹ ru rĩ kí mịfị gá.” Idé kí dó ịjọ 'dĩ kí 'dĩ 'bā ání rá, Hēzēkíyā adrí dó sị āyánĩ 'dā gá rá!

8 Hēzēkíyā zị ándrá Ísáyā 'i vúlẹ léru, “Āko icelépi la Úpí la mụ áma adrílẹ rá āzıla ma dó sị mụ mụlẹ Jọ Úpí drị agálẹ ụ'dụ na vúlẹ gá rá cécé ị'di 'bā azílẹ rĩ ání rĩ dó ā'du?”

9 Ísáyā umvi dó Hēzēkíyā ní, “'Dĩ ịjọ ícétáná ru Úpí 'bā mụlẹ fēlẹ sị icéjọ la míní ịjọ ị'di 'bā azílẹ rĩ la ru idé rá rĩ 'i. Ílẹ índríléndrị ịtụ 'delépi rĩ

drī 'bā mụ drīlê gâlê ru pá mụdrī jōku 'bā mụ ũngúkú gâlê ru pá mụdrī yā?"

¹⁰ Hēzēkiyā umvi, "Índriléndri la sáwā pírí sī mụ drī gâlê ru, 'dā adru íjō āzī mbalépi mba mbā la ku. Wó lē rá la ífē 'bā mụ vúlê lérú pâlê mụdrī sī."

¹¹ Íjō 'dī sī, nábī Īsáyā zī dō Úpí 'i sī íjō 'dī idéjō, Úpí fē dō sī índriléndri ĭtú 'delépi rī drī ní mụjō vúlê lérú pá mụdrī.

Hēzēkiyā 'bā āmụ Bābūlōnī gá rī kí a'íjō rī

¹² Sáwā ālu 'dā sī, úpí Mērōdākī-Bālādānī 'i 'dī Bālādānī 'bā ngópī pē dō wárāgā tī āzila āko āzī fētájá ru la kí abe Hēzēkiyā rú, ā'dusīku are ándrá íjō āyānī Hēzēkiyā 'i rúlépi rī drī gá rá.

¹³ Hēzēkiyā a'ī āmụ tī āpēlê 'dī kí rá āzila i'da ĩ'baní āko tāmبالé jō sī āko kí tāmبالó rī agá kí pírí rá. Sílīvā, gólūdī kí, āko ājī trū vīrī rī kí, ā'du ālá rī kí abe, āngū sī āko ā'dī 'dijó rī kí tāmبالó rī āzila āko pírí ĩsúlê jō sī málī kí tāmبالó rī agá rī kí málī ala gá rī kí abe. Āko āzī Hēzēkiyā drī jōku āngū ĩ'dinī ūpī najó rī agá 'dāá ĩ'di 'bā i'dalé 'bā 'dī 'baní ku la 'dáyū.

¹⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá, nábī Īsáyā mụ dō Hēzēkiyā rú āzila zī ĩ'di, "'Bá 'dā jō kí míní ā'du íjō āzila āfū kí íngōlé?"

Hēzēkiyā umvi dō ĩ'dinī, "Āfū kí āngū álī gá. Āfū kí Bābūlōnī gá."

¹⁵ Nábī Īsáyā zī dō ĩ'di, "Āko ĩ'baní ndrelé jō mīdrī ūpī drī agá 'dāá rá rī kí dō ā'du?" Hēzēkiyā jō ĩ'dinī, "Má i'da ĩ'baní málī mádrī kí pírí, āko āzī mání i'dalé ĩ'baní ku la dō sī 'dáyū."

¹⁶ 'Dã 'bã ũngúkú gá, nábĩ Ĩsáyã jọ dó Hězěkiyã ní, “Mí are drĩ ĩjọ Úpĩ 'bã jolẹ 'dĩ 'i;

¹⁷ Āndá-āndá ru sáwã āzĩ la mụ acálẹ rá, āko pírĩ lịcọ mídrĩ ùpĩ drĩ agá 'dĩ kí āzĩla āko pírĩ ùpĩ ímĩ drĩlẹ gá rĩ 'bã kí ándrá tāmبالé acájọ kpere āndrũ 'dĩ kí abe, 'bá Bābũlónĩ gá rĩ kí dó mụ kí 'dulẹ pírĩ rá. Mí dó mụ acelẹ āko āzĩ kóru.

¹⁸ Anzĩ āzĩ āfũlẹpĩ ímĩ āmgbā rĩ rụ rĩ kí ála mụ kí 'dulẹ agulẹ āmíyóná 'bã āngũ gá āzĩla ála kí fẹ acálẹ āgọbĩ acolẹ rá la kĩ rú lịcọ úpĩ Bābũlónĩ drĩ drĩ agá.”

¹⁹ Úpĩ Hězěkiyã ũrā 'bāngá ĩjọ 'dĩ 'bã ífĩ ásị ĩgbẹ la dó mụ adrulẹ sáwã ínĩ adrujọ ídrĩ rú rĩ kí agá pírĩ cí ínĩ, ĩjọ 'dĩ sī umvĩ dó Ĩsáyã ní jọ, “Ījọ Úpĩ drĩ mínĩ jolẹ 'dĩ ĩ'dĩ múké. Ásị ĩgbẹ āzĩla tāmبالá icó dó adrulẹ sáwã mánĩ adrujọ ídrĩ 'dĩ kí agá ĩdĩ ku yā?”

²⁰ ĩjọ Hězěkiyã 'bã ngalẹ rĩ kí ũkpō ĩ'didrĩ kí abe, ĩjọ ĩ'dínĩ 'bũ ĩyĩ drĩ gajọ āzĩla lřrọ gajọ sī ĩyĩ ajĩjó táwũnĩ agá rĩ kí abe úsĩ kí búkũ sī ĩjọ ùpĩ Yúdā drĩ 'badrĩ kí sījọ rĩ agá cí.

²¹ Hězěkiyã drā dó rá, ĩsĩ dó ĩ'dĩ átépika kí abe āzĩla ngópĩ Mānásē acá dó úpĩ ru ĩ'dĩ kẹjĩ gá nĩ.

21

Mānásē 'bã ùpĩ najó Yúdā gá rĩ

¹ 'Dã 'bã ũngúkú gá, Mānásē acá dó úpĩ ru Yērúsālēmũ gá 'dĩ sī ílĩ la mụdrĩ drĩ ĩrĩ. Na dó sī ùpĩ 'dāā ílĩ kālĩ tōwú drĩ tōwú. Āndrē 'bã rụ ándrá Hěfzĩbā 'i.

² Nga ándrá ĩjó ũnzí la Úpí 'bā drīlẹ́ gá. ĩjó ũnzí ĩ'diní ngalẹ́ rī ĩ'di ĩjó ũnzí sùrú ándrá ádroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzīlẹ́pí Úpí 'bā ándrá drolẹ́ 'bá Ịṣirayīlī rú rī kí drīlẹ́ gá rá rī 'baní ngalẹ́ rī kī.

³ Mānāsē sị ándrá āngū ụrụgá sī ādroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzījọ́, āngū átẹ́pī Hēzēkíyā 'bā ándrá andilẹ́ rá rī kí ú'dí ru. Sị ándrá ālītārī sī ādróná umvelé Bāálī rī ĩnzījọ́ āzila ị'di ịdịṇá ādróná ũkú ru umvelé Āsérā rī drī 'i cécé úpí Ịṣirayīlī drī Āhábū 'bā ándrá idélé rī áni. Rí ándrá āja tīlẹ́ lẹ́lẹ́gó 'bụ́gá rī kí drīlẹ́ gá āzila sī kí ĩnzījọ́ pírí.

⁴ Sị ándrá vā ālītārī ādroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzījọ́ rī kí Jó sī Úpí ĩnzījọ́ rī agá. 'Dī jó Úpí 'bā ándrá sī jojó la, “Ála mụ áma ĩnzīlẹ́ ala gá rī 'i.”

⁵ Sị ándrá ālītārī 'dī kí āngū mgbo-mgbo ịrī Jó sī Úpí ĩnzījọ́ rī agá sī lẹ́lẹ́gó kí ĩnzījọ́.

⁶ Mānāsē ivé vā ĩ'di 'bā ngọtí idétáná ru. Nga ũjōgō āzī āzila rí āndrīkẹ́ kí ndrīlẹ́, āzila rí vā mụlẹ́ ĩjó kí andrélẹ́ 'bá ũjōgō āzī ngalẹ́pí rī 'badrī. Idé ándrá ũnzīkānā ũ'bíkákānā la kí Úpí mịfị gá sī ĩ'di ásị gá ũmbā ingajọ́.

⁷ Mānāsē 'dụ ándrá vā ịdịṇá ādróná ũkú ru umvelé Āsérā rī drī 'bālẹ́ Jó sī Úpí ĩnzījọ́ Úpí 'bā ándrá sī jojó la Dāwúdī 'baní ngópī Sūlūmánī be, “Jó 'dī agá āzila táwūnī āmbógó Yẹrúsālẹ́mū drī agá, ála mụ áma rú ĩnzīlẹ́ jā'dā rī 'i. 'Dī táwūnī mání pẹlẹ́ sùrú Ịṣirayīlī drī kí agá 'dā pírí rī 'i.

⁸ 'Bá Ịṣirayīlī drī drī kí āzítáná mádrī mání fẹlẹ́ ĩ'baní rī kí vú ũbī rá āzila drī kí āzítáná pírí ātí'bó mádrī Músā 'bā fẹlẹ́ ĩ'baní rī kí tām̄ba rá, Má icó kí drolẹ́ āngū mání ándrá fẹlẹ́ ĩ'bā áyípika

'baní rĩ agá 'dâ ku."

⁹ Wó 'bá Ịsịrayílị drị gá kí ándrá ịjọ arelé úmgbé ăzıla Mănásē ce ándrá kí drị sị ịjọ ũnzí idéjọ ndē sūrú Úpĩ nīlépi ku ỉ'di 'bă ándrá ỉlịkīlé rá rĩ 'badrị rá.

¹⁰ 'Dă 'bă ũngúkú gá, Úpĩ jọ ịjọ ăti'bo ỉ'didrị nábĩ rú rĩ kí tị găsĩ,

¹¹ "Úpĩ Yúdă drị Mănásē idé ándrá ịjọ ũnzí la kí ũ'bíkăkănă rú. Ũnzīkănă ỉ'didrị ndē átă 'bă Ămórĩ rú ándrá u'álépi ăngũ 'dă gá 'dĩ sị 'bă Ịsịrayílị drị ri kí drĩ ala gá ku rĩ 'badrị rá. Ce 'bă Yúdă drị kí drị sị ădroŋa ỉnzō rú rĩ kí ỉnzījō.

¹² Ịjọ 'dĩ sị Úpĩ, Ădrónă Ịsịrayílị drị jọ, Ma mụ drīlẹ ũnzī ajīlẹ Yẹrúsālēmũ drị gá Yúdă be, 'bă ịjọ arelépi ịjọ 'dĩ drị gá rá rĩ kí bīlẹ la mụ idélẹ yị-yị.

¹³ Ma mụ ịjọ līlẹ Yẹrúsālēmũ drị gá cécé mání ịjọ lījō Sāmāriyă drị gá ăzıla līcọ Ăhábũ drị drị gá rĩ áni. Ma mụ 'bă Yẹrúsālēmũ gá rĩ kí ỉlịkīlé kpītă rá cécé ỉyị sị săánĩ ũjījō rĩ lījō rĩ áni ăzıla tị la akujō vũ gá rĩ áni.

¹⁴ 'Dă 'bă ũngúkú gá, ma vâ 'bă mádrị acelépi werenă rĩ kí gă úmgbé, ma kí fě mērō'bă ỉ'badrị kí drīlẹ gá ăzıla ăla ăko ỉ'badrị kí ra rá.

¹⁵ Ma ịjọ 'dĩ idé ỉ'bă rú ỉni la ỉ'bă kí ũnzīkănă ngajō áma drīlẹ gá ăzıla ỉ'bă kí áma ũmbă ingajō ỉ'dójō ỉ'bă áyīpika 'bă kí ándrá ăfũ agă Mīsīrī gálẹ kpere ụ'dụ ăndrũ 'dīgá rĩ sị."

¹⁶ Ũ'băjō la 'dă drị gá, Mănásē ụ'dị ándrá vâ 'bă ịjọ kóru rĩ kí ũ'bí ru kpere táwũnī ămbógó Yẹrúsālēmũ drị 'bă ga agá tré ărí sị ỉ'dójō wókō

ãlu rĩ gá cajó ãzí rĩ gá. Íjọ 'dĩ ù'bã ru íjọ ùnzí Mãnásê 'bã ándrá sĩ 'bá Yúdã drị kí drị cejó íjọ ùnzí ngajó Úpí 'bã mịfị gá rĩ 'bã drị gá.

¹⁷ Íjọ ãzí ru idélépì sáwã Mãnásê 'bã adrujó úpí ru rĩ sĩ rĩ kí íjọ ãzí ì'diní idélé rĩ kí ãzıla íjọ ùnzí ì'di 'bã ngalé rĩ kí abe úsĩ kí búkũ sĩ íjọ ùpì Yúdã drị 'bã kí ngalé rĩ kí sịjọ rĩ agá cí.

¹⁸ Úpí Mãnásê la dó mụ drālẹ 'bo, ìsị dó ì'di ámvụ ì'didrí ùpĩ drịgá, 'dĩ ámvụ Ụzã drị agá. Ngọpị Ẫmọnị acá dó úpí ru ì'di kẹjị gá nĩ.

Ẫmọnị 'bã ùpĩ najó Yúdã gá rĩ

¹⁹ Ẫmọnị ì'dó ùpĩ nalé 'dĩ sĩ ílì lã dó kālì ìrị drị ìrị ãzıla na ùpĩ Yẹrúsālẹmũ gá ílì ìrị. Ẫmọnị 'bã àndrẹ 'bã rụ ándrá Mēsũlẹmẹtị 'i, 'dĩ Hārúzị ìzẹpì 'i, angájọ táwũnị Yõtíbã gá.

²⁰ Ẫmọnị idé ándrá íjọ ùnzí la kí Úpí 'bã drịlẹ gá cécé átépì Mãnásê 'bã ándrá idélé rĩ áni.

²¹ Rì ándrá íjọ pírì kí ngalé cécé átépì Mãnásê 'bã ngalé rĩ áni. Rì ándrá ădronja ìnzò rú átépì 'bã ándrá ìnzìlẹ rĩ kí ìnzìlẹ ãzıla rì ăja ìlẹ kí drịlẹ gá.

²² A'be ándrá Úpí, Ẫdróná ì'di 'bã áyìpìka 'badrị rá ãzıla gã ándrá ăzítáná Úpí 'bã fẹlẹ rĩ kí vù ùbìlẹ úmgbé.

²³ 'Dã 'bã ùngúkú gá, ăti'bo úpí Ẫmọnị drị itú kí íjọ ì'di ụrụ'bá gá ãzıla 'dị kí dó ì'di lịcọ ì'didrí ùpĩ drị agá 'dãá rá.

²⁴ Wó 'bá ăngũ 'dã agá 'dãá rĩ ụ'dị kí ándrá 'bá íjọ itúlẹpì sĩ úpí Ẫmọnị 'dijó rĩ kí pírì ãzıla 'bã kí dó ngọpị Yōsýã 'i úpí ru ì'di kẹjị gá.

²⁵ Įjō āzī ru idélépi sáwā Āmōnī 'bā adrujō úpī ru rī sī rī kī įjō āzī ī'dinī idélé rī kī abe úsī kī būkū sī įjō ūpi Yūdā drī 'bā kī ngalé rī kī sījō rī agá cí.

²⁶ Įsī dó ī'di īnadrī ī'didrī agá ámvū Ūzā drī agá, ngōpī Yōsīyā acá dó sī úpī ru ī'di 'bā kējī gá nī.

22

Yōsīyā 'bā acájō úpī ru Yūdā gá rī

¹ Yōsīyā la acá úpī ru 'dī įsū 'dī sī ī'di ílí dó ārō āzīla na ūpī Yērūsālēmū gá ílí kālī na drī ālu. Āndrē ándrá Ādāyīyā 'bā įzēpī Yēdídā 'i angájō Bōzīkātī gá.

² Idé įjō āyīkō fēlépi Úpī ní rá rī kī āzīla idé įjō kī cécé ándrá áyīpī Dāwūdī 'bā ándrá idélé rī áni. Ja ándrá ru įjō múké ī'dinī idélé rī kī agá rī sī būlū gá ku.

³ Ílí mūdri drī ārō úpī Yōsīyā 'bā adrujō ūpī gá rī sī, pē Sāfānī kārānī įjō kēsī gá rī kī ūsīlépi Āzāliyā ngōpī āzīla Mēsūlāmū umvelépi áyīpī rī tī, jó Úpī drī gá. Jō ī'dinī,

⁴ “Ímu átálō āmbógō āndānī Hīlīkīyā rū āzīla ífē 'bā la séndē 'bā kējītī andre tēlépi rī 'bā kī tralé 'bā jó Úpī drī agá rī 'badri rī kī.

⁵ 'Bā fē séndē 'dī kī 'bā 'bālē drīlē ru sī āzī jó sījō rī undrélé pi rī 'badri. 'Dā 'bā ūngúkú gá, kī dó sī 'bā jó Úpī drī sīlépi ú'dí ru rī kī ūfē.

⁶ Icó kī dó sī 'bā bāwū falépi, 'bā jó sīlépi, āzīla 'bā bōrō sīlépi rī kī įsúlé āzī ngájō rá. Ífē vā 'bā

īgbā kī bāwū āzīla 'bā ūlī kī írā lēlé sī jó Ādróná
īnzījó rī sijó ú'dī ru rī kī.

⁷ Wó 'bā āzī drīlē gá rī 'bā kī adrujó ásī mgbā
trū rī sī, ícó jolé la 'bā ūsī kī séndē ī'bā kī ayulé
āzī 'dī gá rī kī vū gá la ku ā'dusīku kī 'bā āzī pīrī
la kī."

Hīlīkiyā 'bā Būkū āzītáná drī īsújó rī

⁸ Sāfānī agu dó āzītáná úpī 'bā 'bālé rī 'bā ījó
ūlūlé Hīlīkiyā ní rá āzīla Hīlīkiyā jọ dó ī'dinī,
"Má īsú būkū āzītáná drī jó Úpī drī agá rá!" 'Dā
'bā ūngúkú gá, Hīlīkiyā fē dó būkū 'dī Sāfānī drī
āzīla lā dó ī'dī.

⁹ Sāfānī gō dó úpī rūlé āzīla jọ dó ī'dī ní
"Āmbogo mídrī fē kī séndē tralé jó Úpī drī agá
rī kī 'bā jó sīlēpī āzīla 'bā āzī sī jọ sijó ú'dī ru rī
kī ndrelēpī rī 'badrī rá."

¹⁰ Sāfānī jọ vā úpínī, "Hīlīkiyā átáló āmbógó
āndānī rī fē mádrī būkū āzītáná drī rá." Ījó 'dī
sī Sāfānī lā dó sī būkū āzītáná drī úpī ní rá.

¹¹ Úpī la mu ījó sīlé būkū āzītáná drī 'dī agá rī
arelé 'bo, ūcōgō sī asi bōngó ī'dī ūrū'bá gá rī kī
rá.

¹² 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpī fē dó āzītáná átáló
Hīlīkiyā ní, Sāfānī ngópī Āhīkāmū ní, Mīkāyīyā
ngópī Ākórī ní, kārānī dūwānī drī Sāfānī ní āzīla
Āsāyīyā 'bā ígátáná fēlēpī úpínī rī ní.

¹³ Jọ, "Īmu jó Úpī drī gá, īzī ī'dī mánī āzīla 'bā
Yúdā gá rī kī kējī gá pírī būkū āzītáná drī īsúlé
rī agá rī kī drī gá. Úpī ī'dī āmanī ūmbā āmbógó
la sī ā'dusīku āma áyípīka idé kī ándrá ījó būkū

'dī 'bā jolē lē 'bā idé kí kí rá rī kí gērī sī ku. Ānga vā ijō pírī ándrá lēlé ānga kí rī kí ku.”

14 Ijō 'dī sī Hīlīkiyā átáló āndānī rī 'i, Āhīkāmū 'i, Ākórī 'i, āzila Āsāyiyā 'i mụ kí dó nábī ūkú ru Hūlīdā rú sī ijō zijó tị la gá. Hūlīdā ándrá ūkú Sālúmū Tīkivā ngọpị Hārīhásī ándrá āzị ngalépi Jó Ādróná drị agá rī umvelépi áyịpị rī drị 'i. Rī ándrá u'álé Yērúsālēmū 'bā wókō úrú rī gá.

15 Nábī Hūlīdā jọ Hīlīkiyā 'baní, “Úpí, Ādróná Iṣṛayīlī drị jọ ijō 'bo! Īmụ āzila ĩjọ ágóbị ĩmi tị āpēlépi mārú rī ní,

16 “Dī ijō Úpí 'bā jolē rī 'i. Ma táwūnī 'dī ĩlīkī 'bá alagá rī kí abe cécé mání jolē bụkū míní lālē 'dī agá rī áni.

17 'Bá mádrị a'be kí ma rá āzila kí ādroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzī. Ma ĩ'baní ūmbā sī ijō ũnzí ĩ'bā kí ngalé rī kí sī āzila āngū 'dī gá 'dā ūmbā mádrị la mụ velé kí drị gá āzila icó kí anulé ku.’

18 Wó ĩmụ úpí Yūdā drị ĩmi tị āpēlépi sī ijō zijó Úpí tị gá rī rú āzila ĩjọ ĩ'diní, “Dī ijō Úpí, Ādróná Iṣṛayīlī drị 'bā jolē ijō ĩminí arelé 'dā kí drị gá rī 'i;

19 Míní ándrá ĩmi irijó vū gá, ĩmi ásị 'bā ándrá akájó Úpí 'bā drīlẹ gá, míní ándrá ijō mání jolē ma mụ kí ngalé 'bá táwūnī āmbógó 'dī agá rī kí úrú 'bá gá mání ándrá jọjó la ma mụ kí wālẹ rá āzila kí 'bālẹ acájó āzị kóru rī arejó rá, míní ándrá mī bōngó kí asijó ūcōgō sī rá āzila míní awájó áma drīlẹ gá sī ásị ujajó rá rī sī, ijō 'dī sī, Úpí jọ dó āndá-āndá ru má are dó ĩmi áwájá rá.

20 Má icó dó līkī mání ándrá ijō la azijó ma mụ

ajilé la táwũnĩ 'dĩ drĩ gá rĩ ajilé ku kpere míní drã
agá āzila ímí ìsĩ agá ásí ìgbě sī rá ká. Mí icó lịkĩ
mání mụlé ajilé āngũ 'dĩ drĩ gá rĩ ndrelé ku.' ”
Ìjọ 'dĩ sī, agụ kí dó ìjọ nábĩ ùkú ru 'dĩ 'bā umvilé
rĩ úpí ní vúlé rá.

23

*Yōsīyā 'bā ìjọ ādronā ìnzō rú rĩ kí ìnzījọ rĩ uajọ
rĩ*

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí Yōsīyā fě dó ụ'dúkọ
drīlẹka pírí Yúdā gá āzila Yẹrúsālẹmũ gá rĩ 'baní
sī ru atrájọ āngũ ālu gá ì'di rụ.

² Mụ dó jó sī Úpí ìnzījọ rĩ agâlẹ 'bá pírí Yúdā
drī kí abe, 'bá pírí Yẹrúsālẹmũ drī kí abe, ātalo
kí abe, nābiya kí abe, āzila 'bá āzī ndú ndú 'dĩ kí
abe, 'dĩ kí 'bá málí trũ rĩ kí āzila 'bá lēměrí rĩ kí
abe. Úpí lā dó búkũ tị icíma drī ándrá ìsúlẹ jó sī
Ādróná ìnzījọ rĩ agá rĩ ụ'dúkọ urugá sī.

³ Tu dó pá ìdíná andre gá āzila idé dó tị icíma
Úpí be sī Úpí ní ārútáná fējọ āzila sī āzítáná
ì'didrī kí tā mbajọ ìjọ ì'di 'bā azilẹ rĩ kí abe ì'di ásí
pírí sī, ídri pírí sī āzila vā sī ìjọ azilẹ rĩ kí ngajọ
cécé sīlẹ búkũ 'dĩ agá rĩ áni. 'Dā 'bā ũngúkú gá,
'bá pírí ā'ĩ kí dó sī tị icíma 'dĩ 'bā āzī ngajọ rá.

⁴ Úpí fě dó āzítáná átáló āmbógó āndānĩ
Hilíkíyā ní, ātalo ì'di pálẹ gá úmgbó ānirú ì'di
be rĩ 'baní āzila 'bá kẹjítì andre ùtėlẹpí rĩ 'baní
sī āko idélẹ Bāálí ìnzījọ, ādróná ùkú ru Āsérā
ìnzījọ āzila lělẹgó kí ìnzījọ rĩ kí iyájọ jó sī Ādróná
ìnzījọ rĩ agâlẹ pírí āmvé. Úpí ivé dó sī āko 'dĩ kí
pírí āmvé āmvélé ru táwũnĩ āmbógó Yẹrúsālẹmũ

drīgá ámvú ÿyí Kídrônĩ tị gá rĩ kí agá āzila ují dó úfóro la kí táwũnĩ Bětělĩ drīgá.

⁵ Unze dó ātalo Ādrónā nīlēpi ku ándrá ūpi Yúdā drī 'bā kí sī ādu ūsũjó kí drī gá sī ídétáná idéjọ ālītārĩ ādroṇa 'badrī kí drī gá táwũnĩ Yúdā drī kí agá āzila āngũ ānirú Yērúsālēmũ andre gá rĩ kí agá rĩ kí rá. 'Dĩ kí ātalo ándrá ídétáná idélēpi Bāālĩ ní, ịtụ ní, ịmbá ní, lēlēgó 'baní āzila āko 'bũgá rĩ 'baní rĩ kí.

⁶ Úpí anzé dó ịdịná ādróná ũkú ru umvelé Āsérā drī jó Úpí drī agá rĩ sī agulé ÿyí Kídrônĩ tị gá táwũnĩ āmbógó Yērúsālēmũ drī agá rĩ sī āmvé, ivé dó ị'di 'dāā āzila aco dó ị'di fúfú ru. Ayi dó fúfú la ịnádřĩ 'bá ịjọ gá ku rĩ 'badrī kí drī gá.

⁷ Úpí andi dó jó āgọbị āwũ ngalēpi āgọbị āzị sī rĩ 'badrī jó Úpí drī agá 'dāā rĩ kí rá, 'dĩ kí jó ũkú 'baní ándrá sī bōngó cājọ ādróná ũkú ru umvelé Āsérā ní rĩ kí.

⁸ Yōsiyā ũfũ dó ātalo táwũnĩ Yúdā drī agá rĩ kí pírí rá, andi dó sī āngũ urugá ātalo 'baní ándrá sī ídétáná idéjọ ādroṇa ịnzō rú rĩ 'baní rĩ kí rá. Andi kí ị'dójọ táwũnĩ Gébā gá cajọ kpere táwũnĩ Bērīsébā gá. Andi jōkō ándrá sīlẹ āngũ sī fíjọ kējítị Yósūwā gávũnā rú táwũnĩ āmbógó 'dā drī agá rĩ kí rá. Úsị ándrá kējítị 'dĩ 'i wókō ịjị sī fíjọ táwũnĩ āmbógó 'dā 'a gālẹ ru rĩ gá.

⁹ Ịjọ 'dĩ sī ũga ándrá dó sī ātalo āzị ngalēpi āngũ urugá sī ādroṇa ịnzō rú rĩ kí ịnzịjọ rĩ agá rĩ kí āzị ngajọ ālītārĩ Úpí drī Yērúsālēmũ gá rĩ drī gá úmgbé, wó úfě ándrá ị'baní drīlẹ mgbo sī

mūkātī ākúkī kóru rī kí najó ātalo āzī rī kí abe rá.

10 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpī Yōsīyā andī ándrá dó ālītārī sī ādroṇa ĩnzō rú rī kí ĩnzījō Tofētī gá, 'dī á'bū Hīnómū ngópī drīgá rī rá. Andi ándrá ālītārī 'dā rá la 'bā āzī 'bā idé rú sī ĩ'di 'bā ngótīṇá ágóbī ru jōku ĩzóná ru la idéṭáná ru ādróná Mōlékī ní ku benī.

11 Úpī Yōsīyā unze ándrá fārásī sīlé kējītī sī fijó jó sī Úpī ĩnzījō rī agâlê ūpī Yúdā drī 'bā kí ándrá 'bālê ndú sī ĩtú ĩnzījō rī kí rá. Fārásī 'dī kí ándrá ānirú lícó āmbógó umvelé Nātānī-Mēlēkī drī 'bā andre gá. 'Dā 'bā ũngúkú gá, Yōsīyā ivé ándrá gārī ā'dī drī 'bālê ndú sī ĩtú ĩnzījō rī kí rá.

12 Úpī Yōsīyā aco ándrá ālītārī ūpī Yúdā drī 'bā kí sīlé úpī Āházī drī lícó drī gá urugá 'dāá rī kí ālītārī úpī Mānásē 'bā ándrá sīlé āngū mgbo ĩrī Jó Úpī drī 'bā drī gá rī rá; ũsī ándrá ālītārī 'dā fúfú ru āzila ayi dó fúfú la kí á'bū Kídrōnī drī agá.

13 Úpī Yōsīyā andī ándrá ālītārī Úpī Sūlūmánī 'bā sīlé Yērúsālēmū 'bā wókō ĩtú 'bā āfū agâlê ru rī kí rá. 'Dī kí ālītārī sīlé 'bé Mīzēyītū 'bā wókō ándralé ru rī gá sī ādróná 'bā Sīdōnī gá rī 'badrī Āsītōrētī ĩnzījō rī 'i, ādróná 'bā Mōwábū gá rī 'badrī Kēmósī ĩnzījō rī 'i āzila ādróná ngūlē ũnzī 'bā Āmōnī gá rī 'badrī umvelé Mōlékī 'i rī ĩnzījō rī 'i.

14 Úpī Yōsīyā aco ándrá vā ĩdīṇá idélé írā sī 'bā Iṣṛayīlī drī 'bā kí ándrá ĩnzīlē ĩnzī-ĩnzī rī kí fúfú ru āzila lī ĩdīṇá ādróná ũkú ru umvelé Āsērā rī

drī kí vū gá. Iré ifākā 'bádrī āngū 'dā gá 'dāá sī
ī'di 'bājó āndī ru.

¹⁵ Úpí Yōsīyā aco ándrá vā āngū silé ụrụgá
sī ādrona ĩnzō rú rī kí ĩnzījó Bětẹlị gá úpí
Yērōbūwámū Nēbátī ngọpị 'bā ándrá silé rī rá.
Yērōbūwámū ī'di ándrá 'bá Ịsịrayílị drī kí drī
celépi sī ịjọ ũnzí ngájó rī 'i. Yōsīyā andi ándrá vā
ālītārī 'dāá rī kí āngū silé ụrụgá sī ādrona ĩnzō
rú rī kí ĩnzījó rī kí abe rá, ivé kí āzıla 'ị kí fúfú ru.
Ivé ándrá vā ịdịná ādróná ũkú ru umvelé Āsérā
rī drī rá.

¹⁶ Ịjọ 'dī sī úpí Yōsīyā 'bā ándrá āngū undré
agā ī'di andre gá 'dāá, ndre ĩnádřī āzị wēwē rú
la kí 'bé 'bā wókō gá 'dāá. Pē 'bā āzị kí tị sī ifākā
ĩnádřī 'dā kí agá rī kí unzejó, ivé dó ifākā 'dā
kí ālītārī Bětẹlị gá 'dāá rī 'bā drī gá sī ī'di 'bājó
āndī ru. Ịjọ 'dī nga ru cécé Úpí 'bā ándrá jolé
nábị Ādróná drī 'bā tị gāsī ī'di 'bā ándrá sī ịjọ la
ụndřijó údu rī áni.

¹⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí Yōsīyā zị, "Ĩnádřī
mání ndrelé 'dā ā'di drī 'i?" 'Bá táwũnị Bětẹlị
drī agá rī umvi kí, "'Dā ĩnádřī nábị Ādróná drī
ándrá angálépi Yúdā gá rī drī 'i. Ụndřī ándrá ịjọ
míní ngalé ālītārī Bětẹlị gá rī 'bā ụrụ'ba gá 'dī kí
nị."

¹⁸ Yōsīyā jọ dó sī 'bá 'dā 'baní, "Ĩmi a'be ĩnádřī
'dī cā." 'Bá āzị 'bā anzé ifākā nábị 'dī drī kí ku.
Ịjọ 'dī sī a'be kí dó ifākā ī'didřī kí ifākā nábị
ándrá amụlépi ī'di be angájó táwũnị Sāmāriyā
drī gálé rī 'badrī kí abe cā.

¹⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Yōsīyā andi dó ālītārī silé
āngū ụrụgá rī kí agá sī ādrona ĩnzō rú rī kí ĩnzījó

táwũnĩ āmbogo āmbogo Sāmāríyā drī kí agá rĩ
kí pírí rá. Ūpī Iṣṛayǎlī drī sị kí ándrá ālītārĩ 'dĩ
kí nĩ, wó Úpí acá ándrá ǐjọ la sī ũmbā sī. Yōsáyā
andi ándrá dó sī ālītārĩ 'dā kí cécé ǐ'di 'bā ándrá
ālītārĩ táwũnĩ Bětélī gá rĩ kí andijó rĩ áni.

²⁰ Úpí Yōsáyā ụlị dó átaló ándrá ídétáná idélépí
jōkō sīlẹ āngũ ụrụgá rĩ kí agá rĩ kí pírí āzila
ivé dó ǐfākā 'bádrī kí ālītārĩ 'dā kí drī gá sī kí
'bájọ āndị ru. 'Dā 'bā ũngúkú gá, mụ dó vúlẹ
Yěrúsālẹmũ gálẹ.

*Úpí Yōsáyā ní ụmũ alijó 'bá drī gāsī rĩ drī ǐnzǐjọ
rĩ*

²¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí Yōsáyā fẹ dó āzítáná
'dĩ 'bá pírí 'baní, jọ, “ǐ'bā ụmũ 'dĩ 'i, Úpí, Ādróná
ĩmi drīnị cécé sīlẹ búkũ tị ícǐma drī 'dĩ agá rĩ
áni.”

²² Yōsáyā fẹ ándrá āzítáná 'dĩ íni la ā'dusīku
i'dójọ sáwā 'bá ǐjọ lịlẹpí rĩ 'baní sùrụ Iṣṛayǎlī drī
drī cejó rĩ agá jōku sáwā ūpí Iṣṛayǎlī drī 'badrī
gá jōku sáwā ūpí Yúdā drī 'ba drī agá pírí Ụmũ
alijó 'bá drī gāsī āzị jọ drī ru idélépí 'dā 'bā áni
la 'dáyụ.

²³ Wó ílị mụdrī drī ārō Yōsáyā 'bā ūpí najó rĩ
gá, idé dó Ụmũ alijó 'bá drī gāsī āmbógó 'dĩ 'i sī
Úpí ǐnzǐjọ Yěrúsālẹmũ gá.

²⁴ Ū'bájọ la 'dā drī gá, Yōsáyā ivé ándrá vā 'bá
úlégóná rú rĩ kí, 'bá ũjogo rú rĩ kí, ādrona ǐnzō
rú lịcọ agá sī rĩ kí, ādrona ǐnzō rú ǐnzǐlẹ ǐnzǐ-ǐnzǐ
rĩ kí āzila ǐjọ pírí ũnzíkānā rú ndrelẹ idélé āngũ
Yúdā 'badrī Yěrúsālẹmũ be rĩ agá rĩ kí rá. Idé
ándrá ǐjọ 'dĩ íni la ǐjọ sīlẹ búkũ āzítáná drī agá

átáló āmbógó āndānī Hīlīkīyā 'bā ándrá īsúlé jó sī Ūpī īnzījó rī agá rī 'bā idé rú sī ru ī'di 'bā kējī gá benī.

25 Ūpī āzī cécé Yōsīyā āni ī'di drīlē gá jōku ī'di ūngúkú gá ándrá ru ujalépi Ūpī rú ī'di ásī pírī sī, ūndūwā pírī sī āzīla ī'di ūkpó pírī sī āzītānā pírī Mūsā drī 'bā lēlé rī āni la ándrá 'dáyū.

26 Wó ūmbā Ūpī drī ve ándrá ācí ru 'bā Yúdā drī kí uru 'bā gá ījō ūnzírīkānā rú pírī úpī Mānāsē 'bā ándrá ngalé rī kī sī.

27 Įjō 'dī sī Ūpī jō, “Ma mu 'bā Yúdā drī kí a'belé rá cécé mánī ándrá 'bā Įsirayīlī drī kí a'bejó rī āni. Ma mu táwūnī āmbógó Yērūsālēmū drī gālē ūmgbé tání mánī ándrá ī'di pējó adrujó āko māni la rú rá tí. Ma mu jó sīlė sī āma rú īnzījó 'dī a'belé rá.”

Yōsīyā 'bā drājó ā'dī gá rī

28 Įjō pírī úpī Yōsīyā 'bā idelé rī kí úsī kí būkū sī įjō úpī Yúdā gá rī 'badrī kí sījó rī agá cí.

29 Sāwā Yōsīyā 'bā ándrá adrujó úpī rú rī sī, úpī Mīsīrī drī Nékō ce ándrá āsīkārī ī'didrī kí drī kpere mīrī Tīgīrīsī gá sī mujó úpī Sīrīyā drī 'bā āzākojó. Ūpī Yōsīyā ū'bī ándrá tí āsīkārī Mīsīrī drī kí drī atrīlė táwūnī āmbógó Mēgīdō drīgá 'dā wó úpī Nékō 'dī dó ī'di ā'dī gá rá.

30 Āmbogo ī'didrī 'bā kí ī'di 'bā āvū gārī ā'dī drī agá āzīla agu kí dó ī'di vúlė Yērūsālēmū gá, īsī dó ī'di īnādrī ī'di 'bā āmgbā rī drī gá āngū sī ūpi kí īsījó rī gá. 'Bā Yúdā drī pē kí dó Yōsīyā ngópi Yēhōwāhāzī 'i āzīla 'bā kí dó ī'di úpī ru átépī 'bā kējī gá.

Yēhōwāhāzī ní adrujó úpí rú rī

³¹ Yēhōwāhāzī 'bā ílí ándrá kālī ĭrī drī na sáwā ĭ'di 'bā acájó úpí ru rī sī. Na ūpī Yērúsālēmū gá ĩmbá na. Āndrē 'bā rú ándrá Hāmūtālī 'i, ĭ'di ándrá Yērēmíyā Lībīnā gá rī 'bā ĭzépī 'i.

³² Yēhōwāhāzī nga ándrá ĭjó ūnzí la Úpí 'bā drīlē gá cécé áyīpīka 'bā kí ándrá pírí ngalé rī áni.

³³ Úpí Nékō 'du ándrá úpí Yēhōwāhāzī 'i 'bālē mābúsū gá Rībūlā gá, 'dī āngū Hāmátī gá rī gá, 'bā mụ rú sī drī gá adrujó úpí ru Yērúsālēmū gá ku benī. 'Bā vā āzítāṇá 'bá Yúdā gá rī kí drī gá sī mūsórō 'bejó ĭ'diní sīlīvā tánī 3.4 āzila gólūdī kílō 34.

³⁴ 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpí Nékō 'bā dó ĭlīyākímū Yōsíyā ngópī 'i úpí rú átépī Yōsíyā 'bā kējī gá Yúdā gá, uja dó ĭ'di 'bā rú Yēhōyīyākímū 'i. Wó úpí Nékō 'du Yēhōwāhāzī 'i agulē mābúsū gá Mīsīrī gá, drā dó sī Mīsīrī gá 'dāá.

³⁵ Úpí Yēhōyīyākímū fē úpí Nékō drī sīlīvā kí gólūdī be ĭ'di 'bā lēlé rī áni. ĭ'diní icójó āko 'dī kí fējó, ūlī dó séndē mūsórō rú 'bā ālu ālu drī gá málī ĭ'didrī 'bā úmgbó sī.

Yēhōyīyākímū 'bā acájó úpí rú Yúdā gá rī

³⁶ Yēhōyīyākímū 'bā ílí ándrá kālī ĭrī drī tōwú sáwā ĭ'di 'bā acájó úpí ru Yúdā gá rī sī. Na ándrá ūpī Yērúsālēmū gá ílí mụdrī drī ālu. Āndrē 'bā rú ándrá Zēbīdā 'i, ĭ'di Pēdayā táwūnī Rūmā gá rī 'bā ĭzépī 'i.

³⁷ Yēhōyīyākímū nga ándrá ijó ūnzí la Úpí 'bā drīlē gá cécé áyīpīka 'bā kí ándrá pírí ngalé rī áni.

24

¹ Sávā Yēhōyīyākímū 'bā ándrá adrujó úpí Yúdā drī rú rī sī, úpí Nēbūkādīnezā Bābūlōnī drī amú ā'dī 'dīlē 'bā Yúdā drī kí abe. Yēhōyīyākímū acá dó ātī'bo Bābūlōnī āni la rú ílī na. 'Dā 'bā ūngúkú gá, mvu dó ūpī Bābūlōnī drī 'bā pálé gá rī sī rá.

² 'Dā 'bā ūngúkú gá, Úpí pē dó āsīkārī Bābūlōnī drī, Sīrīyā drī, Mōwábū drī āzīla Āmōnī drī kí tī sī ā'dī 'dījó úpí Yēhōyīyākímū be sī Yúdā īlīkījó rá cécé Úpí 'bā ándrá ijó la azijó ātī'bo ī'didrī nábí kí tī gāsī rī áni.

³ Āndá āndá ru ijó 'dī nga kí ru sūrú Yúdā drī rú íni la āzītáná Úpí 'bā fēlé rī sī, ijó 'dī sī ála dó sī kí īlīkī ijó ūnzí úpí Mānāsē 'bā ngalé rī kī sī.

⁴ Úpí Mānāsē ū'dī ándrá 'bā ijó kóru Yērūsālēmū gá rī kí, ijó 'dī sī Úpí ícō ándrá dó sī ī'dī trūlé ku.

⁵ Ijó āzī pírí ándrá ru ngalépi sávā Yēhōyīyākímū 'bā adrujó úpí ru rī sī rī kí ijó pírí ī'dī 'bā ngalé rī kí abe úsī kí pírí būkū sī ijó ūpí Yúdā drī 'badrī kí sījō rī agá cí.

⁶ Yēhōyīyākímū la dó mu drālé 'bo, ngópi Yēkōyīyākinī acá dó úpí ru ī'dī 'bā kējī gá nī.

⁷ 'Dā 'bā ūngúkú gá, úpí Nēbūkādīnezā la dó mu úpí Mīsīrī drī Nékō ndēlé 'bo, 'du dó āngū ī'dī drī ī'dójō mīrī Mīsīrī drī gá mujó úrú lēru

cajó kpere mĩrĩ Ûfũrátĩ gá. Íjọ 'dĩ sĩ úpí Nékõ
mụ dó ã'dĩ 'dìlé sùrụ ãzí kí abe ì'dĩ ku.

Yĕkōyīyākínĩ 'bā acájó úpí ru Yúdā gá rĩ

⁸ Yĕkōyīyākínĩ acá ándrá úpí Yúdā drị rú 'dĩ sĩ
ílí la mụdrị drị ãrõ. Na ándrá ùpĩ Yĕrúsālēmũ
gá ìmbá na. Ìndrē 'bā rú ándrá Nēhūsítā 'i, 'dĩ
Ēlínátānĩ Yĕrúsālēmũ gá rĩ 'bā ìzẹpĩ 'i.

⁹ Nga ándrá íjọ ùnzí Úpí 'bā drìlé gá cécé átépĩ
Yĕhōyīyākímũ 'bā ándrá ngalé rĩ ání.

Táwũnĩ āmbógó Yĕrúsālēmũ drị pajó rĩ

¹⁰ Sávā Yĕkōyīyākínĩ 'bā ùpĩ najó rĩ sĩ, āsīkārĩ
Nĕbũkādīnēzā úpí Bābũlónĩ drị drị amụ kí ándrá
táwũnĩ āmbógó Yĕrúsālēmũ celé.

¹¹ Nĕbũkādīnēzā acá táwũnĩ āmbógó
Yĕrúsālēmũ drīgá sávā āsīkārĩ ì'didrị 'baní
ì'di cejó rĩ gá.

¹² 'Dā 'bā ùngúkú gá, Yĕkōyīyākínĩ úpí Yúdā
drị kí ãndrē be, ātí'bó ì'didrị kí abe, āsīkārĩ
āmbogo ì'didrị kí āmbogo āzí 'dĩ kí abe fē kí
dó ru pírí úpí Nĕbũkādīnēzā 'bā drīgá. Úpí
Bābũlónĩ drị 'du dó Yĕkōyīyākínĩ 'i acájó ātí'bó
ru ílí ãrõ ì'di 'bā ùpĩ najó rĩ gá.

¹³ Nĕbũkādīnēzā lí ándrá málí jó sĩ Úpí ìnzījọ
rĩ agá rĩ kí málí úpí drị lịcọ gá rĩ kí abe pírí rá
āzıla 'du vā āko pírí idélé gólūdĩ sĩ úpí Isīrayīlĩ
drị Sũlūmánĩ 'bā ándrá idélé jó sĩ Úpí ìnzījọ rĩ
agá rĩ kí rá cécé Úpí 'bā ándrá jolé rĩ ání.

¹⁴ Úpí Nĕbũkādīnēzā wũ ándrá 'bá Yĕrúsālēmũ
gá; āsīkārĩ āmbogo kí, āsīkārĩ ã'dĩ 'dìlépĩ rĩ kí,
'bá ālīgõ āko idélé drị sĩ rĩ drị trũ rĩ kí āzıla 'bá

úká dīlēpi rī kí abe pírí agulé Bābūlōnī gá. 'Bá 'dī kí 'bā kālāfe pírí rī ándrá 10,000. Úwū ándrá 'bá āngū Yērúsālēmū drī agá rī kí pírí pēlú 'bá lēmērī sī ndēlēpi Yērúsālēmū gá 'dāá nī rī kī.

¹⁵ Úpí Nēbūkādīnezā agu ándrá Yēkōyīākínī 'i Bābūlōnī gá 'bālé mābūsū gá ī'di 'bā āndrē trū, ūkúka kí abe, 'bá āmbogo ī'didrī kí abe āzila 'bá drīlē ru Yērúsālēmū gá rī kí trū.

¹⁶ Nēbūkādīnezā agu ándrá āsīkārī 7,000 ālīgō ā'dī drī sī ndēlēpi rá rī kí Bābūlōnī gá. Agu ándrá vā 'bá ālīgō āko idélé drī sī rī drī trū rī kí 'bá úká dīlēpi rī kí abe Bābūlōnī gá īndī. 'Bá ālīgō ru rī kí 'bā kālāfe pírí rī ándrá 1,000 āzila kí ándrá 'bá ūkpó ru āzila uru 'bá īvī trū sī icójó ā'dī 'dijó la kī.

¹⁷ Úpí Bābūlōnī drī Nēbūkādīnezā 'bā ándrá Mātāniyā Yēkōyīākínī 'bā átīdrī 'i úpí ru Yēkōyīākínī 'bā kējī gá āzila uja ándrá Mātāniyā 'bā rú Zēdēkiyā 'i.

Zēdēkiyā 'bā adrujó úpí ru Yūdā gá rī

¹⁸ Zēdēkiyā 'bā ilí ándrá kālī īrī drī ālu sáwā ī'dī 'bā acájó úpí ru rī sī. Na ándrá ūpī Yērúsālēmū gá ilí mūdri drī ālu. Āndrē 'bā rú ándrá Hāmūtālī 'i, ī'di ándrá Yērēmíyā Lībīnā gá rī 'bā īzēpī 'i.

¹⁹ Wó Zēdēkiyā nga ándrá ījō ūnzī la Úpí 'bā drīlē gá cécé úpí Yēhōyīākímū 'bā ngalé rī áni.

²⁰ Įjō 'dī sī, Úpí acá ándrá dó sī 'bá Yērúsālēmū gá āzila Yūdā gá rī 'baní ūmbā āmbógó la sī, dro dó sī kí ī'di drīlē gá rá.

'Dā 'bā ūngúkú gá, Zēdēkiyā mvu dó úpí Bābūlonī drī Nēbūkādīnezā rú rī sī rá.

25

Méřó'ba 'baní táwūnī Yēřúsālēmū drī pajó rī

¹ Ílí úrômījó Zēdēkiyā 'bā ándrá ūpī najó Yúdā gá rī sī, ĩmbá ālu ĩmbá ú'dú mūdri drī tōwú sī, úpí Bābūlonī drī Nēbūkādīnezā amú āsīkārī ĩ'didrī kí abe pírí ā'dí 'dijó 'bá Yēřúsālēmū gá rī kí abe. Ce kí táwūnī Yēřúsālēmū drī trōkīlirī āzila sī kí bōrō ūkpó mādálá ru la kí sī tujó ā'dí 'dijó andre la gāsī trōkīlirī cí.

² Úce dó táwūnī āmbógó Yēřúsālēmū drī cí kpere ílí mūdri drī ālu Zēdēkiyā 'bā adrujó úpí ru rī sī.

³ ĩmbá ú'dú úrômī ĩmbá sujó rī drī sī, rīlē 'bā úmgbó tū dó 'bāngá urugá, āko āzī icólé nalé rá la ándrá dó sī kpítā 'dáyū.

⁴ 'Dā 'bā ūngúkú gá, āsīkārī Bābūlonī drī nū kí dó táwūnī āmbógó Yēřúsālēmū drī 'bā wókō āzī rá, fi kí dó sī ala gálé. Úpí Yúdā drī kí āsīkārī ĩ'di drī kí abe lē kí tí apalé rá, wó āsīkārī Bābūlonī drī 'baní táwūnī āmbógó Yēřúsālēmū drī cejó cí rī sī, icó kí dó ku. Tē kí dó kpere āngū 'bā nī agā, apá kí dó sī ĩnī sī. Fū kí ándrá apalé ámvú úpí drī agā sī, mū kí fūlé kējī tī bōrō ĩrī rī kí icílépí rī drī gāsī, apá kí dó wókō ĩyī Yōrīdānī drī gálé ru.

⁵ Wó āsīkārī Bābūlonī drī dro kí dó kí vú kpere ĩ'baní úpí Zēdēkiyā rú agā āngū gbayi Yēříkō drī agā. Āsīkārī Zēdēkiyā drī a'be kí ĩ'di rá, iré kí dó sī kpékpé.

⁶ Rụ kí dó úpí Zēdēkíyā 'i, agụ kí dó ì'di kpere úpí Bābŭlónĭ drĭ rụ táwŭnĭ Rĭbĭláhĭ gá āzĭla úlĭ dó sĭ ĭjọ drĭ la gá.

⁷ Ūlĭ kí dó anzĭ Zēdēkíyā drĭ kí ì'di drĭ gāsĭ. 'Dā 'bā ũngúkú gá, ũsō kí dó ì'di mĭfĭ kí rá, umbé kí ì'di nŏrŏrŏ sĭ āzĭla agụ kí dó ì'di Bābŭlónĭ gá.

⁸ Ĭmbá ụ'dụ mụdrĭ drĭ sụ Ĭmbá ārŏ ílĭ mụdrĭ drĭ úrŏmĭjŏ Nĕbŭkādĭnezā 'bā ũpĭ najŏ Bābŭlónĭ gá rĭ sĭ, Nĕbŭzārādānĭ āmbógŏ āsĭkārĭ úpĭ andre tĕlĕpĭ rĭ 'badrĭ ándrá ātĭ'bŏ úpĭ Bābŭlónĭ gá rĭ drĭ amụ dó Yĕrúsālēmŭ gá.

⁹ Ivé dó jŏ sĭ Ūpĭ ĭnzĭjŏ rĭ 'i, lĭcŏ úpĭ drĭ 'i āzĭla jŏ táwŭnĭ āmbógŏ Yĕrúsālēmŭ drĭ agá rĭ kí abe pírĭ rá. Ivé jŏ ũrŏdrĭ ru táwŭnĭ āmbógŏ Yĕrúsālēmŭ drĭ agá 'dāá rĭ kí pírĭ rá.

¹⁰ 'Dā 'bā ũngúkú gá, āsĭkārĭ āmbógŏ Nĕbŭzārādānĭ rĭ dó āzĭ pámvú āsĭkārĭ Bābŭlónĭ drĭ 'banĭ bŏrŏ táwŭnĭ āmbógŏ Yĕrúsālēmŭ drĭ andre cejŏ rĭ andĭjŏ rĭ drĭ undrĕlé.

¹¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, āmbógŏ āsĭkārĭ úpĭ andre tĕlĕpĭ rĭ 'badrĭ Nĕbŭzārādānĭ 'dụ dó 'bá āzĭ ándrá acelĕpĭ Yĕrúsālēmŭ gá rĭ kí, āsĭkārĭ ándrá apálĕpĭ rá ru ujalĕpĭ úpĭ Bābŭlónĭ drĭ pálĕ gá rĭ kí āzĭla 'bá āzĭ 'dāá rĭ kí abe agulĕ ātĭ'bŏ ru.

¹² Wŏ āmbógŏ a'be dó 'bá āzĭ lĕmĕrĭ trĕyĭ rĭ kí vúlĕ Yŭdā gá sĭ āzĭ ngajŏ ámvú zābĭbŭ drĭ kí agá āzĭla ámvú sŏlé.

¹³ 'Bá Bābŭlónĭ drĭ anu kí ándrá ĭdĭnā idélĕ bŭrŏnzĭ sĭ, gārĭ ĭyĭ drĭ idélĕ bŭrŏnzĭ sĭ āzĭla báfŭ āmbógŏ ĭyĭ āni umvelĕ mĭrĭ idélĕ aya akálĕ ācĭ sĭ ándrá 'bálĕ jŏ sĭ Ūpĭ ĭnzĭjŏ rĭ agá rĭ kí rá āzĭla agụ kí dó bŭrŏnzĭ la kí Bābŭlónĭ gá.

14 'Du kí ándrá vâ úmvú kí, kīṭiyō kí, ākójó sī úfóro umvújó ayulé sī ālītārī 'bājó ālá ru rī kí abe, ākójó idélé bŭrônzī sī ayulé āzī ngajó ālītārī gá rī kí abe rá.

15 Āmbógó āsīkārī úpí andre ūtēlépi Nēbŭzārādānī 'du ándrá vâ āko sī ācíkúlú ūpējó rī kí, báfŭ kí āzila ānájó āzī idélé gólūdī ālá rī sī jōku sīlīvā sī rī kí.

16 Ícú ándrá ānzī bŭrônzī āni ídīnā ĩrī rī kí uren'bá gá rī, gārī idélé ĩyī ujíjó rī uren'bá gá rī āzila báfŭ āmbógó ĩyī āni umvelé mīrī rī uren'bá gá rī kí ũ'bīlé ku. Ídé ándrá āko 'dī kí jó sī Úpí ĩnzījó rī drīnī sáwā Sŭlŭmánī 'bā adrujó úpí ru rī sī.

17 Ídīnā 'dā zo kí ándrá trŭ trŭ. Ídīnā ālu ālu 'bā āzo urenḡalé ru rī ĩ'di ándrá mītā ārō ārō, drīkā la kí agá bŭrônzī cící, zo kí mītā ālu dŭ na urenḡalé ru. Ú'bé ándrá drīkā la 'dā kí pōmŭgŭránātī icílé icí-icí rī sī trōkīlīrī cí. Ú'bé ándrá ídīnā ĩrī rī cécé āzī rī āni.

18 Āmbógó āsīkārī úpí andre ūtēlépi Nēbŭzārādānī 'du ándrá átáló āmbógó āndānī Sērāyiyā 'i, átáló ĩ'di vúlégá Zēfānīyā 'i āzila 'bā āmbogo rú kējīṭi andre ūtēlépi rī kí 'bā āzī na rī kí agulé ĩ'di be 'bālé mābŭsŭ gá ĩndī.

19 'Dā 'bā ūngúkú gá, 'bā ru ūzīlépi táwŭnī āmbógó rī agá 'dāā ūgŭgō rī kí agá, Nēbŭzārādānī 'du ándrá 'bā adrulepi āmbógó ru āsīkārī Yūdā drī kí drīlé gá rī 'i, 'bā tōwú úpí 'bā āmgbā rī ní ímbátáná fēlépi rī kí, 'bā ĩjō āsīkārī āmbógó rī drī kí ūsīlépi rī kí, 'bā āmbógó ru 'bā ándrá filépi āsīkārī gá rī kí sīlépi

rĩ 'i āzila 'bá āzī kālī āzīyá la kí abe.

²⁰ Āmbógó āsīkārī úpí andre ūtēlépi Nēbūzārādānī 'du ándrá 'bá 'dī kí agulé úpí Bābūlonī drī rú táwūnī āmbógó Rībīlāhī gá.

²¹ Rībīlāhī gá 'dī āngū Hāmátī drīgá 'dāá, úpí Bābūlonī drī fē dó 'bá 'dī kí ū'dīlé pírí rá.

Ījō 'dī sī údro dó 'bá Yúdā drī kí āngū ĩ'badrī agá rĩ sī rá, acá kí dó ātī'bó ru.

Ú'bā dó Gēdāliyā 'i gāvūnā Yúdā drī rú

²² 'Bá ándrá acelépi Yúdā gá 'dāá ūgūgō rĩ 'baní, úpí Nēbūkādīnezā 'bā ándrá Gēdāliyā Āhīkāmū ngópi Sāpānī umvelépi áyipi rĩ 'i gāvūnā rú.

²³ Āsīkārī āmbogo Yúdā drī kí pírí āsīkārī ĩ'badrī kí abe kí dó mu arelé la úpí Bābūlonī drī 'bā dó Gēdāliyā Āhīkāmū ngópi Sāpānī umvelépi áyipi rĩ 'i gāvūnā rú ĩni, amú kí dó āsīkārī ĩ'badrī kí abe Gēdāliyā rú táwūnī Mīzīpā gá. Āsīkārī āmbogo ándrá amulépi rĩ kí: Īṣumayīlī Nētānīyā ngópi 'i, Yōhānānī Kāréyā ngópi 'i, Sēráyā Tānīhūmētī angalépi táwūnī Nētōfātī gá rĩ 'bā ngópi 'i āzila Yāzānīyā ágóbī angalépi Māákā gá la 'bā ngópi 'i.

²⁴ 'Dā 'bā ūngúkú gá, Gēdāliyā na dó ūyō āsīkārī āmbogo Yúdā drī 'baní āsīkārī ĩ'badrī kí abe jo, “Īmi idé jō ūrī sī āmbogo Bābūlonī drī kí sī ku. Īmi u'á āngū 'dīgá 'dā āzila ĩnga dó āzī úpí Bābūlonī drī nī, Ījō pírí kí mu adrulé ĩminī múké rá.”

²⁵ Wó ĩmbá ázīrī rĩ sī, Īṣumayīlī Nētānīyā ngópi Ēlīsāmā umvelépi áyipi angalépi lícó úpí

drĩ agá rĩ amụ kí dó ãsĩkárĩ mụdrĩ la kí abe, ùsõ kí dó Gědāliyā kí 'bá Yāhūdĩ rú āzila Bābūlōnĩ rú ándrá u'álépi Gědāliyā āmgbā rĩ be táwūnĩ Mīzīpā gá 'dāá rĩ kí abe káyĩ rá.

²⁶ 'Dā 'bā ũngúkú gá, 'bá pírí Yúdā drĩ, 'bá āmbogo āzila 'bá were āzila āmbogo ãsĩkárĩ 'badrĩ kí abe angá kí dó apálé Mīsĩrĩ gá, ā'dusĩku idé kí dó ũrĩ sī ñjọ 'bá Bābūlōnĩ rú rĩ 'bā kí mụlé idélé ĩ'ba rụ rĩ sī.

Yēhōyīyākínĩ anzéjọ mābūsū gá rĩ

²⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí Yúdā drĩ Yēhōyīyākínĩ u'á dó mābūsū gá Bābūlōnĩ gá ílĩ kālĩ na drĩ ázĩrĩ. Ēvīlĩ-mērōdácĩ acá dó úpí Bābūlōnĩ drĩ rú āzila ílĩ drĩdrĩ ĩ'dinĩ u'ájọ ũpĩ gá rĩ 'bā ĩmbá mụdrĩ drĩ ĩrĩ rĩ 'bā ú'dụ kālĩ ĩrĩ drĩ ázĩrĩ rĩ sī, i'da dó ásị ĩgbẹ úpí Yēhōyīyākínĩ ní āzila ũfũ dó ĩ'di mābūsū gá rĩ sī rá.

²⁸ Ēvīlĩ-mērōdácĩ jọ dó ñjọ Yēhōyīyākínĩ ní ásị ĩgbẹ sī āzila fě dó ĩ'dinĩ ārútáná ndě ĩ'dinĩ ándrá fělé ũpĩ āzĩ mābūsū gá Bābūlōnĩ gá ĩ'di be rĩ 'banĩ rĩ rá.

²⁹ ñjọ 'dĩ sī úfě dó ũkpó Yēhōyīyākínĩ ní sī bōngó ĩ'didrĩ mābūsū drĩ kí ujájọ rá āzila Ēvīlĩ-mērōdácĩ fě dó ĩ'dinĩ ũkpó sī ākónā najó ĩ'di be mēsā ũpĩ drĩ 'bā tị gá ú'dụ ālu ālu sī ídri ĩ'didrĩ agá pírí.

³⁰ Úpí Bābūlōnĩ drĩ rĩ dó Yēhōyīyākínĩ ní sēndě fělé ú'dụ ālu ālu sī sī ñjọ ĩ'dinĩ lělé rĩ kí āzākojó kperere sáwā ĩ'dinĩ drājọ rĩ gá.

Aringa

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018-2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

This is the New Testament in the Aringa language, with 17 books of the Old Testament. Aringa is a Nilo-Saharan language spoken in the Northwestern part of Uganda, West Nile region in the Yumbe district. All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505